

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a zecea extinsă)

2 februarie 2022*

„Concurență – Înțelegeri – Piața producătorilor de camioane – Decizie prin care se constată o încălcare a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE – Acorduri și practici concertate privind prețurile de vânzare a camioanelor, calendarul referitor la introducerea tehnologiilor în materie de emisii și transferul asupra clienților al costurilor aferente acestor tehnologii – Procedură «hibrid» eşalonată în timp – Prezumția de nevinovăție – Principiul imparțialității – Carta drepturilor fundamentale – Încălcare unică și continuă – Restrângerea concurenței prin obiect – Întinderea geografică a încălcării – Amendă – Proportionalitate – Egalitate de tratament – Competență de fond”

În cauza T-799/17,

Scania AB, cu sediul în Södertälje (Suedia),

Scania CV AB, cu sediul în Södertälje,

Scania Deutschland GmbH, cu sediul în Koblenz (Germania),

reprezentate de D. Arts, F. Miotto, C. Pommiès, K. Schillemans, C. Langenius, L. Ulrichs, P. Hammarskiöld, S. Falkner și N. De Backer, avocați,

reclamante,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de M. Farley și L. Wildpanner, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE și prin care se solicită anularea Deciziei C(2017) 6467 final a Comisiei din 27 septembrie 2017 referitoare la o procedură inițiată în temeiul articolului 101 TFUE și al articolului 53 din Acordul privind Spațiul Economic European (SEE) (cazul AT.39824 – Camioane) sau, cu titlu subsidiar, o reducere a cuantumului amenzilor aplicate reclamantelor în decizia menționată,

TRIBUNALUL (Camera a zecea extinsă),

compus din domnii S. Pappasavvas, președinte, A. Kornezov, E. Buttigieg (raportor), doamna K. Kowalik-Bańczyk și domnul G. Hesse, judecători,

* Limba de procedură: engleza.

grefier: domnul B. Lefebvre, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 18 iunie 2020,

pronunță prezenta

Hotărâre

I. Istoricul cauzei

- 1 Reclamantele, Scania AB, Scania CV AB și Scania Deutschland GmbH (denumită în continuare „Scania DE”), sunt trei entități legale ale întreprinderii Scania (denumită în continuare „Scania”). Scania își desfășoară activitatea în domeniul producției și al vânzării de camioane de tonaj mare (peste 16 tone) destinate transportului pe distanțe lungi, distribuției, transporturilor legate de activitățile de construcții și de lucrări specializate.
- 2 Prin Decizia C(2017) 6467 final din 27 septembrie 2017 referitoare la o procedură inițiată în temeiul articolului 101 TFUE și al articolului 53 din Acordul privind Spațiul Economic European (SEE) (cazul AT.39824 – Camioane) (denumită în continuare „decizia atacată”), Comisia Europeană a constatat că reclamantele au încălcat articolul 101 TFUE și articolul 53 din Acordul privind SEE prin faptul că au luat parte, în perioada cuprinsă între 17 ianuarie 1997 și 18 ianuarie 2011, împreună cu entități juridice ale întreprinderilor [confidențial]¹, [confidențial], [confidențial], [confidențial] și [confidențial], la acorduri coluzive privind prețurile, majorările prețurilor brute ale camioanelor de tonaj mediu și mare în SEE, precum și la calendarul și transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare impuse de standardele Euro 3-Euro 6 (articolul 1 din decizia atacată). Comisia a aplicat în solidar întreprinderilor Scania AB și Scania CV AB o amendă de 880 523 000 de euro, din care Scania DE este considerată răspunzătoare în solidar pentru plata sumei de 440 003 282 de euro (articolul 2 din decizia atacată).

A. Procedura administrativă aflată la originea deciziei atacate

- 3 La 20 septembrie 2010, [confidențial] a formulat o cerere de imunitate la amenzi în conformitate cu punctul 14 din Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri (JO 2006, C 298, p. 17, Ediție specială, 08/vol. 5, p. 3, denumită în continuare „Comunicarea privind cooperarea”). La 17 decembrie 2010, Comisia a acordat o imunitate condiționată la amendă societății [confidențial].
- 4 Între 18 și 21 ianuarie 2011, Comisia a efectuat inspecții, printre altele la sediile reclamantelor.
- 5 La 28 ianuarie 2011, [confidențial] a solicitat imunitate la amendă în conformitate cu punctul 14 din Comunicarea privind cooperarea și, în caz contrar, o reducere a amenzii în conformitate cu punctul 27 din comunicarea menționată. Ea a fost urmată în acest demers de [confidențial] și de [confidențial].

¹ Date confidențiale oculte.

- 6 În cursul investigației, Comisia a adresat printre altele reclamantelor mai multe solicitări de informații în temeiul articolului 18 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele [101 și 102 TFUE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167).
- 7 La 20 noiembrie 2014, Comisia a inițiat procedura prevăzută la articolul 11 alineatul (6) din Regulamentul nr. 1/2003 împotriva reclamantelor și a entităților juridice ale întreprinderilor menționate la punctul 2 de mai sus și a adoptat o comunicare privind obiecțiunile pe care a notificat-o tuturor acestor entități, inclusiv reclamantelor.
- 8 În urma notificării comunicării privind obiecțiunile, destinatarii săi au avut acces la dosarul investigației Comisiei.
- 9 În cursul [*confidențial*], destinatarii comunicării privind obiecțiunile au contactat Comisia în mod informal, solicitându-i să continue cauza în cadrul procedurii de tranzacție prevăzute la articolul 10a din Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor [101 și 102 TFUE] (JO 2004, L 123, p. 18, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 242). Comisia a decis să inițieze o procedură de tranzacție după ce fiecare dintre destinatarii comunicării privind obiecțiunile și-a confirmat voința de a lua parte la discuții în vederea unei tranzacții.
- 10 Între [*confidențial*] și [*confidențial*] au avut loc discuții în vederea unei tranzacții între fiecare destinatar al comunicării privind obiecțiunile și Comisie. În urma acestor discuții, unii dintre destinatarii comunicării privind obiecțiunile au prezentat Comisiei, fiecare, o cerere oficială de tranzacționare în temeiul articolului 10a alineatul (2) din Regulamentul nr. 773/2004 (denumiți în continuare „părțile la tranzacție”). Reclamantele nu au prezentat o astfel de cerere.
- 11 La 19 iulie 2016, Comisia a adoptat, în temeiul articolului 7 și al articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003, Decizia C(2016) 4673 final referitoare la o procedură inițiată în temeiul articolului 101 TFUE și al articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul AT.39824 – Camioane), adresată părților la tranzacție (denumită în continuare „decizia de tranzacție”).
- 12 Întrucât reclamantele au decis să nu depună o cerere formală de tranzacție, Comisia a continuat investigația referitoare la acestea în cadrul procedurii normale (diferită de procedura de tranzacție).
- 13 La 23 septembrie 2016, reclamantele, după ce au avut acces la dosar, au prezentat răspunsul scris la comunicarea privind obiecțiunile.
- 14 La 18 octombrie 2016, reclamantele au participat la o audiere.
- 15 La 7 aprilie 2017, Comisia, în conformitate cu punctul 111 din Comunicarea privind cele mai bune practici de desfășurare a procedurilor inițiate în temeiul articolelor 101 și 102 [TFUE] (JO 2011, C 308, p. 6), a adresat Scania AB o scrisoare de expunere a faptelor. La 23 iunie 2017, Comisia a adresat de asemenea scrisoarea de expunere a faptelor menționată anterior societăților Scania CV AB și Scania DE.
- 16 La 12 mai 2017, Scania AB a comunicat Comisiei observațiile sale scrise cu privire la elementele de probă anexate la scrisoarea de expunere a faptelor, care reflectau și poziția Scania CV AB și a Scania DE.

17 La 27 septembrie 2017, Comisia a adoptat decizia atacată.

B. Decizia atacată

1. Structura pieței camioanelor și mecanismul de stabilire a prețurilor în industria camioanelor

18 Comisia a început decizia atacată prin prezentarea, în considerentele (22)-(50), a structurii pieței camioanelor și a mecanismului de stabilire a prețurilor în industria camioanelor, inclusiv în ceea ce privește Scania.

a) Structura pieței camioanelor

19 Referitor la structura pieței camioanelor, Comisia arată că aceasta se caracterizează printr-un nivel ridicat de transparență și de concentrare, părțile având mai multe ocazii de a se reuni anual și de a discuta situația pieței. Potrivit Comisiei, prin intermediul tuturor schimburilor, părțile puteau avea o idee precisă cu privire la situația concurențială a fiecăreia dintre ele [considerentele (22) și (23) ale deciziei atacate].

20 Comisia arată de asemenea că părțile, inclusiv Scania, dispun de filiale pe piețele naționale importante care acționează în calitate de distribuitori ai produselor lor. Acești distribuitori naționali ar dispune de propria rețea de concesionari [considerentul (25) al deciziei atacate]. Comisia observă că Scania își vinde camioanele prin intermediul unor distribuitori naționali, care sunt filiale deținute în proporție de 100 % de aceasta în toate statele din SEE, cu excepția [confidențial]. Distribuitorii naționali ai Scania ar vinde camioanele cumpărate de la sediu unor concesionari care ar fi sau filiale deținute în proporție de 100 %, sau întreprinderi independente. Comisia arată că, în Germania, Scania dispune de [confidențial] concesionari care sunt filiale deținute în proporție de 100 % [considerentul (26) al deciziei atacate].

b) Mecanismul de stabilire a prețurilor în industria camioanelor

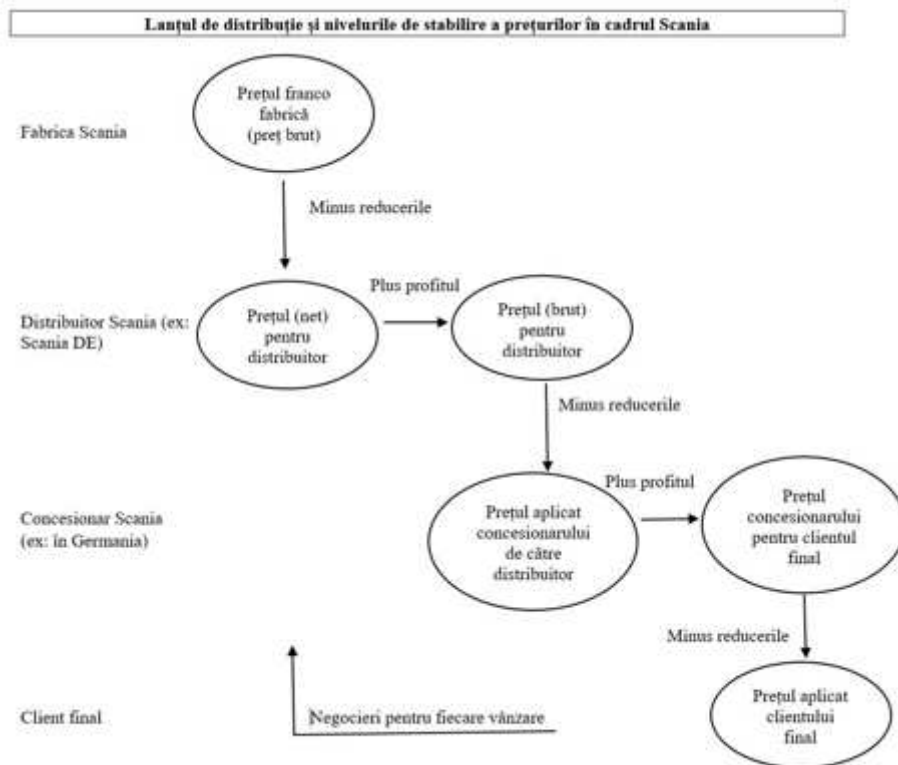
21 În ceea ce privește mecanismul de stabilire a prețurilor, Comisia constată că acesta cuprinde aceleași etape pentru toate părțile și începe, în general, în cadrul unei prime etape, prin stabilirea de către sediu a unui barem al prețurilor brute inițial. În plus, potrivit Comisiei, în cadrul unei a doua etape, sunt stabilite prețuri de transfer pentru vânzarea camioanelor pe diferitele piețe naționale între sediul producătorilor și distribuitorii naționali care sunt întreprinderi independente sau deținute în proporție de 100 % de sediu. Pe de altă parte, potrivit Comisiei, sunt stabilite, în cadrul unei a treia etape, prețurile care sunt plătite de concesionari distribuitorilor și, în cadrul unei a patra etape, prețul net final plătit de consumatori care este negociat de concesionari sau de producătorii înșiși atunci când vând direct concesionarilor sau clienților importanți [considerentul (38) al deciziei atacate].

22 Comisia constată că, deși prețul final plătit de consumatori poate varia (de exemplu ca urmare a aplicării diferitor reduceri la diferite niveluri ale lanțului de distribuție), toate prețurile aplicabile în fiecare etapă a lanțului de distribuție decurg în mod direct (în cazul prețurilor de transfer între sediu și distribuitor) sau indirect (în cazul prețului plătit de concesionar distribuitorului sau în cazul prețului plătit de clientul final) din prețul brut inițial. Astfel, potrivit Comisiei, se dovedește că baremele prețurilor brute inițiale stabilite de sediu constituie o componentă comună și

fundamentală a calculelor prețurilor aplicabile în fiecare etapă a lanțurilor naționale de distribuție în întreaga Europă [considerentul (38) al deciziei atacate]. Comisia precizează că toate părțile, cu excepția [*confidențial*], au stabilit între anii 2000 și 2006 bareme ale prețurilor brute compuse din prețurile brute armonizate pentru întregul SEE [considerentul (40) al deciziei atacate].

c) Mecanismul de stabilire a prețurilor în cadrul Scania

- 23 În considerentele (41)-(50) ale deciziei atacate, Comisia descrie mecanismul de stabilire a prețurilor în cadrul Scania și actorii implicați în această stabilire.
- 24 Potrivit descrierii respective, sediul Scania stabilește baremul prețurilor brute franco fabrică (denumit în continuare „FGPL”) pentru diferitele piese disponibile ale unui camion [considerentul (44) al deciziei atacate] [*confidențial*].
- 25 Fiecare distribuitor național al Scania (de exemplu Scania DE) negociază cu sediul Scania un „preț net pentru distribuitor” (prețul pe care distribuitorul îl plătește sediului pentru fiecare piesă) pe baza FGPL pe care l-a primit. Prețul net pentru distribuitor este indicat într-un document denumit „RPU”, care prezintă diferența dintre FGPL și prețul net pentru distribuitor în termeni de reducere. Reducerile acordate distribuitorului sunt stabilite de [*confidențial*] la sediul Scania, însă acestea sunt discutate și în cadrul comitetului însărcinat cu prețurile. Decizia finală privind prețul net pentru distribuitorul Scania revine [*confidențial*] [considerentul (45) al deciziei atacate].
- 26 În plus, distribuitorul național al Scania comunică propriul barem al prețurilor brute (constând în prețul net pentru distribuitor plus marja de profit) pentru toate diferitele piese disponibile ale unui camion la concesionarii Scania pe teritoriul său [considerentul (46) al deciziei atacate].
- 27 Concesionarul Scania va negocia cu distribuitorul un „preț net pentru concesionar” care este fondat pe baremul prețurilor brute ale distribuitorului diminuat cu o reducere substanțială de care beneficiază concesionarul [considerentul (47) al deciziei atacate].
- 28 [*confidențial*].
- 29 Clienții care cumpără camioanele de la concesionarii Scania plătesc „prețul clientului”. „Prețul clientului” constă în prețul net pentru concesionar majorat cu marja de profit a concesionarului și cu eventualele costuri care decurg din individualizarea camionului și diminuat în funcție de reducerile și de promoțiile oferite clientului [considerentul (48) al deciziei atacate]. Comisia constată că modificarea prețului într-o etapă a lanțului de distribuție va avea un impact limitat sau va fi lipsită de incidență asupra prețului final plătit de consumator [considerentul (48) al deciziei atacate].
- 30 Comisia constată că FGPL se aplică la nivel mondial, în timp ce prețul net pentru distribuitor și baremul prețurilor brute ale distribuitorului se aplică în regiunea în care operează distribuitorul. De asemenea, prețul negociat de concesionar se aplică în regiunea în care operează concesionarul [considerentul (49) al deciziei atacate].
- 31 Considerentul (50) al deciziei atacate conține un grafic al diferitelor etape ale mecanismului de tarifare în cadrul Scania, astfel cum au fost descrise la punctele 24-29 de mai sus. Acest grafic a fost furnizat de reclamante în cadrul procedurii administrative și se prezintă după cum urmează:

d) Cu privire la impactul majorărilor de prețuri la nivel european asupra prețurilor la nivel național

- 32 În considerentele (51) și (52) ale deciziei atacate, Comisia examinează impactul majorărilor de prețuri la nivel european asupra prețurilor la nivel național. În această privință, Comisia observă că distribuitorii naționali ai producătorilor, precum Scania DE, nu sunt independenți în stabilirea prețurilor brute și a baremelor prețurilor brute și că toate prețurile aplicate în fiecare etapă a lanțului de distribuție până la consumatorul final decurg din baremele prețurilor brute paneuropene stabilite la nivelul sediului [considerentul (51) al deciziei atacate].
- 33 Potrivit Comisiei, rezultă că o majorare a prețurilor în baremul paneuropean al prețurilor brute, decisă la nivelul sediului, determină mișcarea „prețului net pentru distribuitor”, cu alte cuvinte a prețului pe care distribuitorul îl plătește sediului pentru achiziționarea camionului. În consecință, potrivit Comisiei, majorarea de către sediu a prețurilor brute menționate anterior influențează și nivelul prețului brut al distribuitorului, și anume prețul pe care concesionarul îl plătește distribuitorului, chiar dacă prețul plătit consumatorului final nu este în mod necesar modificat în aceeași proporție sau nu este modificat deloc [considerentul (52) al deciziei atacate].

2. Contacte coluzive între Scania și părțile la tranzacție

- 34 În decizia atacată, Comisia a reținut că Scania a participat la reuniuni coluzive și la contacte cu părțile la tranzacție în cadrul diferitor forumuri și la diferite niveluri, care au evoluat de-a lungul timpului, în timp ce întreprinderile participante, obiectivele și produsele vizate rămăseseră aceleași [considerentul (75) al deciziei atacate].
- 35 Trei niveluri de contacte coluzive au fost identificate de Comisie.

- 36 În primul rând, Comisia a reținut că, în primii ani ai încălcării, cadrele superioare ale părților la înțelegere discutau despre intențiile lor în materie de prețuri, despre viitoarele majorări ale prețurilor brute, uneori și despre evoluția prețurilor nete de consum și, în unele cazuri, au ajuns la un acord cu privire la majorarea prețurilor brute. În decizia atacată, Comisia a făcut referire la acest nivel de contacte coluzive numindu-l „nivelul organelor de conducere” (top management). Comisia a adăugat că, în cadrul reuniunilor la nivelul organelor de conducere, părțile la înțelegere au căzut de acord, în plus, cu privire la calendarul și la transferul costurilor referitoare la introducerea modelelor de camioane conforme standardelor Euro 3-Euro 5 și s-a convenit în anumite ocazii să nu se introducă tehnologiile în cauză înainte de o anumită dată [considerentul (75) al deciziei atacate]. Comisia a reținut că reuniunile la nivelul organelor de conducere au avut loc între anii 1997 și 2004 [considerentul (327) litera (a) al deciziei atacate].
- 37 În al doilea rând, Comisia a reținut că, într-o perioadă limitată și în paralel cu reuniunile la nivelul organelor de conducere, între unele cadre intermediare din cadrul sediului părților la înțelegere aveau loc discuții, care cuprindeau, pe lângă schimbul de informații tehnice, schimburi cu privire la prețuri și la majorările prețurilor brute. În decizia atacată, Comisia a făcut referire la acest nivel de contacte coluzive numindu-l „nivelul inferior al sediului” (lower headquarters level) [considerentul (75) al deciziei atacate]. Comisia a reținut că reuniunile la nivelul inferior al sediului au avut loc între anii 2000 și 2008 [considerentul (327) litera (a) al deciziei atacate].
- 38 În al treilea rând, Comisia a reținut că, în urma introducerii monedei euro și a introducerii baremelor prețurilor brute la scară europeană de către cvasitotalitatea producătorilor de camioane, părțile la înțelegere au continuat coordonarea sistematică a intențiilor lor de preț viitoare prin intermediul filialelor lor germane. În decizia atacată, Comisia a făcut referire la acest nivel de contacte coluzive numindu-l „nivelul german” (German level meetings). Comisia a precizat că, în același mod ca în cazul contactelor din primii ani ai înțelegerii, reprezentanții filialelor germane discutau despre viitoarele majorări ale prețurilor brute, precum și despre calendarul și despre transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioanele de tonaj mediu și mare, impuse de standardele Euro 5 și Euro 6. Aceștia schimbau și alte informații comerciale sensibile [considerentul (76) al deciziei atacate]. Comisia a reținut că reuniunile la nivelul german au avut loc începând cu anul 2004 [considerentul (327) litera (a) al deciziei atacate].

3. Aplicarea articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE

a) Acorduri și practici concertate

- 39 Comisia a considerat că mijloacele de probă scrise care figurează în dosar demonstau că contactele menționate mai sus priveau:
- modificările, avute în vedere de participanții la înțelegere, ale prețurilor brute, ale baremelor prețurilor brute, ale calendarului acestor modificări, precum și, ocazional, schimburile referitoare la modificările preconizate ale prețurilor nete sau la modificările reducerilor oferite clienților [considerentul (212) litera (a) al deciziei atacate];
  - data introducerii tehnologiilor în materie de emisii pentru camioanele de tonaj mediu și mare, impuse de standardele Euro 3-Euro 6, precum și transferul costurilor pentru introducerea acestor tehnologii [considerentul (212) litera (b) al deciziei atacate];

- partajarea altor informații sensibile din punctul de vedere al concurenței, precum cotele de piață țintă, prețurile nete actuale și reducerile, baremele prețurilor brute (chiar înainte de intrarea lor în vigoare), configuratoarele de camioane, comenzile și nivelurile stocurilor [considerentul (212) litera (c) al deciziei atacate].
- 40 Comisia a arătat că părțile aveau contacte multilaterale la niveluri diferite și că uneori aveau contacte și reuniuni comune la niveluri diferite. Potrivit Comisiei, contactele respective erau legate între ele prin conținutul lor, prin data lor, prin trimiteri deschise unele la celelalte și prin circulația între acestea a informațiilor obținute [considerentul (213) al deciziei atacate].
- 41 Comisia a considerat că aceste activități constituiau o formă de coordonare și de cooperare prin care părțile înlocuiau în mod conștient riscurile concurenței cu o cooperare practică între ele. Potrivit Comisiei, comportamentul în discuție lua forma unui acord sau a unei practici concertate în care întreprinderile concurente se abțineau să stabilească în mod independent politica comercială pe care intenționau să o adopte pe piață, dar coordonau mai degrabă comportamentul lor în materie de prețuri prin contacte directe și se angajau în întârzierea coordonată a introducerii tehnologiilor [considerentul (214) al deciziei atacate]. Potrivit Comisiei, participarea sistematică la contactele coluzive a creat un climat de înțelegere reciprocă a politicii tarifare a părților [considerentul (215) al deciziei atacate].
- 42 Comisia a arătat că Scania participa în mod regulat la diferitele forme coluzive pe toată durata încălcării și a concluzionat că încălcarea la care a participat Scania lua forma unui acord și/sau a unei practici concertate în sensul articolului 101 TFUE și al articolului 53 din Acordul privind SEE [considerentul (229) al deciziei atacate].

b) Restrângerea concurenței

- 43 Comisia a arătat că, în speță, comportamentul anticoncurențial avea ca obiect restrângerea concurenței [considerentul (236) al deciziei atacate].
- 44 Potrivit Comisiei, principalul aspect al tuturor acordurilor și practicilor concertate care putea fi calificat drept restrângere a concurenței consta în coordonarea prețurilor și a majorărilor prețurilor brute prin intermediul unor contacte referitoare la prețuri, coordonarea privind data și costurile suplimentare rezultate din introducerea pe piață a noilor camioane conforme standardelor în materie de emisii și schimbul de informații sensibile din punctul de vedere al concurenței [considerentul (237) al deciziei atacate].
- 45 Comisia a reținut că Scania a participat la contactele coluzive descrise la punctul 39 de mai sus și că ansamblul acordurilor și al practicilor concertate la care a participat avea ca obiect restrângerea concurenței în sensul articolului 101 TFUE [considerentele (238) și (239) ale deciziei atacate].

c) Încălcare unică și continuă

- 46 Comisia a considerat că acordurile și/sau practicile concertate dintre Scania și părțile la tranzacție constituiau o încălcare unică și continuă care intră sub incidența articolului 101 alineatul (1) TFUE, precum și a articolului 53 din Acordul privind SEE pentru perioada cuprinsă între 17 ianuarie 1997 și 18 ianuarie 2011. Încălcarea a constat într-o coluziune privind prețurile și majorările prețurilor brute în SEE pentru camioanele de tonaj mediu și mare, precum și privind

calendarul și transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioanele de tonaj mediu și mare impuse de standardele Euro 3-Euro 6 [considerentul (315) al deciziei atacate].

- 47 Mai exact, Comisia a considerat că, prin intermediul unor contacte anticoncurențiale, părțile au urmărit un plan comun având un obiectiv anticoncurențial unic și că Scania avea cunoștință sau trebuia să aibă cunoștință de domeniul de aplicare general și de caracteristicile esențiale ale rețelei de contacte coluzive și avea intenția de a contribui la înțelegere prin acțiunile sale [considerentul (316) al deciziei atacate].
- 48 Comisia a arătat că obiectivul anticoncurențial unic consta în limitarea concurenței pe piața camioanelor de tonaj mediu și mare în SEE. Acest obiectiv ar fi fost atins prin intermediul unor practici de reducere a nivelurilor de incertitudine strategică între părți în ceea ce privește prețurile viitoare și majorările prețurilor brute, precum și în ceea ce privește calendarul și transferul costurilor legate de introducerea camioanelor care respectă standardele de mediu [considerentul (317) al deciziei atacate].

d) Întinderea geografică a încălcării

- 49 Comisia a considerat că întinderea geografică a încălcării acoperea întregul teritoriu al SEE pentru întreaga perioadă a încălcării [considerentul (386) al deciziei atacate].

4. Destinatarii

- 50 În primul rând, Comisia a adresat decizia atacată societăților Scania CV AB și Scania DE, pe care le considera ca fiind răspunzătoare directe pentru încălcare în următoarele perioade:
- în ceea ce privește Scania CV AB, pentru perioada cuprinsă între 17 ianuarie 1997 și 27 februarie 2009;
  - în ceea ce privește Scania DE, pentru perioada cuprinsă între 20 ianuarie 2004 și 18 ianuarie 2011 [considerentul (410) al deciziei atacate].
- 51 În al doilea rând, Comisia a reținut de asemenea că, în perioada cuprinsă între 17 ianuarie 1997 și 18 ianuarie 2011, Scania AB deținea, în mod direct sau indirect, totalitatea acțiunilor Scania CV AB, care, la rândul său, deținea, în mod direct sau indirect, totalitatea acțiunilor Scania DE [considerentul (411) al deciziei atacate]. În consecință, Comisia a arătat că adresa decizia atacată și entităților următoare, care ar răspunde în solidar în calitate de societăți-mamă:
- Scania AB răspunzătoare, pe de o parte, pentru comportamentul Scania CV AB pentru perioada cuprinsă între 17 ianuarie 1997 și 27 februarie 2009 și, pe de altă parte, pentru comportamentul Scania DE pentru perioada cuprinsă între 20 ianuarie 2004 și 18 ianuarie 2011;
  - Scania CV AB ca societate responsabilă pentru comportamentul Scania DE pentru perioada cuprinsă între 20 ianuarie 2004 și 18 ianuarie 2011 [considerentul (412) al deciziei atacate].
- 52 Comisia a concluzionat că destinatarii deciziei atacate erau entitățile Scania AB, Scania CV AB și Scania DE [considerentul (413) al deciziei atacate].

5. Calculul cuantumului amenzii

53 Comisia a aplicat în speță Orientările privind calcularea amenzilor aplicate în temeiul articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 (JO 2006, C 210, p. 2, Ediție specială, 08/vol. 4, p. 264, denumite în continuare „Orientările privind calcularea amenzilor”).

a) Cuantumul de bază al amenzii

54 În ceea ce privește, în primul rând, valoarea vânzărilor, aceasta a fost calculată pe baza vânzărilor de camioane de tonaj mare realizate de reclamante în SEE (ajustate pentru a ține seama de evoluția teritoriului SEE) în anul 2010 – care este ultimul an complet al încălcării [considerentele (429)-(431) ale deciziei atacate]). Comisia a calculat că această valoare corespundea sumei de [confidențial] euro.

55 Comisia a apreciat că, ținând seama de amploarea valorii vânzărilor reclamantelor, obiectivele de descurajare și de proporționalitate care stau la baza articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1/2003 puteau fi atinse fără a se recurge la valoarea totală a vânzărilor de camioane de tonaj mare ale reclamantelor în anul 2010. În consecință și în aplicarea punctului 37 din Orientările privind calcularea amenzilor, Comisia a decis să rețină numai o fracțiune din valoarea totală a vânzărilor în scopul calculării amenzii, și anume suma de [confidențial] euro [considerentele (432) și (433) ale deciziei atacate]. Comisia a subliniat că procentul din valoarea vânzărilor pe care îl reținuse pentru Scania era același cu cel reținut în decizia de tranzacție în ceea ce privește părțile la tranzacție [considerentul (432) *in fine* al deciziei atacate].

56 În al doilea rând, în ceea ce privește gravitatea încălcării, Comisia a apreciat că, ținând seama, *primo*, de faptul că acordurile referitoare la coordonarea prețurilor figurau, prin însăși natura lor, printre cele mai grave încălcări ale articolului 101 TFUE și ale articolului 53 din Acordul privind SEE, *secundo*, de împrejurarea că înțelegerea se extindea la întregul SEE și, *tertio*, de cota de piață cumulată ridicată a întreprinderilor implicate în înțelegere (care era mai mare de 90 %), coeficientul pentru gravitate utilizat în speță (și anume procentul din valoarea vânzărilor reținut) se ridica la 17 % [considerentele (434)-(437) ale deciziei atacate].

57 În al treilea rând, Comisia, luând în considerare durata participării Scania la încălcare, a înmulțit suma rezultată din cuprinsul punctului 56 de mai sus cu 14, această cifră constituind numărul de ani ai acestei participări [considerentele (438) și (439) ale deciziei atacate].

58 În al patrulea rând, în conformitate cu punctul 25 din Orientările privind calcularea amenzilor, Comisia a majorat cuantumul de bază cu un quantum suplimentar (taxă de intrare), care se ridica la 17 % din valoarea vânzărilor reținută [considerentele (440) și (441) ale deciziei atacate].

59 Pe baza acestor calcule, Comisia a concluzionat că cuantumul de bază al amenzii se ridica la 880 523 000 de euro [considerentul (442) al deciziei atacate].

b) Cuantumul final al amenzii

- 60 Comisia a considerat că nu existau în speță circumstanțe agravante sau atenuante care să poată modifica cuantumul de bază al amenzii aplicate Scania [considerentul (444) al deciziei atacate]. Prin urmare, Comisia a concluzionat că cuantumul final al amenzii se ridică la 880 523 000 de euro și că acest cuantum nu depășea pragul legal maxim de 10 % din cifra de afaceri a Scania [considerentele (445)-(447) ale deciziei atacate].

6. Dispozitivul deciziei atacate

- 61 Dispozitivul deciziei atacate are următorul cuprins:

„Articolul 1

Următoarele entități juridice ale Scania, întrucât au făcut schimb de informații cu privire la prețuri și la majorările prețurilor brute în SEE pentru camioanele de tonaj mediu și mare și cu privire la calendarul și la transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare, impuse de standardele Euro 3-Euro 6, au încălcat articolul 101 TFUE și articolul 53 [din Acordul privind] SEE în următoarele perioade:

- (a) Scania AB (publ) pentru perioada cuprinsă între 17 ianuarie 1997 și 18 ianuarie 2011;
- (b) Scania CV AB (publ) pentru perioada cuprinsă între 17 ianuarie 1997 și 18 ianuarie 2011;
- (c) Scania DE pentru perioada cuprinsă între 20 ianuarie 2004 și 18 ianuarie 2011.

Articolul 2

Pentru încălcarea menționată la articolul 1, se aplică următoarele amenzi:

880 523 000 de euro în solidar, societăților Scania AB (publ) și Scania CV AB (publ), din care Scania DE este considerată răspunzătoare în solidar [pentru] plata sumei de 440 003 282 de euro.

[...]”

II. Procedura și concluziile părților

- 62 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 11 decembrie 2017, reclamantele au introdus prezenta acțiune.
- 63 Prin scrisoarea din 20 februarie 2019, grefa Tribunalului a informat părțile cu privire la închiderea fazei scrise a procedurii.
- 64 Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 11 martie 2019, reclamantele au formulat o cerere de organizare a unei ședințe de audiere a pledoariilor. Comisia nu și-a exprimat, în termenul acordat, poziția cu privire la organizarea unei ședințe.

- 65 Întrucât compunerea camerelor Tribunalului a fost modificată, în temeiul articolului 27 alineatul (5) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, judecătorul raportor a fost repartizat la Camera a zecea, căreia, în consecință, i-a fost atribuită prezenta cauză.
- 66 La propunerea judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a zecea) a decis deschiderea fazei orale a procedurii.
- 67 La propunerea Camerei a zecea, Tribunalul a decis, în temeiul articolului 28 din Regulamentul de procedură, să trimită cauza spre rejudecare unui complet de judecată extins.
- 68 În contextul crizei sanitare legate de COVID-19, ședința prevăzută la 2 aprilie 2020 a fost amânată.
- 69 Întrucât un membru al Camerei a zecea extinse a fost împiedicat să facă parte din complet, președintele Tribunalului l-a desemnat pe vicepreședintele Tribunalului pentru a completa Camera a zecea extinsă și pentru a exercita astfel funcția de președinte al acesteia.
- 70 Prin scrisoarea din 5 iunie 2020, reclamantele au solicitat, în temeiul articolului 66 din Regulamentul de procedură, omiterea față de public a anumitor date cuprinse în raportul de ședință. Prin scrisoarea din aceeași zi, Comisia a solicitat, în același temei, omiterea față de public a anumitor date care figurează printre altele în raportul de ședință și în hotărârea prin care se finalizează judecata.
- 71 Prin scrisoarea din 5 iunie 2020, Comisia, în temeiul articolului 109 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, a solicitat ca ședința să fie secretă. Reclamantele au depus observații cu privire la această cerere la 9 iunie 2020.
- 72 La 12 iunie 2020, Tribunalul a decis desfășurarea ședinței secrete.
- 73 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 18 iunie 2020.
- 74 În ședință, Tribunalul a indicat părților că aprecia ca fiind necesar pentru soluționarea litigiului să examineze anumite documente menționate în decizia atacată.
- 75 În urma precizărilor aduse de Comisie, în scrisoarea din 23 iunie 2020, cu privire la conținutul și la regimul juridic al documentelor menționate la punctul 74 de mai sus, Tribunalul, prin Ordonanța din 14 iulie 2020, a adoptat o măsură de cercetare judecătorească și o măsură de organizare a procedurii, solicitând Comisiei să prezinte documentele menționate. Comisia a dat curs solicitării Tribunalului în termenul acordat.
- 76 Faza orală a procedurii a fost închisă la 26 octombrie 2020.
- 77 Reclamantele solicită Tribunalului:
- anularea deciziei atacate;
  - în subsidiar, anularea în parte a deciziei atacate și reducerea cuantumului amenzii care le-a fost aplicată în temeiul articolului 261 TFUE și al articolului 31 din Regulamentul nr. 1/2003;

– în orice caz, înlocuirea aprecierii reținute de Comisie cu propria apreciere în ceea ce privește cuantumul amenzii care le-a fost aplicată și reducerea acestuia în conformitate cu articolul 261 TFUE și cu articolul 31 din Regulamentul nr. 1/2003;

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

78 Comisia solicită Tribunalului:

– respingerea acțiunii;

– obligarea reclamantelor la plata cheltuielilor de judecată.

III. În drept

A. Cu privire la omiterea anumitor date față de public

79 Comisia, în scrisoarea sa din 5 iunie 2020 (a se vedea punctul 70 de mai sus), a solicitat omiterea față de public printre altele a datelor a căror omisiune în versiunea neconfidențială a deciziei atacate i-a fost solicitată de părțile la tranzacție. Comisia a informat Tribunalul că, în ceea ce privește aceste din urmă cereri, părțile la tranzacție au sesizat consilierul-auditor în temeiul articolului 8 din Decizia 2011/695/UE a președintelui Comisiei din 13 octombrie 2011 privind funcția și mandatul consilierului-auditor în anumite proceduri în domeniul concurenței (JO 2011, L 275, p. 29) și că, la data respectivă, consilierul-auditor nu se pronunțase încă cu privire la cererile menționate mai sus ale părților la tranzacție.

80 În cadrul aplicării articolului 66 din Regulamentul de procedură, Tribunalul trebuie să concilieze principiul publicității deciziilor judecătorești cu dreptul la protecția datelor cu caracter personal și cu dreptul la protecția secretului profesional, având în vedere și dreptul publicului de a avea acces, în conformitate cu principiile prevăzute la articolul 15 TFUE, la hotărârile judecătorești (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 5 octombrie 2020, Broughton/Eurojust, T-87/19, nepublicată, EU:T:2020:464, punctul 49).

81 În cadrul acestui exercițiu de conciliere, Tribunalul a decis în speță în ceea ce privește versiunea neconfidențială a prezentei hotărâri, să anonimizeze numele persoanelor fizice și să oculteze denumirea altor persoane juridice decât reclamantele. Acesta a decis de asemenea să oculteze anumite date referitoare printre altele la mecanismul de stabilire a prețurilor în cadrul Scania și la calcularea amenzii impuse acesteia, a căror ocultare nu afectează înțelegerea versiunii neconfidențiale a hotărârii.

82 În schimb, Tribunalul a decis să nu oculteze, în versiunea neconfidențială a hotărârii, datele vizate de cererile părților la tranzacție adresate Comisiei (a se vedea punctul 79 de mai sus). Astfel, unele dintre aceste date pot fi deduse din conținutul documentelor publicate pe site-ul internet al Direcției Generale Concurență a Comisiei și țin, așadar, de domeniul public. Alte date constituie pur și simplu calificări juridice ale comportamentului părților la tranzacție și al Scania sau furnizează precizări factuale referitoare la acest comportament. Ocultarea datelor respective ar afecta înțelegerea de către public a hotărârii Tribunalului.

83 Împrejurarea, invocată de Comisie, potrivit căreia consilierul-auditor nu s-a pronunțat încă cu privire la cererile părților la tranzacție nu afectează aprecierea Tribunalului. Astfel, aprecierea consilierului-auditor vizează stabilirea versiunii neconfidențiale a deciziei atacate, în timp ce aprecierea efectuată de Tribunal în cadrul articolului 66 din Regulamentul de procedură privește stabilirea versiunii neconfidențiale a hotărârii. Aceste două aprecieri au, în consecință, obiecte diferite și, prin urmare, Tribunalul trebuie să procedeze independent de desfășurarea procedurii în fața consilierului-auditor.

B. Cu privire la fond

84 În susținerea acțiunii formulate, reclamantele au invocat nouă motive.

85 În cadrul primului motiv, reclamantele invocă o încălcare a dreptului la apărare, a principiului bunei administrări și a prezumției de nevinovăție care rezultă printre altele din adoptarea deciziei de tranzacție înainte de adoptarea deciziei atacate. În cadrul celui de al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 48 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”) și a articolului 27 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1/2003, reclamantele reproșează în esență Comisiei că le-a refuzat accesul la toate răspunsurile la comunicarea privind obiecțiunile prezentate de [*confidențial*] și de [*confidențial*].

86 Al treilea, al patrulea, al cincilea, al șaselea și al șaptelea motiv, întemeiate în special pe aplicarea eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE, vizează în esență concluzia Comisiei referitoare la existența în speță a unei încălcări unice și continue și imputarea acesteia în sarcina Scania.

87 În cadrul celui de al optulea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE, precum și a articolului 25 din Regulamentul nr. 1/2003, reclamantele reproșează Comisiei că le-a aplicat o amendă pentru un comportament supus prescripției și, în orice caz, că nu a luat în considerare faptul că respectivul comportament nu era continuu.

88 Al nouălea motiv este întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității și a principiului egalității de tratament în ceea ce privește cuantumul amenzii. Întemeindu-se pe acest motiv, reclamantele solicită de asemenea Tribunalului, cu titlu subsidiar, reducerea cuantumului amenzii, în temeiul articolului 261 TFUE și al articolului 31 din Regulamentul nr. 1/2003.

1. Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea dreptului la apărare, a principiului bunei administrări și a prezumției de nevinovăție

89 În susținerea primului motiv, reclamantele susțin în esență că decizia de tranzacție și decizia atacată, care au fost adoptate pe baza acelorași obiecții ridicate în comunicarea privind obiecțiunile adresată atât părților la tranzacție, cât și reclamantelor, privesc aceeași înțelegere prezumată și se întemeiază, ambele, pe aceleași fapte și probe.

90 Pornind de la această premisă, în primul rând, reclamantele susțin că decizia atacată a fost adoptată cu încălcarea dreptului lor la apărare, astfel cum este consacrat la articolul 48 alineatul (2) din cartă și la articolul 27 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1/2003, în măsura

în care Comisia a procedat, în decizia de tranzacție, la calificarea juridică a faptelor și a calificat drept încălcare comportamentul la care Scania participase înainte ca aceasta să fi avut posibilitatea de a-și exercita în mod eficient dreptul la apărare.

- 91 În al doilea rând, reclamantele susțin că Comisia nu și-a îndeplinit obligația de a efectua o examinare diligentă și imparțială care decurge din principiul bunei administrări consacrat la articolul 41 alineatul (1) din cartă, în măsura în care, întrucât a adoptat decizia de tranzacție anterior adoptării deciziei atacate, nu mai era în măsură să dea dovadă de imparțialitate și să evalueze obiectiv elementele de probă și argumentele prezentate de Scania în cadrul procedurii care a condus la adoptarea deciziei atacate.
- 92 Reclamantele adaugă că, în aceste condiții, chiar o examinare completă de către Tribunal a elementelor de probă pe care se întemeiază Comisia și care figurează în dosarul său nu poate remedia încălcarea astfel săvârșită a articolului 41 alineatul (1) din cartă.
- 93 În al treilea rând, reclamantele susțin că decizia atacată este afectată de o încălcare a prezumției de nevinovăție, a cărei respectare este garantată la articolul 48 alineatul (1) din cartă. Mai exact, reclamantele susțin că decizia de tranzacție definește poziția finală a Comisiei în ceea ce privește aceleași fapte ca cele enunțate în comunicarea privind obiecțiunile și concluzionează că aceste fapte, la realizarea cărora ar fi participat și Scania, constituie o încălcare. Această declarație ar depăși simpla evocare a unei eventuale răspunderi a Scania și ar constitui, așadar, o încălcare a dreptului la prezumția de nevinovăție de care ar trebui să beneficieze Scania până la proba contrară, care trebuie prezentată de Comisie.
- 94 Potrivit reclamantelor, a considera că încălcarea prezumției de nevinovăție este lipsită de importanță atât timp cât nu determină Comisia să adopte o „decizie greșită”, și anume o decizie în care constatarea încălcării nu este susținută în mod corespunzător de elemente de probă, echivalează în practică cu privarea acestei prezumții de conținutul sau de obiectivul său, întrucât, dacă reclamantul ar putea să demonstreze că decizia era eronată, nu ar mai fi nevoie să invoce vreo atingere adusă echității procedurii.
- 95 Reclamantele concluzionează că, în urma adoptării deciziei de tranzacție anterior adoptării deciziei atacate, Comisia nu putea adopta această decizie împotriva Scania cu deplină imparțialitate și fără a săvârși în mod ireparabil o încălcare a dreptului său de a fi ascultată și a prezumției de nevinovăție în privința sa.
- 96 Comisia contestă argumentele reclamantelor și solicită respingerea primului motiv.
- 97 Cu titlu introductiv, trebuie arătat, astfel cum au confirmat reclamantele în ședință în răspunsul la o întrebare a Tribunalului, că, în cadrul primului motiv, acestea contestă caracterul „hibrid” al procedurii urmate de Comisie, care, în împrejurările din speță, ar fi condus la încălcări pretinse, și anume încălcarea principiului prezumției de nevinovăție, a obligației de imparțialitate și a dreptului la apărare al Scania care se retrăsese din procedura de tranzacție. În special, faptul că a adoptat decizia de tranzacție anterior deciziei atacate ar agrava aceste încălcări.
- 98 În această privință, trebuie amintit că articolul 10a din Regulamentul nr. 773/2004, intitulat „Procedura de tranzacționare în cazurile privind cartelurile”, prevede:

„(1) După inițierea procedurii în temeiul articolului 11 alineatul (6) din Regulamentul [...] nr. 1/2003, Comisia poate stabili un termen în care părțile pot indica în scris că sunt în măsură să

se angajeze în discuții de tranzacționare, astfel încât să poată eventual depune propuneri de tranzacționare. Comisia nu este obligată să ia în considerare răspunsurile primite după expirarea termenului menționat.

[...]

(2) Părțile implicate în discuțiile de tranzacționare pot fi informate de Comisie despre:

- (a) obiecțiile pe care intenționează să le formuleze împotriva lor;
- (b) elementele probatorii utilizate pentru a determina obiecțiile preconizate;
- (c) versiunile neconfidențiale ale oricărui document accesibil specificat, enumerat în dosarul cazului la momentul respectiv, în măsura în care cererea unei părți este justificată prin faptul că acelei părți i se dă posibilitatea de a-și stabili poziția cu privire la o perioadă de timp sau orice alt aspect particular al cartelului; și
- (d) nivelul amenzilor potențiale.

[...]

În cazul în care discuțiile privind tranzacția progresează, Comisia poate stabili un termen-limită în care părțile se pot angaja să urmeze procedura de tranzacție prin introducerea unor propuneri de tranzacție care să reflecte rezultatele discuțiilor privind tranzacția și recunoașterea participării lor la o încălcare a articolului [101 TFUE], precum și a răspunderii lor. [...] Înainte de stabilirea de către Comisie a unui termen-limită pentru introducerea propunerilor de tranzacție, părțile în cauză au dreptul ca informațiile indicate în primul paragraf să le fie comunicate, la cerere, în timp util. Comisia nu este obligată să ia în considerare propunerile de tranzacție primite după expirarea acestui termen-limită. [...]

(3) Atunci când comunicarea obiecțiilor notificată părților reflectă conținutul propunerilor de tranzacționare, răspunsul scris transmis de părțile în cauză la comunicarea obiecțiilor confirmă, în termenul stabilit de Comisie, că acea comunicare a obiecțiilor care le-a fost adresată reflectă conținutul propunerilor lor de tranzacționare. Comisia poate în acest caz să procedeze la adoptarea unei decizii în temeiul articolului 7 și al articolului 23 din Regulamentul [...] nr. 1/2003, după consultarea Comitetului consultativ privind practicile restrictive și pozițiile dominante, în temeiul articolului 14 din Regulamentul [...] nr. 1/2003.

(4) Comisia poate decide în orice moment în cursul procedurii să pună capăt discuțiilor de tranzacționare în cazul curent sau cu privire la o anumită parte, în cazul în care consideră că eficiențele procedurale nu vor putea fi realizate.”

99 De la bun început, trebuie arătat că această dispoziție nu se opune și nu exclude posibilitatea Comisiei de a urma o procedură „hibridă” în cadrul aplicării articolului 101 TFUE.

100 Pe de altă parte, Tribunalul a admis deja că Comisia era îndreptățită să recurgă la o astfel de procedură „hibridă” și să aplice o procedură de tranzacție întreprinderilor care prezintă propuneri de tranzacție, continuând în același timp procedura reglementată de dispozițiile generale ale Regulamentului nr. 773/2004, în locul celor care reglementează procedura de tranzacție, în privința întreprinderilor care nu doresc să prezinte astfel de propuneri de tranzacție

(a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 mai 2015, Timab Industries și CFPR/Comisia, T-456/10, EU:T:2015:296, punctele 70, 71 și 104, confirmată în recurs prin Hotărârea din 12 ianuarie 2017, Timab Industries și CFPR/Comisia, C-411/15 P, EU:C:2017:11, punctele 119 și 136).

- 101 În plus, Tribunalul a validat de asemenea posibilitatea Comisiei de a adopta, într-o primă etapă, o decizie de tranzacție în privința părților care au decis să încheie o tranzacție și, într-o a doua etapă, o decizie în urma procedurii ordinare în privința părților care au decis să nu încheie o tranzacție, cu condiția totuși să supravegheze respectarea principiului prezumției de nevinovăție, în special atunci când adoptarea deciziei de tranzacție nu necesită stabilirea răspunderii părții care nu participă la tranzacție (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 noiembrie 2017, Icap și alții/Comisia, T-180/15, EU:T:2017:795, punctele 265-268, confirmată în recurs prin Hotărârea din 10 iulie 2019, Comisia/Icap și alții, C-39/18 P, EU:C:2019:584).
- 102 Astfel cum arată Comisia, a întârzia sau abandona orice procedură de tranzacție pentru motivul că una dintre întreprinderile în cauză, precum în speța Scania, s-a retras din această procedură ar contraveni obiectivului urmărit de procedura de tranzacție, astfel cum este enunțat în considerentul (4) al Regulamentului (CE) nr. 622/2008 al Comisiei din 30 iunie 2008 de modificare a Regulamentului nr. 773/2004 în ceea ce privește desfășurarea procedurilor de tranzacție în cazurile privind cartelurile (JO 2008, L 171, p. 3), care este cel de a acționa mai rapid și mai eficient în cazurile cu întreprinderi care au ales să încheie o tranzacție. Totuși, respectarea obiectivului menționat nu trebuie să aducă atingere cerințelor legate de respectarea principiului prezumției de nevinovăție și a obligației de imparțialitate.
- 103 Împrejurările speței invocate de reclamante în ședință, și anume faptul că comunicarea privind obiecțiunile completă fusese adresată tuturor părților și că acestea obținuseră accesul complet la dosarul de investigare, nu permite să se concluzioneze, contrar celor susținute de reclamante, că recurgerea de către Comisie la procedura „hibridă” eșalonată în timp nu a permis atingerea unui astfel de obiectiv de rapiditate și de eficiență. În fapt, acest obiectiv este urmărit și de alte împrejurări proprii unei proceduri de tranzacție precum recunoașterea de către părțile la tranzacție, fără echivoc, a răspunderii lor pentru încălcare, acceptarea exercitării limitate a dreptului lor la apărare, precum și a limitelor amenzilor [a se vedea Comunicarea Comisiei privind desfășurarea procedurilor de tranzacție în vederea adoptării de decizii în temeiul articolelor 7 și 23 din Regulamentul nr. 1/2003 în cauzele privind înțelegeri (JO 2008, C 167, p. 1), punctele 20 și 21].
- 104 În consecință, contrar celor susținute în esență de reclamante, procedurile „hibride” în cadrul aplicării articolului 101 TFUE, în care adoptarea deciziei de tranzacție și a deciziei în urma procedurii ordinare sunt eșalonate în timp, nu determină în sine, în toate împrejurările, o încălcare a prezumției de nevinovăție, a dreptului la apărare sau a obligației de imparțialitate și nu au drept consecință inevitabilă încălcarea acestor principii și a acestor drepturi, astfel cum reiese din jurisprudența amintită la punctele 100 și 101 de mai sus.
- 105 Rezultă că Comisia are dreptul să recurgă la o astfel de procedură „hibridă” adoptând decizia de tranzacție anterior deciziei atacate, cu condiția însă ca deplina respectare a acestor principii și drepturi să fie asigurată.
- 106 Astfel, trebuie să se examineze dacă, în împrejurările cauzei, Comisia a respectat prezumția de nevinovăție și obligația sa de imparțialitate în raport cu Scania, precum și dreptul său la apărare.

- 107 Reclamantele își întemeiază criticile cu privire la primul motiv în principal pe premisa potrivit căreia decizia de tranzacție și decizia atacată se întemeiază pe aceleași fapte și pe aceleași elemente de probă. Reclamantele se referă în această privință la faptele care se raportează la comportamentele părților la tranzacție, precum cele expuse la punctul 3 din decizia de tranzacție, dar „care implică în mod necesar Scania”, astfel încât cercul de întreprinderi al căror comportament fusese calificat din punct de vedere juridic în decizia de tranzacție nu s-ar limita la destinarii acestei decizii, ci ar cuprinde și Scania. Reclamantele susțin de asemenea că încălcarea principiului prezumției de nevinovăție rezultă din faptul că decizia de tranzacție și decizia atacată au fost adoptate pe baza acelorași obiecții ridicate în comunicarea privind obiecțiunile adresată atât părților la tranzacție, cât și reclamantelor.
- 108 În această privință, în ceea ce privește critica întemeiată pe încălcarea principiului prezumției de nevinovăție, trebuie amintit că acest principiu constituie un principiu general de drept al Uniunii, în prezent prevăzut la articolul 48 alineatul (1) din cartă, care se aplică procedurilor referitoare la încălcări ale normelor de concurență de către întreprinderi, proceduri care pot duce la aplicarea de amenzi sau de penalități cu titlu cominatoriu (a se vedea Hotărârea din 22 noiembrie 2012, E.ON Energie/Comisia, C-89/11 P, EU:C:2012:738, punctele 72 și 73 și jurisprudența citată).
- 109 Articolul 48 din cartă corespunde articolului 6 alineatele (2) și (3) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”), astfel cum rezultă din Explicațiile cu privire la cartă. Rezultă, în conformitate cu articolul 52 alineatul (3) din cartă, că trebuie luat în considerare articolul 6 alineatele (2) și (3) din CEDO în vederea interpretării articolului 48 din cartă, ca prag minim de protecție, iar o sursă de inspirație o constituie jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (denumită în continuare „Curtea EDO”) cu privire la articolul 6 alineatul (2) din CEDO [a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 septembrie 2019, AH și alții (Prezumția de nevinovăție), C-377/18, EU:C:2019:670, punctele 41 și 42]. Astfel, articolul 52 alineatul (3) din cartă impune să se confere drepturilor conținute în aceasta care corespund unor drepturi garantate prin CEDO același înțeles și același domeniu de aplicare ca și cele prevăzute de convenția menționată (a se vedea Hotărârea din 18 iulie 2013, Schindler Holding și alții/Comisia, C-501/11 P, EU:C:2013:522, punctul 32 și jurisprudența citată).
- 110 În plus, este necesar să se arate că, în Hotărârea Curții EDO din 27 septembrie 2011, A. Menarini Diagnostics S. R. L. împotriva Italiei (CE:ECHR:2011:0927JUD004350908, punctele 39-44), referitoare la o sancțiune aplicată de autoritatea italiană de reglementare a concurenței ca urmare a unor practici anticoncurențiale analoge celor care erau reproșate reclamantelor, Curtea EDO a apreciat că, ținând seama de quantumul ridicat al amenzii aplicate, sancțiunea avea, ca urmare a severității sale, caracter penal. Totuși, Curtea EDO a statuat de asemenea că natura unei proceduri administrative, precum cea în discuție în această hotărâre, putea fi diferită, sub mai multe aspecte, de natura unei proceduri penale în sensul strict al termenului. Deși aceste diferențe nu pot exonera statele contractante de obligația lor de a respecta toate garanțiile oferite de latura penală a articolului 6 din CEDO, ele pot influența totuși modalitățile de aplicare a acestora (Curtea EDO, 27 septembrie 2011, A. Menarini Diagnostics S. R. L. împotriva Italiei, CE:ECHR:2011:0927JUD004350908, punctul 62; a se vedea de asemenea în acest sens Curtea EDO, 23 noiembrie 2006, Jussila împotriva Finlandei, CE:ECHR:2006:1123JUD007305301, punctul 43).
- 111 Principiul prezumției de nevinovăție presupune că orice persoană acuzată este prezumată nevinovată până în momentul în care vinovăția ei a fost legal stabilită. Astfel, acest principiu se opune oricărei constatări formale și chiar oricărei aluzii referitoare la răspunderea unei persoane

acuzate de o încălcare, formulată într-o decizie care pune capăt procedurii, fără ca această persoană să fi putut beneficia de toate garanțiile care trebuie să însoțească exercitarea dreptului la apărare în cadrul unei proceduri care își urmează cursul normal și care se finalizează printr-o decizie privind caracterul întemeiat al contestației (a se vedea Hotărârea din 10 noiembrie 2017, Icap și alții/Comisia, T-180/15, EU:T:2017:795, punctul 257 și jurisprudența citată, confirmată în recurs prin Hotărârea din 10 iulie 2019, Comisia/Icap și alții, C-39/18 P, EU:C:2019:584).

- 112 În această privință, Curtea EDO a considerat că exprimarea prematură a vinovăției unei persoane suspectate într-o hotărâre pronunțată împotriva unor persoane suspectate urmărite separat poate de asemenea, teoretic, să aducă atingere principiului prezumției de nevinovăție (a se vedea Curtea EDO, 27 februarie 2014, Karaman împotriva Germaniei, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, punctul 42 și jurisprudența citată).
- 113 Potrivit Curții EDO, principiul prezumției de nevinovăție este încălcat în cazul în care o decizie judiciară sau o declarație oficială cu privire la o persoană trimisă în judecată conține o declarație clară, dată în lipsa unei condamnări definitive, potrivit căreia persoana în cauză a săvârșit infracțiunea în discuție. În acest context, Curtea respectivă a subliniat importanța alegerii termenilor utilizați de autoritățile judiciare, pe de o parte, și a împrejurărilor particulare în care aceștia au fost formulați, pe de altă parte, precum și a naturii și a contextului procedurii în discuție (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 27 februarie 2014, Karaman împotriva Germaniei, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, punctul 63).
- 114 Curtea EDO a recunoscut că, în procedurile penale complexe în care existau mai mulți suspecți care nu puteau fi judecați împreună, se întâmpla ca instanța națională să trebuiască să menționeze în mod obligatoriu, pentru a aprecia vinovăția persoanelor trimise în judecată, participarea unor terți care ar fi putut fi judecați separat ulterior. Aceasta a precizat totuși că, deși faptele referitoare la implicarea unor terți trebuiau introduse, instanța în cauză trebuia să evite să comunice mai multe informații decât era necesar pentru analiza răspunderii juridice a persoanelor trimise în judecată în fața sa. În plus, aceeași Curte a subliniat că motivarea deciziilor judiciare trebuia să fie formulată în termeni care sunt de natură să evite o eventuală apreciere prematură referitoare la vinovăția persoanelor terțe vizate, susceptibilă să compromită examinarea echitabilă a acuzațiilor reținute împotriva acestora în cadrul unei proceduri distincte (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 27 februarie 2014, Karaman împotriva Germaniei, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, punctele 64 și 65, și 23 februarie 2016, Navalnyy și Ofitserov împotriva Rusiei, CE:ECHR:2016:0223JUD004663213, punctul 99).
- 115 Potrivit jurisprudenței Curții EDO, o atingere adusă prezumției de nevinovăție poate proveni nu numai de la o instanță, ci și de la alte autorități publice (a se vedea Curtea EDO, 15 martie 2011, Begu împotriva României, CE:ECHR:2011:0315JUD002044802, punctul 126 și jurisprudența citată).
- 116 În speță, trebuie arătat, asemenea Comisiei, că niciunul dintre fragmentele din decizia de tranzacție invocate de reclamante nu conține o trimitere sau o aluzie la Scania din care ar reieși că, la momentul adoptării sale, Comisia prejudecase deja răspunderea acestora în cadrul unei încălcări a articolului 101 TFUE.

- 117 În această privință, *primo*, trebuie amintit cuprinsul considerentului (4) al deciziei de tranzacție, care prevede următoarele:
- „La 20 noiembrie 2014, Comisia a inițiat o procedură în temeiul articolului 11 alineatul (6) din Regulamentul nr. 1/2003 împotriva destinatarilor prezentei decizii și a mai multor entități ale altei întreprinderi. Întreprinderea respectivă nu a prezentat o propunere de tranzacție în temeiul articolului 10a alineatul (2) din Regulamentul nr. 773/2004. La data acestei decizii [de tranzacție], este pendinte procedura administrativă inițiată împotriva acestei întreprinderi în temeiul articolului 7 din Regulamentul nr. 1/2003. Pentru a elimina orice ambiguitate, prezenta decizie [de tranzacție] nu formulează nicio constatare cu privire la această întreprindere în ceea ce privește o încălcare a dreptului concurenței al Uniunii Europene.”
- 118 Astfel, în considerentul (4) al deciziei de tranzacție, Comisia viza în mod implicit Scania, pe de o parte, ca fiind o întreprindere împotriva căreia procedura administrativă întemeiată pe articolul 7 din Regulamentul nr. 1/2003 era pendinte și, pe de altă parte, arătând că decizia de tranzacție nu formula nicio concluzie cu privire la o încălcare a dreptului concurenței al Uniunii. Or, o astfel de referire trebuie calificată cel mult drept o suspiciune privind răspunderea Scania, care nu a fost încă stabilită, care nu constituie o încălcare a prezumției de nevinovăție (a se vedea în acest sens și prin analogie Curtea EDO, 27 februarie 2014, Karaman împotriva Germaniei, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, punctul 63, și 31 octombrie 2017, Bauras împotriva Lituaniei, CE:ECHR:2017:1031JUD005679513, punctul 51 și jurisprudența citată).
- 119 Totuși, *secundo*, chiar dacă existența unei astfel de referiri explicite în decizia de tranzacție la lipsa, în acest stadiu, a unei concluzii cu privire la răspunderea Scania în temeiul articolului 101 TFUE demonstrează voința Comisiei de a se conforma obligației sale de respectare a principiului prezumției de nevinovăție, așa cum a fost stabilită de jurisprudența Curții EDO (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 27 februarie 2014, Karaman împotriva Germaniei, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, punctele 67, 69 și 70, și 31 octombrie 2017, Bauras împotriva Lituaniei, CE:ECHR:2017:1031JUD005679513, punctul 54), și anume să indice în mod clar că Scania era vizată de o procedură distinctă pendinte și că răspunderea sa nu fusese încă stabilită în mod legal [a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 septembrie 2019, AH și alții (Prezumția de nevinovăție), C-377/18, EU:C:2019:670, punctul 45], ea nu este suficientă, în sine, pentru a exclude încălcarea acestui principiu, așa cum Comisia a admis în ședință.
- 120 Astfel, pentru a controla respectarea prezumției de nevinovăție, mai trebuie să se analizeze și motivarea deciziei de tranzacție în ansamblul său în lumina împrejurărilor specifice în care aceasta a fost adoptată pentru a verifica dacă alte fragmente din această decizie care pot fi înțelese ca o expresie prematură a răspunderii Scania pentru încălcarea dreptului concurenței al Uniunii nu golesc de sens referirea explicită la lipsa concluziei privind răspunderea sa [a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 septembrie 2019, AH și alții (Prezumția de nevinovăție), C-377/18, EU:C:2019:670, punctul 46].
- 121 În această privință, reclamantele se referă la punctul 3 din decizia de tranzacție, consacrat descrierii comportamentului destinatarilor acesteia și mai ales anumitor fragmente în care Comisia a descris comportamentele la care ar fi participat „printre alții” destinatarii deciziei respective [considerentele (47) și (60) ale deciziei de tranzacție].

- 122 Comisia a susținut în ședință că aceste referiri nu trebuiau înțelese ca vizând în mod implicit Scania, chiar dacă ele erau coroborate cu considerentul (4) al deciziei de tranzacție. Reclamantele nu au prezentat argumente de natură să contrazică această interpretare a considerentelor (47) și (60) ale deciziei de tranzacție.
- 123 În orice caz, chiar presupunând că, făcând referire în decizia de tranzacție la comportamentul „printre alții” al destinatarilor acesteia, Comisia viza implicit printre altele Scania, o asemenea referire nu privește răspunderea sa pentru încălcarea în cauză în sensul jurisprudenței amintite la punctul 111 de mai sus, ci, cel mult, participarea sa la anumite comportamente reținute în privința părților la tranzacție. Prin urmare, ea nu constituie o declarație „clară”, dată în lipsa unei condamnări definitive, potrivit căreia Scania a săvârșit infracțiunea în discuție în sensul jurisprudenței amintite la punctul 113 de mai sus.
- 124 În fapt, în decizia de tranzacție, Comisia a procedat, după cum menționează, la calificarea juridică a faptelor, astfel cum au fost recunoscute de destinatarii acesteia ca reprezentând o încălcare a articolului 101 TFUE, și a formulat, la punctul 4 din decizia de tranzacție, concluzii cu privire la răspunderea pentru această încălcare numai în ceea ce privește destinatarii deciziei de tranzacție.
- 125 Reclamantele susțin însă că o încălcare a prezumției de nevinovăție a Scania rezultă din faptul că decizia de tranzacție definește poziția finală a Comisiei în ceea ce privește aceleași fapte ca cele menționate în comunicarea privind obiecțiunile și concluzionează că aceste fapte, la realizarea cărora ar fi participat și Scania, constituie o încălcare. Potrivit reclamantelor, declarația respectivă ar depăși simpla evocare a unei eventuale răspunderi a Scania.
- 126 În această privință, este necesar să se arate că faptele reținute în decizia de tranzacție sunt cele recunoscute de părțile la tranzacție, astfel cum reiese din considerentul (3) al acesteia.
- 127 Simplul fapt că destinatarii deciziei de tranzacție au admis participarea lor la încălcare și și-au recunoscut vinovăția nu poate conduce la recunoașterea implicită a răspunderii Scania ca urmare a eventualei sale participări la aceleași fapte, transformând astfel în mod automat, *de facto și de iure*, concluziile reținute în privința părților la tranzacție într-un fel de „verdict deghezat” al Comisiei în privința Scania (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 martie 2019, Pometon/Comisia, T-433/16, EU:T:2019:201, punctul 68).
- 128 Totuși, o recunoaștere a vinovăției de către părțile la înțelegere care au participat la procedura de tranzacție constituie o împrejurare susceptibilă să se repercuteze asupra faptelor referitoare la participarea unei „alte întreprinderi” suspectate că a participat la aceeași înțelegere, în speță Scania (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 martie 2019, Pometon/Comisia, T-433/16, EU:T:2019:201, punctul 92; a se vedea în acest sens și prin analogie Curtea EDO, 23 februarie 2016, Navalnyy și Ofitserov împotriva Rusiei, CE:ECHR:2016:0223JUD004663213, punctul 103). În consecință, Comisia trebuie să se asigure că faptele admise de părțile la tranzacție nu sunt acceptate în privința unei părți care nu participă la această procedură, precum Scania, fără o examinare completă și adecvată în cadrul procedurii ordinare în raport cu argumentele și cu elementele de probă prezentate de aceasta (a se vedea în acest sens și prin analogie Curtea EDO, 23 februarie 2016, Navalnyy și Ofitserov împotriva Rusiei, CE:ECHR:2016:0223JUD004663213, punctele 103-105, și 31 octombrie 2017, Bauras împotriva Lituaniei, CE:ECHR:2017:1031JUD005679513, punctul 53).

- 129 În acest context, trebuie amintit că, în cadrul procedurii administrative ordinare, întreprinderea în cauză și Comisia se află, în raport cu procedura de tranzacție, într-o situație denumită „*tabula rasa*”, în care răspunerile nu au fost încă stabilite. Astfel, la momentul adoptării deciziei în privința Scania în urma procedurii administrative ordinare, pe de o parte, Comisia era ținută numai de comunicarea privind obiecțiunile și, pe de altă parte, era obligată, cu respectarea principiului contradictorialității, să ia în considerare toate împrejurările pertinente, inclusiv toate informațiile și toate argumentele care au fost invocate de Scania cu ocazia exercitării dreptului său de a fi ascultată, așa încât Comisia era obligată să reexamineze dosarul în raport cu elementele respective (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 mai 2015, *Timab Industries și CFPR/Comisia*, T-456/10, EU:T:2015:296, punctele 90, 96 și 107, confirmată în recurs prin Hotărârea din 12 ianuarie 2017, *Timab Industries și CFPR/Comisia*, C-411/15 P, EU:C:2017:11, punctele 119 și 136).
- 130 Pe de altă parte, o calificare juridică a faptelor reținută de Comisie în privința părților la tranzacție nu presupune în sine că aceeași calificare juridică a faptelor este reținută în mod necesar de Comisie în privința Scania în urma procedurii distincte care o privea, așa cum a subliniat Comisia în considerentul (366) al deciziei atacate și a confirmat în ședință ca răspuns la o întrebare a Tribunalului. În fapt, astfel cum reiese din jurisprudență, nimic nu împiedică Comisia să constate că o parte la un acord sau la o practică concertată este răspunzătoare în temeiul articolului 101 TFUE, în timp ce altă parte nu este răspunzătoare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 iulie 2018, *ABB/Comisia*, T-445/14, nepublicată, EU:T:2018:449, punctele 177-179 și jurisprudența citată).
- 131 În ceea ce privește afirmația reclamantelor potrivit căreia încălcarea prezumției de nevinovăție rezultă din faptul că decizia de tranzacție și decizia atacată se întemeiază pe aceleași elemente de probă, Comisia admite că există o anumită suprapunere între elementele de probă pe care s-a întemeiat în cele două decizii.
- 132 Totuși, o astfel de suprapunere între elementele de probă nu permite în sine să se concluzioneze că prezumția de nevinovăție nu a fost respectată în speță în privința reclamantelor. Într-adevăr, simplul fapt de a se fi întemeiat pe aceleași elemente de probă în cele două decizii nu prezumă cu nimic concluzia pe care Comisia o putea deduce din acestea în ceea ce privește răspunderea Scania.
- 133 Pe de altă parte, așa cum arată în mod întemeiat Comisia, deși principiul prezumției de nevinovăție se opune constatării formale a unei încălcări sau oricărei aluzii la răspunderea reclamantelor care ar fi făcută în decizia de tranzacție, în măsura în care ele nu au beneficiat de toate garanțiile obișnuite pentru exercitarea dreptului la apărare în cadrul adoptării sale, acest principiu nu exclude posibilitatea de a se întemeia pe elementele de probă comune, cu condiția ca reclamantele să fi avut ocazia să conteste în fața instanțelor Uniunii constatările făcute în temeiul acestor elemente de probă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 octombrie 2007, *Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse/Comisia*, T-474/04, EU:T:2007:306, punctele 76 și 77), situație care se regăsește în speță.
- 134 De asemenea, nu poate fi reținută afirmația reclamantelor potrivit căreia încălcarea principiului prezumției de nevinovăție rezultă din faptul că decizia de tranzacție și decizia atacată au fost adoptate pe baza acelorași obiecții ridicate în comunicarea privind obiecțiunile adresată atât părților la tranzacție, cât și reclamantelor.

- 135 În această privință, pe de o parte, trebuie arătat că, deși Comisia a formulat concluzii cu privire la rolul și la răspunderea Scania în ceea ce privește încălcarea în cauză în comunicarea privind obiecțiunile transmise atât Scania, cât și părților care au participat în cele din urmă la procedura de tranzacție, contrar celor susținute de reclamante, decizia de tranzacție nu se întemeiază în mod direct pe această comunicare privind obiecțiunile, ci pe interpretarea comună a obiecțiunilor între părțile la tranzacție și Comisie la finalul reuniunilor privind tranzacțiile, în conformitate cu articolul 10a alineatul (2) din Regulamentul nr. 773/2004 și cu punctele 16 și 17 din Comunicarea Comisiei privind desfășurarea procedurilor de tranzacție în vederea adoptării de decizii în temeiul articolelor 7 și 23 din Regulamentul nr. 1/2003 în cauzele privind înțelegeri, astfel cum a subliniat Comisia la considerentul (367) al deciziei atacate.
- 136 Pe de altă parte, trebuie arătat că nimic nu împiedica reclamantele să respingă, în cadrul procedurii care a condus la adoptarea deciziei atacate și cu respectarea dreptului lor la apărare, obiecțiunile formulate în privința lor în comunicarea privind obiecțiunile.
- 137 Astfel, respectarea dreptului la apărare obligă Comisia să acorde persoanelor interesate, înainte de a adopta o decizie în materie de amenzi, ocazia de a-și exprima în mod util punctul de vedere cu privire la obiecțiunile pe care le-a reținut în privința lor, în special cu privire la realitatea și la relevanța faptelor și a circumstanțelor invocate, precum și cu privire la documentele pe care le-a reținut în susținerea afirmației sale privind existența unei încălcări a articolului 101 TFUE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 februarie 1979, Hoffmann-La Roche/Comisia, 85/76, EU:C:1979:36, punctele 9 și 11).
- 138 În cadrul unei proceduri privind încălcarea normelor de concurență, comunicarea privind obiecțiunile constituie garanția procedurală esențială în această privință (a se vedea Hotărârea din 5 martie 2015, Comisia și alții/Versalis și alții, C-93/13 P și C-123/13 P, EU:C:2015:150, punctul 95 și jurisprudența citată).
- 139 Rezultă că, prin faptul că a invocat încălcarea de către Comisie a prezumției de nevinovăție a Scania ca urmare a faptului că decizia atacată și decizia de tranzacție se întemeiau pe aceleași fapte și elemente de probă, precum și pe aceleași obiecții formulate în comunicarea privind obiecțiunile, atât în privința părților la tranzacție, cât și în privința Scania, reclamantele fac abstracție de dreptul lor de a prezenta, în exercitarea dreptului lor de a fi ascultate în cadrul procedurii administrative ordinare, toate elementele de probă care urmăreau să conteste faptele și elementele de probă pe care Comisia intenționează să se întemeieze care, după caz, au fost luate în considerare de aceasta din urmă la adoptarea deciziei de tranzacție, precum și de obligația care revine Comisiei de a reexamina dosarul în lumina acestor noi elemente.
- 140 În speță, reclamantele nu contestă că au avut oportunitatea de a-și exercita în mod efectiv dreptul la apărare în cadrul procedurii administrative ordinare anterior adoptării deciziei atacate, atât în scris, cât și oral, și, prin urmare, de a contesta faptele și elementele de probă identificate de Comisie pentru a susține obiecțiunile în privința lor. În special, astfel cum reiese printre altele din considerentul (379) al deciziei atacate, aspect pe care reclamantele nu îl contestă, acestea au avut ocazia să își prezinte punctul de vedere cu privire la elementele pe care Comisia s-a întemeiat, inclusiv cu privire la cele care au fost adăugate la dosarul de investigare ulterior comunicării privind obiecțiunile, precum extrasele din răspunsurile unor părți la tranzacție la comunicarea privind obiecțiunile sau elementele de fapt suplimentare identificate de Comisie în cursul procedurii administrative ordinare, care susțin concluziile sale provizorii din comunicarea privind obiecțiunile, ce au fost comunicate Scania prin scrisoarea privind situația de fapt din 7 aprilie 2017.

- 141 Totuși, reclamantele consideră că argumentele și probele pe care le-au prezentat au fost lipsite de importanță, întrucât Comisia s-a pronunțat deja cu privire la calificarea juridică a comportamentului la care Scania ar fi participat ca reprezentând o încălcare a articolului 101 TFUE.
- 142 Astfel, reclamantele susțin în esență că, întrucât a adoptat o calificare a faptelor în decizia de tranzacție ca reprezentând o încălcare a articolului 101 TFUE, Comisia nu mai era în măsură să revină asupra acestei aprecieri și să evalueze în mod obiectiv elementele de probă și argumentele prezentate de Scania sau să adopte alte măsuri de investigare care ar fi fost susceptibile să repună în discuție sau să dilueze aceste aprecieri efectuate în decizia de tranzacție. Astfel, decizia de tranzacție ar fi influențat strategia de investigație a Comisiei și, în definitiv, conținutul probelor pe care Comisia și-a întemeiat decizia atacată. În această privință, reclamantele invocă anumite împrejurări privind desfășurarea procedurii care a condus la adoptarea deciziei atacate din care ar reieși lipsa de imparțialitate a Comisiei.
- 143 Ele invocă astfel, în cadrul unei a doua critici a primului motiv, o încălcare de către Comisie a obligației sale de a efectua o investigație imparțială, cu încălcarea articolului 41 alineatul (1) din cartă.
- 144 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, Comisia este obligată să respecte, în cursul unei proceduri administrative în materie de înțelegeri, dreptul la bună administrare, consacrat la articolul 41 din cartă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2013, Ziegler/Comisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, punctul 154 și jurisprudența citată).
- 145 Potrivit articolului 41 din cartă, orice persoană are dreptul printre altele de a beneficia, în ce privește problemele sale, de un tratament imparțial din partea instituțiilor Uniunii. Această cerință de imparțialitate privește, pe de o parte, imparțialitatea subiectivă, în sensul că niciunul dintre membrii instituției în cauză care este însărcinat cu soluționarea cauzei nu trebuie să fie părținitor sau să aibă prejudecăți, și, pe de altă parte, imparțialitatea obiectivă, în sensul că instituția trebuie să ofere garanții suficiente pentru a exclude în această privință orice bănuială legitimă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2013, Ziegler/Comisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, punctul 155 și jurisprudența citată).
- 146 Printre garanțiile conferite de dreptul Uniunii în cadrul procedurilor administrative, care sunt legate de principiul bunei administrări, figurează obligația instituției competente de a examina, cu atenție și cu imparțialitate, toate elementele relevante ale cauzei (a se vedea Hotărârea din 27 septembrie 2012, Shell Petroleum și alții/Comisia, T-343/06, EU:T:2012:478, punctul 170 și jurisprudența citată).
- 147 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că, contrar celor susținute de Comisie, o încălcare a principiului imparțialității în împrejurări similare celor din speță nu se apreciază numai ca o eventuală consecință a unei încălcări a principiului prezumției de nevinovăție la adoptarea deciziei de tranzacție, ci poate rezulta din alte neîndepliniri ale obligațiilor Comisiei de a oferi garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă, în sensul jurisprudenței amintite la punctul 145 de mai sus, în ceea ce privește imparțialitatea sa în desfășurarea obișnuită.

- 148 Totuși, niciunul dintre argumentele invocate de reclamante nu permite să se stabilească faptul că Comisia nu a oferit în speță toate garanțiile pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa în examinarea cauzei în ceea ce privește Scania și în special în examinarea argumentelor și a elementelor de probă pe care aceasta a putut să le prezinte în exercitarea dreptului său la apărare în cadrul procedurii administrative ordinare.
- 149 *Primo*, trebuie subliniat în această privință că, atunci când examinează elementele de probă prezentate, în cadrul procedurii ordinare, de părțile care au ales să nu încheie o tranzacție, Comisia nu este nicidecum ținută de constatările de fapt și de calificările juridice pe care le-a reținut în decizia de tranzacție în privința părților care au decis să încheie o tranzacție. Astfel, în temeiul principiului prezumției de nevinovăție și al obligației sale de imparțialitate, Comisia poate ajunge la constatări de fapt sau la calificări juridice diferite de cele efectuate în decizia de tranzacție, dacă reexaminarea sa *de novo* a elementelor de probă aflate la dispoziția sa, în conformitate cu principiul „*tabula rasa*”, justifică acest lucru.
- 150 *Secundo*, nu poate fi admis argumentul reclamantelor potrivit căruia îndoiala cu privire la imparțialitatea Comisiei ar rezulta din faptul că membra Comisiei responsabilă cu problemele de concurență a anunțat, cu ocazia unei conferințe de presă, adoptarea deciziei de tranzacție, astfel încât Comisia nu se mai putea îndepărta de concluziile acestei decizii în cadrul deciziei atacate. În fapt, în comunicatul de presă în discuție se indică în mod clar, la fel ca în considerentul (4) al deciziei de tranzacție (a se vedea punctul 117 de mai sus), că membrul Comisiei sus-menționat nu formulează nicio concluzie cu privire la răspunderea Scania în privința căreia procedura ordinară era încă în curs. Membra Comisiei responsabilă cu problemele de concurență s-a limitat astfel, în comunicatul menționat, să informeze publicul cu privire la adoptarea deciziei de tranzacție cu discreția și cu rezerva, în ceea ce privește răspunderea Scania în încălcarea în cauză, impuse de respectarea prezumției de nevinovăție, și, prin urmare, nu și-a încălcat obligația de imparțialitate (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 12 decembrie 2018, Servier și alții/Comisia, T-691/14, atacată cu recurs, EU:T:2018:922, punctele 132 și 134).
- 151 *Tertio*, reclamantele nu demonstrează modul în care faptul de a fi implicate aceleași servicii ale Comisiei, în special cele ale Direcției Generale Concurență, în adoptarea atât a deciziei de tranzacție, cât și a deciziei atacate, ar fi de natură, în sine, să dovedească lipsa unei examinări imparțiale a cauzei în privința lor. Desigur, implicarea acelorași servicii în adoptarea celor două decizii face mai dificilă asigurarea faptului că examinarea faptelor și a probelor față de o întreprindere după adoptarea deciziei de tranzacție se va face potrivit principiului „*tabula rasa*” impus de jurisprudență (a se vedea punctul 129 de mai sus), ceea ce ar putea justifica, pentru a înlătura îndoielile în această privință, încredințarea dosarelor către două echipe diferite.
- 152 Totuși, în speță, reclamantele nu demonstrează că un membru al Comisiei sau al serviciilor implicate în adoptarea deciziei atacate ar fi manifestat lipsă de imparțialitate sau o prejudecată personală față de Scania, în special ca urmare a faptului că a participat la adoptarea deciziei de tranzacție, cu încălcarea principiului imparțialității subiective, ceea ce ar putea fi de natură să afecteze examinarea imparțială a faptelor și a probelor în ceea ce privește Scania.
- 153 *Quatro*, în ceea ce privește argumentul reclamantelor potrivit căruia Comisia nu a fost dispusă să adopte noi măsuri de investigare, care ar fi putut să o determine să repună în discuție poziția sa adoptată în decizia de tranzacție, trebuie amintit că principiul care prevalează în dreptul Uniunii este cel al liberei administrări a probelor (a se vedea Hotărârea din 29 februarie 2016, Schenker/Comisia, T-265/12, EU:T:2016:111, punctul 40 și jurisprudența citată).

- 154 Mai trebuie arătat, asemenea Comisiei, că aceasta dispune de o marjă de apreciere în ceea ce privește oportunitatea adoptării unor măsuri de investigare. Astfel, contrar celor susținute de reclamante, o manifestare a lipsei de imparțialitate a Comisiei în privința reclamanților nu poate fi dedusă în mod abstract din existența unei asemenea marje de apreciere în modul de desfășurare a investigației. Dimpotrivă, lipsa adoptării altor măsuri de investigare se explică, în principal, printr-o exercitare de către Comisie a marjei sale de apreciere în ceea ce privește oportunitatea adoptării unor astfel de măsuri. Prin urmare, revenea reclamanților sarcina de a prezenta argumente care să permită să se demonstreze în mod concret că lipsa unor măsuri de investigare suplimentare nu se putea explica decât prin lipsa de imparțialitate a Comisiei, iar nu prin exercitarea legitimă de către aceasta a marjei sale de apreciere în desfășurarea investigației.
- 155 Reclamantele susțin, în această privință, că Comisia s-a întemeiat, în aprecierea naturii și a întinderii (temporală și geografică) a comportamentului invocat, în special în considerentele (144) și (339) ale deciziei atacate, pe o apreciere a faptelor pe care Scania o respingea în mod detaliat. Niciun element din dosar nu ar indica faptul că Comisia ar fi continuat investigația pentru a verifica concluziile Scania, de exemplu adresându-i o cerere de informații având ca obiect prezentarea unor mijloace de probă scrise ale observațiilor sale sau ale acestor contestații ori adresând o asemenea cerere altor părți. Comisia ar fi săvârșit astfel o „omisiune interesată”.
- 156 Totuși, astfel de argumente ale reclamanților demonstrează cel mult că Comisia nu a urmat concluziile sau interpretările faptelor propuse de Scania, printre altele considerând că acestea erau lipsite de credibilitate [a se vedea în special considerentul (301) al deciziei atacate] și se confundă cu problema dacă constatările de fapt din decizia atacată sunt susținute în mod corespunzător de elementele de probă prezentate de Comisie și dacă aceasta a săvârșit erori de drept în analiza sa, aspect care ține de examinarea temeiniciei aprecierii acesteia din urmă (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 12 decembrie 2018, *Servier și alții/Comisia*, T-691/14, atacată cu recurs, EU:T:2018:922, punctul 137 și jurisprudența citată). Astfel de afirmații nu sunt de natură să demonstreze că Comisia s-a dovedit părtinitoare atunci când a decis, în exercitarea marjei sale de apreciere, să nu continue investigația și în special să nu solicite reclamanților să prezinte elemente de probă suplimentare în susținerea propriilor lor afirmații.
- 157 *Quinto*, reclamantele susțin că Comisia nu a acționat în mod independent, întrucât, în ceea ce privește înțelegerile prezumate, aceasta este autoritatea însărcinată în același timp cu investigația, cu urmărirea și cu luarea deciziei.
- 158 În această privință, trebuie amintit că reiese din jurisprudență că cumularea de către Comisie a funcțiilor de examinare și de sancționare a încălcărilor articolului 101 TFUE nu este în sine contrară articolului 6 din CEDO, astfel cum a fost interpretat de Curtea EDO, și nu constituie o încălcare a principiului imparțialității, din moment ce deciziile sale sunt supuse controlului instanței Uniunii care oferă garanțiile prevăzute la acest articol 6 din CEDO (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, *Schindler Holding și alții/Comisia*, C-501/11 P, EU:C:2013:522, punctele 33-38 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 27 iunie 2012, *Bolloré/Comisia*, T-372/10, EU:T:2012:325, punctele 65-67).
- 159 În ceea ce privește critica întemeiată pe încălcarea dreptului la apărare, trebuie arătat că reclamantele nu reproșează Comisiei că nu a respectat, în cursul procedurii administrative care a condus la adoptarea deciziei atacate, toate garanțiile procedurale legate de exercitarea efectivă a dreptului lor la apărare, astfel cum sunt prevăzute în special de dispozițiile generale ale Regulamentului nr. 773/2004 (a se vedea punctul 140 de mai sus), ci invocă încălcarea dreptului lor la apărare numai în ceea ce privește faptul că, în decizia de tranzacție, Comisia a procedat la

calificarea juridică a faptelor raportându-se la comportamentele părților la tranzacție, dar care au implicat în mod necesar Scania, fără ca aceasta să fi avut posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare.

- 160 În această privință, trebuie amintit că respectarea dreptului la apărare în orice procedură susceptibilă să conducă la aplicarea unor sancțiuni, în special a unor amenzi sau penalități cu titlu cominatoriu, constituie un principiu fundamental al dreptului Uniunii care a fost subliniat în repetate rânduri de jurisprudența Curții și care a fost consacrat la articolul 48 alineatul (2) din cartă (a se vedea Hotărârea din 14 septembrie 2010, Akzo Nobel Chemicals și Akros Chemicals/Comisia și alții, C-550/07 P, EU:C:2010:512, punctul 92 și jurisprudența citată). Acest principiu trebuie respectat pe deplin chiar dacă este vorba despre o procedură cu caracter administrativ (a se vedea Hotărârea din 9 iulie 2009, Archer Daniels Midland/Comisia, C-511/06 P, EU:C:2009:433, punctul 84 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 5 martie 2015, Comisia și alții/Versalis și alții, C-93/13 P și C-123/13 P, EU:C:2015:150, punctul 94 și jurisprudența citată).
- 161 Principiul contradictorialității face parte din dreptul la apărare. Acesta se aplică oricărei proceduri care se poate finaliza cu adoptarea de către o instituție a Uniunii a unei decizii care să afecteze în mod semnificativ interesele unei persoane (a se vedea Hotărârea din 2 decembrie 2009, Comisia/Irlanda și alții, C-89/08 P, EU:C:2009:742, punctele 50 și 51 și jurisprudența citată).
- 162 În măsura în care reclamantele susțin că decizia de tranzacție a fost adoptată fără ca acestea să se fi putut exprima, trebuie să se arate, astfel cum reiese din examinarea criticii întemeiate pe o încălcare a prezumției de nevinovăție, că decizia de tranzacție nu a afectat în mod semnificativ interesele reclamantelor în sensul jurisprudenței amintite la punctul 161 de mai sus, în măsura în care, contrar celor susținute de acestea, Comisia nu a procedat, în decizia de tranzacție, la calificarea juridică a faptelor împotriva Scania și nu a prejudecat în vreun fel răspunderea sa în încălcarea în discuție. În consecință, faptul că Scania nu a fost audiată în cadrul procedurii care a condus la adoptarea deciziei de tranzacție nu încalcă dreptul său la apărare.
- 163 În sfârșit, în ceea ce privește argumentul reclamantelor potrivit căruia o „legătură vădită” între decizia de tranzacție și decizia atacată rezultă din faptul că părțile la tranzacție au fost consultate de Comisie în cadrul pregătirii versiunii neconfidențiale a deciziei atacate în vederea publicării sale, acesta nu poate fi admis. Astfel, pe de o parte, reclamantele nu explică în ce mod o asemenea „legătură vădită” ar veni în susținerea afirmațiilor lor prezentate în cadrul primului motiv. Pe de altă parte și în orice caz, potrivit propriilor afirmații, procedând astfel, Comisia a pus în aplicare jurisprudența care rezultă din Hotărârea din 12 octombrie 2007, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse/Comisia (T-474/04, EU:T:2007:306), oferind părților la tranzacție posibilitatea de a invoca confidențialitatea anumitor date care le privesc, având în vedere faptul că, fără a fi destinatarele deciziei atacate, ele erau totuși menționate în aceasta.
- 164 De asemenea, reclamantele nu pot susține în mod util că o simplă eroare tehnică având drept consecință faptul că, pe site-ul internet al Comisiei, în rubrica referitoare la decizia atacată, linkul conducea către decizia de tranzacție permite să se considere că se stabilește o legătură între cele două decizii, astfel încât s-ar putea trage o concluzie referitoare la răspunderea Scania în temeiul articolului 101 TFUE.
- 165 În consecință, primul motiv trebuie să fie respins.

2. Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 48 alineatul (2) din cartă și a articolului 27 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1/2003

- 166 Reclamantele susțin în esență că Comisia a adus atingere dreptului lor la apărare, cu încălcarea articolului 48 alineatul (2) din cartă și a articolului 27 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1/2003, prin faptul că le-a refuzat accesul la toate răspunsurile la comunicarea privind obiecțiunile prezentate de [confidențial] și de [confidențial], cu toate că, în opinia lor, este probabil ca acestea să conțină elemente dezincriminatoire în privința altor părți, printre care și Scania, decât cele care figurează în extrasele din aceste răspunsuri, la care i-a fost acordat accesul de către consilierul-auditor.
- 167 Astfel, potrivit reclamantelor, [confidențial] și [confidențial] ar fi utilizat răspunsurile lor la comunicarea privind obiecțiunile pentru a contesta afirmațiile Comisiei în privința lor, așa cum ar arăta extrasele pe care Scania a fost autorizată să le examineze. Reclamantele consideră că faptul că Comisia și-a schimbat parțial opinia cu privire la aspectul dacă răspunsurile [confidențial] și [confidențial] erau incriminatoare sau dezincriminatoare dau naștere unei îndoieli cu privire la temeinicia refuzului de acces deplin la aceste răspunsuri.
- 168 Întemeindu-se pe jurisprudență, Comisia respinge argumentele reclamantelor în măsura în care acestea nu ar demonstra că refuzul de a acorda Scania accesul la toate răspunsurile [confidențial] și [confidențial] la comunicarea privind obiecțiunile care nu țin de un dosar de investigare propriu-zis ar fi adus atingere exercitării efective a dreptului său la apărare și în special dreptului de a consulta documentele susceptibile să conțină elemente de probă dezincriminatoare care o privesc.
- 169 După cum reiese din jurisprudența amintită la punctul 160 de mai sus, respectarea dreptului la apărare în orice procedură susceptibilă să conducă la aplicarea unor sancțiuni, în special a unor amenzi sau penalități cu titlu cominatoriu, constituie un principiu fundamental al dreptului Uniunii care a fost consacrat la articolul 48 alineatul (2) din cartă. Acest principiu trebuie respectat pe deplin chiar dacă este vorba despre o procedură cu caracter administrativ.
- 170 Potrivit articolului 27 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003, „[d]repturile la apărare ale părților în cauză sunt pe deplin garantate în cadrul procedurilor” și „[a]cestea au dreptul de acces la dosarul Comisiei, sub rezerva interesului legitim al întreprinderilor de a-și proteja secretele de afaceri”.
- 171 Trebuie să se arate că, potrivit unei jurisprudențe constante, respectarea dreptului la apărare impune ca, în cursul procedurii administrative, persoanei interesate să i se fi oferit posibilitatea să își exprime în mod util punctul de vedere asupra realității și pertinentei faptelor și circumstanțelor invocate, precum și asupra înscrisurilor reținute de Comisie în susținerea afirmației sale privind existența unei încălcări a tratatului (a se vedea Hotărârea din 7 ianuarie 2004, Aalborg Portland și alții/Comisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P și C-219/00 P, EU:C:2004:6, punctul 66 și jurisprudența citată).
- 172 Corolar al principiului respectării dreptului la apărare, dreptul de acces la dosar presupune obligația Comisiei de a da întreprinderii în cauză posibilitatea de a recurge la o examinare a tuturor înscrisurilor din dosarul de investigare care pot fi pertinente pentru apărarea sa. Acestea includ atât înscrisurile incriminatoare, cât și pe cele dezincriminatoare, sub rezerva secretelor de

afaceri ale altor întreprinderi, a documentelor interne ale Comisiei și a altor informații confidențiale (Hotărârea din 7 ianuarie 2004, Aalborg Portland și alții/Comisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P și C-219/00 P, EU:C:2004:6, punctul 68).

- 173 În această privință, trebuie amintit că întreprinderea în cauză este informată doar la începutul etapei în contradictoriu administrative, prin intermediul comunicării privind obiecțiunile, cu privire la toate elementele esențiale pe care Comisia se întemeiază în acest stadiu al procedurii și că această întreprindere dispune de un drept de acces la dosar în vederea garantării exercitării efective a dreptului său la apărare. În consecință, răspunsul celorlalte întreprinderi care ar fi participat la înțelegere la comunicarea privind obiecțiunile nu este, în principiu, cuprins în ansamblul documentelor din dosarul de investigație pe care părțile îl pot consulta (Hotărârea din 14 mai 2020, NKT Verwaltung și NKT/Comisia, C-607/18 P, nepublicată, EU:C:2020:385, punctul 263, și Hotărârea din 30 septembrie 2009, Hoechst/Comisia, T-161/05, EU:T:2009:366, punctul 163).
- 174 Totuși, în cazul în care Comisia intenționează să se întemeieze pe un fragment dintr-un răspuns la o comunicare privind obiecțiunile sau pe un document anexat la un astfel de răspuns pentru stabilirea existenței unei încălcări într-o procedură de aplicare a articolului 101 TFUE, celelalte întreprinderi implicate în această procedură trebuie să fie în măsură să se pronunțe cu privire la un astfel de element de probă. În asemenea împrejurări, fragmentul în discuție dintr-un răspuns la comunicarea privind obiecțiunile sau documentul anexat la un asemenea răspuns constituie astfel un element incriminator pentru diferitele întreprinderi care ar fi participat la încălcare (Hotărârea din 14 mai 2020, NKT Verwaltung și NKT/Comisia, C-607/18 P, nepublicată, EU:C:2020:385, punctul 264; a se vedea de asemenea Hotărârea din 30 septembrie 2009, Hoechst/Comisia, T-161/05, EU:T:2009:366, punctul 164 și jurisprudența citată).
- 175 Prin analogie, dacă un fragment dintr-un răspuns la o comunicare privind obiecțiunile sau un document anexat la un asemenea răspuns poate fi pertinent pentru apărarea unei întreprinderi prin faptul că îi permite să invoce elemente care nu concordă cu concluziile Comisiei din acel stadiu, el constituie un element dezincriminator. În acest caz, întreprinderea în cauză trebuie să fie în măsură să recurgă la o examinare a fragmentului ori a documentului în discuție și să se pronunțe în privința sa (Hotărârea din 12 iulie 2011, Mitsubishi Electric/Comisia, T-133/07, EU:T:2011:345, punctul 43).
- 176 Totuși, simplul fapt că alte întreprinderi au invocat aceleași argumente precum întreprinderea în cauză și că acestea, după caz, au utilizat mai multe resurse pentru apărarea lor nu este suficient pentru reținerea argumentelor respective drept elemente dezincriminatorie (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 septembrie 2006, Jungbunzlauer/Comisia, T-43/02, EU:T:2006:270, punctele 353 și 355).
- 177 Referitor la consecințele unui acces la dosar care nu respectă aceste norme, în ceea ce privește omisiunea comunicării unui document dezincriminator, întreprinderea în cauză trebuie să demonstreze că nedivulgarea sa a putut influența, în detrimentul său, derularea procedurii și conținutul deciziei Comisiei. Este suficient ca întreprinderea să demonstreze că ar fi putut utiliza documentul dezincriminator respectiv în apărare, în sensul că, dacă s-ar fi putut prevala de acesta în cursul procedurii administrative, ar fi putut invoca elemente care nu corespundeau concluziilor Comisiei în această etapă și ar fi putut, așadar, influența în orice mod aprecierile Comisiei cuprinse în decizie, cel puțin în ceea ce privește gravitatea și durata comportamentului care îi era

imputat, și, prin urmare, nivelul amenzii (Hotărârea din 7 ianuarie 2004, Aalborg Portland și alții/Comisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P și C-219/00 P, EU:C:2004:6, punctele 74 și 75).

- 178 Posibilitatea ca un document nedivulgat să fi putut avea vreo influență asupra derulării procedurii și asupra conținutului deciziei Comisiei nu se poate stabili decât după o examinare provizorie a anumitor mijloace de probă care evidențiază că documentele nedivulgate au putut avea – în considerarea acestor mijloace de probă – o importanță care nu ar fi trebuit neglijată (Hotărârea din 7 ianuarie 2004, Aalborg Portland și alții/Comisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P și C-219/00 P, EU:C:2004:6, punctul 76).
- 179 Cu toate acestea, revine reclamantului sarcina să furnizeze un prim indiciu privind utilitatea, pentru apărarea sa, a documentelor necomunicate (a se vedea Hotărârea din 14 martie 2013, Fresh Del Monte Produce/Comisia, T-587/08, EU:T:2013:129, punctul 690 și jurisprudența citată; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 14 mai 2020, NKT Verwaltung și NKT/Comisia, C-607/18 P, nepublicată, EU:C:2020:385, punctul 265 și jurisprudența citată). El trebuie în special să indice potențialele elemente dezincriminatoare sau să prezinte un indiciu care să acrediteze existența acestora și, prin urmare, utilitatea lor în scopul procedurii (a se vedea Hotărârea din 16 iunie 2011, Heineken Nederland și Heineken/Comisia, T-240/07, EU:T:2011:284, punctul 257 și jurisprudența citată).
- 180 Trebuie analizat, în raport cu aceste principii, dacă în speță refuzul Comisiei de a acorda accesul la toate răspunsurile [confidențial] și [confidențial] la comunicarea privind obiecțiunile era susceptibil să aducă atingere dreptului la apărare al reclamantelor în măsura în care ele nu ar fi avut un acces adecvat la elementele de probă potențial dezincriminatoare, așa cum afirmă.
- 181 În această privință, trebuie arătat, asemenea Comisiei, că există o diferență în ceea ce privește accesul la dosarul Comisiei privind o înțelegere în cauză în funcție de momentul în care un document a fost adăugat la dosarul de investigare, aspect care reiese și din cuprinsul punctului 27 din Comunicarea Comisiei privind regulile de acces la dosarul Comisiei în cauzele în temeiul articolelor [101] și [102 TFUE], al articolelor 53, 54 și 57 din Acordul privind SEE și al Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului (JO 2005, C 325, p. 7, Ediție specială, 08/vol. 4, p. 220). În timp ce părțile interesate, pentru a-și putea exercita în mod eficient dreptul la apărare, au dreptul de a consulta dosarul de investigare, astfel cum există acesta la momentul transmiterii comunicării privind obiecțiunile, în scopul de a putea răspunde în mod util obiecțiunilor formulate în acest stadiu de Comisie, accesul la elementele adăugate ulterior la dosar, în special la răspunsurile celorlalte părți la înțelegere la comunicarea privind obiecțiunile, nu este nici automat, nici nelimitat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 mai 2020, NKT Verwaltung și NKT/Comisia, C-607/18 P, nepublicată, EU:C:2020:385, punctul 265).
- 182 În speță, trebuie amintit că consilierul-auditor a acordat reclamantelor accesul la anumite fragmente din răspunsurile la comunicarea privind obiecțiunile prezentate de [confidențial] și de [confidențial], apreciind că acestea puteau conține elemente dezincriminatoare referitoare la Scania, având în vedere faptul că ele proveneau de la un solicitant de clemență și de la o întreprindere căreia Comisia îi adresase o solicitare de informații, astfel încât puteau conține modificări sau retrageri ale declarațiilor pe care s-a întemeiat Comisia.
- 183 Reclamantele susțin însă că „este probabil” ca răspunsurile la comunicarea privind obiecțiunile prezentate de [confidențial] și de [confidențial] să conțină și alte elemente dezincriminatoare pe care ar fi putut să le invoce în mod util în cadrul exercitării dreptului lor la apărare.

- 184 Totuși, trebuie să se constate că, astfel cum arată în esență Comisia, reclamanțele rămân foarte vagi în ceea ce privește identificarea elementelor dezincriminatoare potențiale pe care răspunsurile [confidențial] și [confidențial] la comunicarea privind obiecțiunile le-ar conține și care nu le-ar fi fost divulgate ca urmare a deciziei consilierului-auditor și nu aduc, așadar, niciun indiciu care să ateste existența acestora și, prin urmare, utilitatea pentru apărarea lor în sensul jurisprudenței citate la punctul 179 de mai sus.
- 185 În fapt, reclamanțele nu precizează în vreun fel aprecierile Comisiei cuprinse în decizia atacată care ar fi putut fi influențate dacă le-ar fi fost acordat accesul integral la răspunsurile la comunicarea privind obiecțiunile ale [confidențial] și [confidențial]. În special, ele nu identifică nicio deducție privind comportamentul ilicit propriu Scania pe care Comisia ar fi întemeiat-o în mod concret pe un element cuprins în cererea de clemență a [confidențial] sau pe răspunsul la solicitarea de informații a [confidențial] și care ar fi putut, dacă era cazul, să fie modificate sau retrase de aceste părți în răspunsurile lor la comunicarea privind obiecțiunile.
- 186 Reclamanțele invocă, în această privință, circumstanțele procedurale specifice ale speței și, mai concret, faptul că [confidențial] și [confidențial], două părți la tranzacție, au adresat Comisiei răspunsurile lor la comunicarea privind obiecțiunile în momentul în care discuțiile referitoare la soluționarea prin tranzacție erau în curs, cu numai câteva săptămâni înainte de a fi depus „probabil” propunerea lor de tranzacție și anterior adoptării deciziei de tranzacție. Reclamanțele deduc de aici că aceste răspunsuri ar trebui în mod necesar să conțină contestațiile la afirmațiile Comisiei în privința lor, aspect care ar reieși de asemenea din extrasele din răspunsurile în discuție la care societății Scania i-a fost acordat accesul.
- 187 Totuși, un asemenea indiciu circumstanțial și temporal referitor la faptul că părțile la tranzacție au răspuns la comunicarea privind obiecțiunile în cursul procedurii de soluționare prin tranzacție nu este suficient în sine pentru a demonstra că aceste răspunsuri conțin noi elemente de probă dezincriminatoare în privința Scania.
- 188 Or, reclamanțele nu contestă că extrasele din răspunsurile în discuție la care le-a fost acordat accesul de către consilierul-auditor conțineau elemente de probă dezincriminatoare utile pentru apărarea lor și nici măcar nu încearcă să deducă din aceste extrase indicii care să sugereze că părțile nedivulgate din răspunsurile menționate ar putea, prin deducție, să conțină alte elemente dezincriminatoare utile pentru apărarea lor. Astfel, argumentele reclamanțelor în această privință nu sunt decât generale și abstracte.
- 189 Din cele ce precedă rezultă că reclamanțele nu au furnizat niciun indiciu privind utilitatea, pentru apărarea lor, a părților nedivulgate din răspunsurile la comunicarea privind obiecțiunile prezentate de [confidențial] și de [confidențial]. În consecință, acestea nu au demonstrat încălcarea de către Comisie a dreptului lor la apărare ca urmare a faptului că nu le-a comunicat versiunile integrale ale răspunsurilor în cauză.
- 190 În aceste împrejurări, al doilea motiv trebuie respins ca nefondat, fără a fi necesară adoptarea măsurii de organizare a procedurii solicitate de reclamante și având ca obiect invitarea Comisiei să prezinte versiunile integrale ale răspunsurilor la comunicarea privind obiecțiunile în cauză.

3. Cu privire la al treilea, al patrulea, al cincilea, al șaselea și al șaptelea motiv, în măsura în care vizează concluzia Comisiei referitoare la existența unei încălcări unice și continue și la imputarea acesteia în sarcina Scania

a) Observații introductive

1) Cu privire la noțiunea de încălcare unică și continuă

- 191 Potrivit unei jurisprudențe constante, o încălcare a articolului 101 TFUE poate rezulta nu numai dintr-un act izolat, ci și dintr-o serie de acte sau dintr-un comportament continuu, chiar dacă unul sau mai multe elemente ale acestei serii de acte sau ale acestui comportament continuu ar putea constitui prin ele însele și privity izolat o încălcare a dispoziției menționate. Astfel, în ipoteza în care diferitele acțiuni ale întreprinderilor în cauză se înscriu într-un „plan de ansamblu”, din cauza obiectului identic al acestora care constă în denaturarea concurenței în cadrul pieței interne, Comisia are dreptul să stabilească răspunderea pentru aceste acțiuni în funcție de participarea la încălcare, privită în ansamblul său (a se vedea Hotărârea din 6 decembrie 2012, Comisia/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, punctul 41 și jurisprudența citată).
- 192 O întreprindere care a participat la o asemenea încălcare unică și complexă prin comportamente proprii, care intrau în sfera de aplicare a noțiunilor de acord sau de practică concertată având un obiect anticoncurențial, în sensul articolului 101 alineatul (1) TFUE, și care aveau drept scop să contribuie la realizarea încălcării în ansamblul său, poate fi de asemenea răspunzătoare, pentru toată perioada participării sale la încălcarea menționată, pentru comportamentele altor întreprinderi în cadrul aceleiași încălcări. Aceasta este situația atunci când se stabilește că întreprinderea în cauză intenționa să contribuie prin propriul comportament la obiectivele comune urmărite de toți participanții și că avea cunoștință despre comportamentele ilicite preconizate sau puse în aplicare de alte întreprinderi pentru atingerea acelorași obiective sau că putea să le prevadă în mod rezonabil și că era pregătită să accepte riscul care decurge din acestea (a se vedea Hotărârea din 6 decembrie 2012, Comisia/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, punctul 42 și jurisprudența citată).
- 193 Astfel, o întreprindere poate să fi participat în mod direct la toate comportamentele anticoncurențiale care compun încălcarea unică și continuă, caz în care Comisia are dreptul să stabilească în sarcina sa răspunderea pentru toate aceste comportamente și, prin urmare, pentru încălcarea menționată în ansamblul său. O întreprindere poate deopotrivă să nu fi participat în mod direct decât la o parte dintre comportamentele anticoncurențiale care compun încălcarea unică și continuă, dar să fi cunoscut toate celelalte comportamente ilicite urmărite sau puse în aplicare de ceilalți participanți la înțelegere pentru atingerea acelorași obiective sau putea să le prevadă în mod rezonabil și să fi fost pregătită să accepte riscul care decurgea din acestea. Într-un asemenea caz, Comisia are deopotrivă dreptul să stabilească în sarcina acestei întreprinderi răspunderea pentru toate comportamentele anticoncurențiale care compun o asemenea încălcare și, prin urmare, pentru aceasta în totalitate (Hotărârea din 6 decembrie 2012, Comisia/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, punctul 43).
- 194 În schimb, dacă o întreprindere a participat în mod direct la unul sau mai multe dintre comportamentele anticoncurențiale care compun o încălcare unică și continuă, dar nu s-a stabilit că, prin propriul comportament, aceasta intenționa să contribuie la ansamblul obiectivelor comune urmărite de ceilalți participanți la înțelegere și că aceasta cunoștea toate celelalte

comportamente ilicite urmărite sau puse în aplicare de ceilalți participanți la înțelegere pentru atingerea acelorași obiective sau că putea să le prevadă în mod rezonabil și era pregătită să accepte riscul ce decurge din acestea, Comisia nu are dreptul să stabilească în sarcina sa răspunderea decât pentru comportamentele la care a participat în mod direct și pentru comportamentele urmărite sau puse în aplicare de ceilalți participanți pentru atingerea acelorași obiective cu cele pe care ea le urmărea și cu privire la care s-a dovedit că aceasta le cunoștea sau putea să le prevadă în mod rezonabil și era pregătită să accepte riscul ce decurge din acestea (Hotărârea din 6 decembrie 2012, Comisia/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, punctul 44).

195 În sfârșit, Curtea a precizat că, pentru a califica diferite acțiuni drept încălcare unică și continuă, nu trebuie să se verifice dacă prezintă o legătură de complementaritate, în sensul că fiecare dintre acestea este destinată să facă față uneia sau mai multor consecințe ale concurenței normale, și contribuie, prin intermediul unei interacțiuni, la realizarea ansamblului efectelor anticoncurențiale dorite de autorii acestora în cadrul unui plan global care vizează un obiectiv unic. În schimb, condiția referitoare la noțiunea de obiectiv unic implică faptul că trebuie verificat dacă nu există elemente care caracterizează diferitele comportamente ce fac parte din încălcare și care să poată să indice că comportamentele puse în aplicare efectiv de alte întreprinderi participante nu au același obiect sau același efect anticoncurențial și, în consecință, nu se înscriu într-un „plan de ansamblu” ca urmare a obiectului identic al acestora privind denaturarea concurenței în cadrul pieței interne (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, Siemens și alții/Comisia, C-239/11 P, C-489/11 P și C-498/11 P, nepublicată, EU:C:2013:866, punctele 247 și 248).

196 Astfel cum reiese din jurisprudența citată la punctele 191 și 192 de mai sus, trei elemente sunt determinante pentru a concluziona în sensul participării unei întreprinderi la o încălcare unică și continuă. Primul se referă la însăși existența încălcării unice și continue. Diferitele comportamente în cauză trebuie să reiasă dintr-un „plan de ansamblu” având un obiectiv unic. Al doilea și al treilea element se referă la imputabilitatea încălcării unice și continue unei întreprinderi. Pe de o parte, această întreprindere trebuie să fi avut intenția de a contribui prin propriul comportament la obiectivele comune urmărite de toți participanții. Pe de altă parte, aceasta trebuie să fi avut cunoștința de comportamentele ilicite preconizate sau puse în aplicare de alte întreprinderi în urmărirea acelorași obiective sau trebuia să le poată prevedea în mod rezonabil și să fie pregătită să accepte riscul aferent (Hotărârea din 24 septembrie 2019, HSBC Holdings și alții/Comisia, T-105/17, atacată cu recurs, EU:T:2019:675, punctul 208; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 16 iunie 2011, Team Relocations și alții/Comisia, T-204/08 și T-212/08, EU:T:2011:286, punctul 37).

2) *Cu privire la sarcina probei și la nivelul probatoriu*

197 În măsura în care calificarea drept încălcare unică și continuă are ca rezultat participarea unei întreprinderi la o încălcare a dreptului concurenței, trebuie amintit că, în domeniul dreptului concurenței, în cazul unui litigiu privind existența unei încălcări, revine Comisiei obligația de a face dovada încălcărilor pe care le constată și de a stabili elementele de probă de natură să demonstreze, corespunzător cerințelor legale, existența faptelor constitutive ale unei încălcări (a se vedea Hotărârea din 22 noiembrie 2012, E.ON Energie/Comisia, C-89/11 P, EU:C:2012:738, punctul 71 și jurisprudența citată).

- 198 Pentru a stabili existența unei încălcări a articolului 101 alineatul (1) TFUE, Comisia trebuie să se întemeieze pe probe serioase, precise și concordante. Totuși, nu este necesar ca fiecare dintre probele prezentate de aceasta să corespundă acestor criterii pentru fiecare element al încălcării. Este suficient ca seria de indicii invocată de instituția respectivă, apreciată în mod global, să răspundă acestei cerințe (a se vedea Hotărârea din 1 iulie 2010, Knauf Gips/Comisia, C-407/08 P, EU:C:2010:389, punctul 47 și jurisprudența citată).
- 199 Pe de altă parte, în cazul în care Comisia se întemeiază pe elemente de probă scrise în vederea stabilirii unei încălcări a dreptului concurenței, nu revine întreprinderilor în cauză doar sarcina de a prezenta o simplă alternativă plauzibilă la teza Comisiei, ci și de a invoca insuficiența probelor reținute în decizia atacată pentru a stabili existența încălcării (a se vedea Hotărârea din 16 iunie 2015, FSL și alții/Comisia, T-655/11, EU:T:2015:383, punctul 181 și jurisprudența citată).
- 200 În plus, în cazul în care instanța are o îndoială, de aceasta trebuie să beneficieze întreprinderea căreia îi este adresată decizia de constatare a unei încălcări (Hotărârea din 16 februarie 2017, Hansen & Rosenthal și H&R Wax Company Vertrieb/Comisia, C-90/15 P, nepublicată, EU:C:2017:123, punctul 18). Astfel, trebuie amintit că prezumția de nevinovăție constituie un principiu general de drept al Uniunii, care este în prezent prevăzut la articolul 48 alineatul (1) din cartă. Acest principiu se aplică procedurilor referitoare la încălcări ale normelor de concurență de către întreprinderi, proceduri care pot conduce la aplicarea de amenzi sau de penalități cu titlu cominatoriu (a se vedea punctul 108 de mai sus).

3) Decizia atacată

- 201 În decizia atacată, Comisia a considerat că Scania și părțile la tranzacție urmăreau un plan comun având ca obiectiv anticoncurențial unic limitarea concurenței pe piața camioanelor de tonaj mediu și mare în SEE. Acest obiectiv ar fi fost atins prin intermediul practicilor prin care se reduc nivelurile de incertitudine strategică dintre părți în ceea ce privește prețurile viitoare și creșterile prețurilor brute, precum și în ceea ce privește calendarul și transferul costurilor legate de introducerea camioanelor care respectă standardele de mediu [considerentul (317) al deciziei atacate]. Comisia a precizat că schimburile dintre părți:
- erau legate de modificările preconizate ale prețurilor brute și ale baremelor prețurilor brute, precum și, în mod ocazional, de modificările preconizate ale prețurilor nete sau de modificările reducerilor oferite clienților, precum și de calendarul acestor schimbări;
  - erau legate de calendarul și de transferul costurilor introducerii tehnologiilor în materie de emisii pentru camioanele de tonaj mediu și mare impuse de standardele Euro 3-Euro 6;
  - constituiau un mijloc de a împărtăși alte informații sensibile din punctul de vedere al concurenței, precum informații referitoare la termenele de livrare, la comenzi, la stocuri, la cotele de piață țintă, la prețurile nete actuale, la reduceri și la baremele prețurilor brute (chiar înainte de intrarea lor în vigoare), precum și la configuratoarele de vehicule grele.
- 202 Comisia a considerat că comportamentul avut în vedere mai sus făcea parte dintr-un plan comun având un obiectiv anticoncurențial unic pentru cinci motive, prezentate în detaliu la punctele 452-462 de mai jos. Aceste motive vizau printre altele faptul că contactele anticoncurențiale priveau aceleași produse, și anume camioane de tonaj mediu și mare, și același grup de producători de camioane, faptul că natura informațiilor partajate (informații de natură tarifară și informații referitoare la calendarul introducerii modelelor de camioane conforme cu standardele

de mediu specifice) a rămas aceeași pe toată durata încălcării, faptul că contactele anticoncurențiale avuseseră loc în mod frecvent și sistematic și faptul că natura, întinderea și scopul acestor contacte au rămas aceleași pe întreaga durată a încălcării, în pofida împrejurării că nivelul și responsabilitățile interne ale angajaților implicați în aceste contacte au evoluat în cursul încălcării.

4) Cu privire la argumentul reclamantelor potrivit căruia noțiunea de încălcare unică și continuă presupune identificarea de către Comisie a mai multor încălcări vădit legate între ele

- 203 În cadrul replicii, reclamantele au susținut că recurgerea la noțiunea de încălcare unică și continuă presupunea identificarea de către Comisie a mai multor încălcări vădit legate între ele. Potrivit acestora, o încălcare unică și continuă nu poate îngloba comportamente care nu constituie o încălcare în sine.
- 204 Pornind de la această premisă, în primul rând, reclamantele au susținut că Comisia ar fi trebuit să evalueze probele referitoare la fiecare nivel al contactelor în mod separat pentru a stabili dacă fiecare nivel constituia o încălcare și, în cazul unui răspuns afirmativ, să determine întinderea acesteia și obiectivul anticoncurențial care era urmărit. În al doilea rând, Comisia ar fi trebuit să evalueze dacă încălcările în cauză trebuiau considerate o încălcare globală unică pentru motivul că urmăreau un plan global care viza un obiectiv anticoncurențial unic. Numai în al treilea și ultimul rând, Comisia ar fi trebuit să evalueze întinderea temporală și geografică a încălcării unice și continue pe baza probelor analizate în ansamblu. Potrivit reclamantelor, Comisia a ignorat primele două etape și, reținând existența unei încălcări unice și continue, ar fi justificat-o atribuind contactelor la nivelul inferior al sediului și contactelor la nivel german aceeași natură și aceeași întindere precum cele atribuite contactelor la nivelul organelor de conducere. Procedând astfel, Comisia ar fi reținut existența unei încălcări unice și continue acolo unde ea nu ar exista.
- 205 Această argumentație a reclamantelor, care trebuie examinată înainte de examinarea celui de al treilea, al patrulea, al cincilea, al șaselea și al șaptelea motiv, trebuie respinsă.
- 206 Astfel, premisa acestei argumentații, potrivit căreia o încălcare unică și continuă trebuie să cuprindă comportamente care, apreciate în mod izolat, trebuie să constituie o încălcare a articolului 101 TFUE, nu este susținută de jurisprudența instanței Uniunii. După cum s-a menționat deja, aceasta a precizat că o încălcare a articolului 101 TFUE poate rezulta nu numai dintr-un act izolat, ci și dintr-o serie de acte sau dintr-un comportament continuu „chiar și în cazul în care unul sau mai multe elemente ale acestei serii de acte sau ale acestui comportament continuu ar putea constitui de asemenea, ele însele și privite izolat, o încălcare a dispoziției menționate” (a se vedea punctul 191 de mai sus).
- 207 Potrivit Curții, atunci când diferitele acțiuni se înscriu într-un „plan de ansamblu” din cauza obiectului identic al acestora care constă în denaturarea concurenței în cadrul pieței interne, Comisia are dreptul să stabilească răspunderea pentru aceste acțiuni în funcție de participarea la încălcare, privită în ansamblul său (Hotărârea din 7 ianuarie 2004, Aalborg Portland și alții/Comisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P și C-219/00 P, EU:C:2004:6, punctul 258).
- 208 Din această jurisprudență rezultă că constatarea existenței unei încălcări unice și continue nu presupune în mod necesar stabilirea de către Comisie a mai multor încălcări, fiecare dintre ele intrând sub incidența articolului 101 TFUE, ci demonstrarea de către aceasta a faptului că diferitele acțiuni pe care le-a identificat se înscriu într-un plan de ansamblu care vizează

realizarea unui obiectiv anticoncurențial unic. Demonstrarea de către Comisie a existenței unui astfel de plan și a legăturii dintre acțiunile menționate mai sus și planul respectiv prezintă astfel o importanță deosebită.

209 În plus, rezultă din jurisprudență că noțiunea de încălcare unică vizează printre altele o situație în care mai multe întreprinderi au participat la o încălcare reprezentată de un comportament continuu prin care se urmărește un singur scop economic, de denaturare a concurenței (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 noiembrie 2019, *Campine și Campine Recycling/Comisia*, T-240/17, nepublicată, EU:T:2019:778, punctul 269 și jurisprudența citată).

210 În speță, este cert că, în decizia atacată, Comisia nu a calificat acțiunile în cadrul fiecăruia dintre cele trei niveluri ale contactelor drept încălcare a articolului 101 TFUE și a articolului 53 SEE. În schimb, Comisia a considerat că aceste acțiuni, luate împreună, făceau parte dintr-un plan de ansamblu care viza realizarea obiectivului anticoncurențial unic de limitare a concurenței pe piața camioanelor de tonaj mediu și mare în SEE. Pentru a ajunge la această concluzie și în conformitate cu jurisprudența citată la punctul 195 de mai sus, Comisia a invocat cele cinci elemente care caracterizează acțiunile menționate anterior și rezumate la punctul 202 de mai sus. Având în vedere analiza cuprinsă la punctele 206-208 de mai sus, această abordare a Comisiei nu este afectată de eroare.

211 Din considerațiile care precedă reiese că argumentația reclamantelor, în măsura în care se întemeiază pe premisa eronată potrivit căreia recurgerea la noțiunea de încălcare unică și continuă presupune identificarea de către Comisie a mai multor încălcări, trebuie respinsă. Analiza celui de al treilea, al patrulea, al cincilea, al șaselea și al șaptelea motiv de mai jos permite Tribunalului să controleze printre altele temeinicia concluziei Comisiei potrivit căreia diferitele acțiuni, identificate în decizia atacată, se înscriu într-un plan de ansamblu care vizează realizarea unui obiectiv anticoncurențial unic, constituind astfel o încălcare unică și continuă.

b) Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe aplicarea eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE în măsura în care schimburile de informații la nivelul inferior al sediului au fost considerate ca reprezentând o încălcare a acestor dispoziții

212 În cadrul prezentului motiv, reclamantele formulează două critici. Pe de o parte, reclamantele reproșează Comisiei că a considerat că cele trei niveluri ale contactelor coluzive prezentau legături între ele, în special nivelul inferior al sediului cu celelalte două niveluri (primul motiv). În acest context, reclamantele susțin că nu exista niciun contact și nicio reuniune comună între aceste niveluri, care ar fi funcționat în mod separat unul de altul. Pe de altă parte, reclamantele reproșează Comisiei că a considerat, întemeindu-se în special pe pretențiile legături existente între cele trei niveluri menționate mai sus, că contactele coluzive la nivelul inferior al sediului constituiau o încălcare a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE (a doua critică).

213 Comisia contestă argumentarea reclamantelor.

214 Înainte de a aborda cele două critici menționate mai sus, trebuie amintite fragmentele relevante din decizia atacată.

1) *Decizia atacată*

215 În considerentul (213) al deciziei atacate, în partea referitoare la examinarea problemei privind existența unor acorduri și practici concertate în sensul articolului 101 TFUE, Comisia a reținut că părțile la înțelegere erau în contact la diferite niveluri și că, uneori, diferitele niveluri aveau reuniuni comune, de exemplu în ceea ce privește angajații de la nivelul inferior al sediului și angajații de la nivelul german. Comisia a precizat în considerentul (213) menționat mai sus că contactele erau legate între ele prin conținutul lor, prin calendarul lor, prin trimiteri deschise de la unul la altul și prin transmiterea informațiilor colectate, furnizând, în această privință, exemple de transmitere a informațiilor schimbate la nivelul german către sediile respective ale părților la înțelegere.

216 În considerentele (315)-(317) ale deciziei atacate, Comisia a concluzionat în sensul existenței unei încălcări unice și continue, constatând că toate contactele coluzive prezentate la punctul 6.2 din decizia atacată (și care țin de cele trei niveluri), prezentate potrivit unei ordini cronologice, serveau unui plan comun având drept obiectiv anticoncurențial unic restrângerea concurenței pe piața camioanelor de tonaj mediu și mare din SEE. Potrivit Comisiei, acest obiectiv ar fi fost atins prin intermediul unor practici prin care se reduc nivelurile de incertitudine strategică dintre părți în ceea ce privește prețurile viitoare și creșterile prețurilor brute, precum și în ceea ce privește calendarul și transferul costurilor legate de introducerea camioanelor care respectă standardele de mediu [considerentul (317) al deciziei atacate].

217 În considerentul (327) litera (a) al deciziei atacate, pentru a-și susține concluzia potrivit căreia deplasarea schimburilor de la nivelul organelor de conducere către nivelul german nu a afectat natura continuă a încălcării, Comisia a constatat că exista o suprapunere temporală considerabilă între reuniunile desfășurate la diferite niveluri. Aceasta a arătat că, în pofida întreruperii, în septembrie 2004, a contactelor la nivelul organelor de conducere, contactele la celelalte două niveluri au continuat. În special, între anii 2003 și 2007, erau organizate în comun reuniuni și contacte între concurenți la nivelul inferior al sediului și la nivelul german și, în mod frecvent, angajați ai sediului participau la reuniuni la nivelul german și invers. Comisia a invocat de asemenea împrejurarea că părțile discutau în mod repetat la nivelul inferior al sediului informațiile care trebuiau schimbate și la ce nivel.

2) *Cu privire la prima critică*

218 În ceea ce privește prima critică invocată de reclamante și referitoare la „legăturile” dintre cele trei niveluri ale contactelor coluzive, trebuie să se constate că Comisia a invocat următoarele elemente care demonstrează existența unor astfel de legături: faptul că participanții la aceste niveluri erau angajați ai aceluiași întreprinderi, și anume Scania și părțile la tranzacție; faptul că schimburile din cadrul fiecăruia dintre niveluri aveau același conținut; faptul că exista o suprapunere temporală între reuniunile desfășurate la diferite niveluri; faptul că nivelurile se refereau unul la celălalt și schimbau informațiile colectate; faptul că existau uneori contacte comune și reuniuni între diferite niveluri, Comisia făcând referire în mod specific la contacte comune și la reuniuni între angajații de la nivelul inferior al sediului și angajații de la nivelul german al întreprinderilor în cauză [a se vedea considerentul (213) și considerentul (327) litera (a) ale deciziei atacate].

219 Prezenta critică a reclamantelor se întemeiază în special pe faptul că nu ar exista contacte sau reuniuni comune între cele trei niveluri ale contactelor coluzive.

- 220 În această privință, în primul rând, trebuie să se observe că, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 215 și 217 de mai sus și, în plus, din clarificările Comisiei de la punctul 122 din memoriul în apărare, aceasta nu și-a întemeiat constatarea potrivit căreia nivelurile contactelor coluzive erau legate între ele pe faptul că existau contacte sau reuniuni comune între nivelul organelor de conducere și nivelul inferior al sediului și între nivelul organelor de conducere și nivelul german. Comisia s-a întemeiat numai pe existența contactelor și a reuniunilor comune între nivelul inferior al sediului și nivelul german. Prin urmare, argumentația reclamantelor prin care se urmărește să se demonstreze lipsa contactelor și a reuniunilor comune între nivelul organelor de conducere și nivelul inferior al sediului și între nivelul organelor de conducere și nivelul german este inoperantă.
- 221 În al doilea rând, trebuie arătat că, în decizia atacată, Comisia a considerat că existau contacte comune și reuniuni comune între nivelul inferior al sediului și nivelul german, în special între anii 2003 și 2007 [considerentul (327) litera (a) al deciziei atacate]. Din decizia atacată reiese că acest element a constituit unul dintre elementele pe care Comisia s-a întemeiat pentru a concluziona în sensul caracterului continuu al încălcării.
- 222 În ceea ce privește această constatare a Comisiei, reiese din dosar că reuniunile la nivelul inferior al sediului și la nivelul german erau adesea organizate în aceeași perioadă și în același loc în vederea pregătirii târgurilor comerciale și că participanții la nivelul inferior al sediului erau informați cu privire la conținutul schimburilor la nivelul german, că transmiteau acest conținut în cadrul întreprinderilor lor respective și că, cu titlu mai general, se aflau în contact cu participanții la schimburile la nivelul german.
- 223 În această privință, Tribunalul se referă printre altele la elementele de probă prezentate în considerentul (137) al deciziei atacate, referitoare la o reuniune între concurenți la 24 august 2004 la München (Germania). Potrivit [*confidențial*], la această reuniune au participat angajați de la nivelul inferior al sediului și de la nivelul german. Din partea Scania, erau prezenți A de la nivelul inferior al sediului și B de la nivelul german. În cadrul reuniunii respective au avut loc schimburi de informații referitoare la creșterile viitoare de prețuri pe piața germană și la datele de introducere pe piață a unor modele de camioane conforme cu standardele de mediu. O prezentare PowerPoint, pregătită de [*confidențial*], amintită în considerentul (137) al deciziei atacate, demonstrează că informația schimbată cu ocazia reuniunii din 24 august 2004 a fost transmisă sediului de [*confidențial*].
- 224 Tribunalul se referă de asemenea la elementele de probă prezentate în considerentul (147) al deciziei atacate, care demonstrează că angajații de la nivelul inferior al sediului erau informați cu privire la conținutul schimburilor privind prețurile care avuseseră loc la nivelul german cu ocazia unei reuniuni între concurenți la München în 4 și 5 iulie 2005. Mai precis, Tribunalul se referă la e-mailul trimis de C, de la nivelul inferior al sediului [*confidențial*], unor angajați ai altor întreprinderi concurente, repartizați de asemenea la nivelul inferior al sediului. În acest e-mail, C, referindu-se la reuniunea din 4 și 5 iulie 2005 menționată mai sus, a arătat printre altele că, în cadrul acestei reuniuni, [*confidențial*] a furnizat concurenților informații privind baremul actual al prețurilor [*confidențial*] (bazat pe piața germană) și a solicitat printre altele destinatarilor e-mailului său să facă același lucru. Angajatul sediului [*confidențial*] care figura printre destinatarii e-mailului menționat mai sus a răspuns că întreprinderea sa dorea să mențină schimburile cu privire la prețurile la nivelul pieței (și anume la nivelul german) și a indicat numele angajaților [*confidențial*] care trebuiau contactați în cadrul acestor schimburi. E-mailul lui C era adresat și lui D, de la nivelul inferior al sediului Scania, care a participat la reuniunea din 4 și 5 iulie 2005 menționată mai sus. Reiese din dosar că D nu a primit e-mailul menționat anterior,

întrucât numele său era ortografiat greșit [a se vedea considerentul (147) al deciziei atacate]. În aceste condiții, e-mailul lui C demonstrează că angajații de la nivelul inferior al sediului, inclusiv angajații Scania, erau la curent cu schimburile privind prețurile care au avut loc cu ocazia reuniunii din 4 și 5 iulie 2005 sus-menționate.

- 225 Tribunalul reține de asemenea că unii dintre angajații întreprinderilor participante, deși erau repartizați la sediu, participau la schimburile la nivelul german, ceea ce susține concluzia Comisiei referitoare la existența unor legături între nivelul inferior al sediului și nivelul german. Tribunalul se referă în special la cazul lui C de la [confidențial] și al lui E de la [confidențial]. Acești angajați, deși erau repartizați la sediu, își desfășurau activitatea și organizau schimbul de informații la nivelul german.
- 226 Rezultă din cele ce precedă că constatarea Comisiei potrivit căreia existau contacte între nivelul inferior al sediului și nivelul german este dovedită corespunzător cerințelor legale.
- 227 În al treilea rând, în cadrul prezentului motiv, reclamantele au contestat și afirmația Comisiei din considerentul (213) al deciziei atacate, potrivit căreia nivelurile contactelor coluzive făceau referire deschisă unele la celelalte, și afirmația, din considerentul (327) litera (a) al deciziei atacate, potrivit căreia părțile la înțelegere discutau în mod repetat la nivelul inferior al sediului informația care trebuia să fie schimbată și la ce nivel trebuia să fie schimbată.
- 228 Aceste afirmații ale Comisiei sunt dovedite corespunzător cerințelor legale. Astfel, reiese printre altele din elementele de probă prezentate în considerentul (116) al deciziei atacate, referitoare la o reuniune între concurenți la nivelul inferior al sediului în 3 și 4 iulie 2001, că angajații sediului erau la curent cu conținutul schimburilor la nivelul german, că aceștia considerau că schimburile respective au mers „prea departe” și că erau „potențial periculoase”. Din elementele de probă prezentate în considerentul (117) al deciziei atacate reiese că, în cadrul reuniunii din 3 și 4 iulie 2001 menționate anterior, concurenții s-au pus de acord să schimbe în viitor, la nivelul inferior al sediului, informații referitoare la produse și informații tehnice, dar nu și informații privind prețurile sau datele comparative. De asemenea, reiese din elementele de probă prezentate în considerentul (147) al deciziei atacate (a se vedea punctul 224 de mai sus) că angajații de la nivelul inferior al sediului discutau cu privire la ce informație trebuia să fie schimbată la un anumit nivel și că, în acest context, unii dintre acești angajați și-au exprimat dorința ca schimburile cu privire la prețuri să aibă loc numai la nivelul german.
- 229 Din considerațiile care precedă rezultă că, în cadrul prezentului motiv, reclamantele nu reușesc să conteste constatările Comisiei, prezentate în special în considerentele (213) și (327) litera (a) ale deciziei atacate, referitoare la legăturile existente între cele trei niveluri ale contactelor coluzive. Astfel cum s-a menționat deja, Comisia a invocat o serie de elemente care demonstrează existența unor legături între cele trei niveluri ale contactelor coluzive (a se vedea punctul 218 de mai sus) care nu au fost contestate, și anume faptul că participanții erau angajați ai aceluiași întreprinderi, faptul că exista o suprapunere temporală între reuniunile organizate la trei niveluri ale contactelor coluzive, sau care au fost contestate fără a fi repuse în discuție în cadrul prezentului motiv, și anume faptul că existau contacte între angajații de la nivelul inferior al sediilor respective ale părților la înțelegere și angajații de la nivelul german. Având în vedere aceste elemente, Tribunalul consideră că cele trei niveluri ale contactelor coluzive erau legate între ele și că nu acționau separat și autonom unul față de altul.

3) Cu privire la a doua critică

- 230 În ceea ce privește a doua critică invocată de reclamante (a se vedea punctul 212 de mai sus), trebuie amintit că, în decizia atacată, Comisia nu a calificat contactele coluzive la nivelul inferior al sediului (și nici, de altfel, contactele coluzive la alte două niveluri considerate separat) drept încălcări ale articolului 101 TFUE și ale articolului 53 SEE, ci a considerat că toate contactele la cele trei niveluri făceau parte dintr-o încălcare unică și continuă în măsura în care acestea urmăreau un plan comun având obiectivul anticoncurențial de a restrânge concurența pe piața camioanelor de tonaj mediu și mare în SEE prin intermediul printre altele al unor schimburi care reduceau incertitudinea strategică în ceea ce privește prețurile viitoare și creșterile prețurilor brute, precum și în ceea ce privește calendarul și transferul costurilor pentru introducerea unor tehnologii în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare impuse de standardele Euro 3-Euro 6 [considerentul (317) al deciziei atacate].
- 231 Trebuie amintit de asemenea că Comisia nu era obligată să califice schimburile la nivelul inferior al sediului, luat separat, drept încălcare distinctă a articolului 101 TFUE și a articolului 53 SEE pentru a concluziona în sensul existenței unei încălcări unice și continue (a se vedea punctul 208 de mai sus).
- 232 Din cele ce precedă rezultă că prezenta critică a reclamantelor se întemeiază pe premisa eronată potrivit căreia Comisia a calificat, în decizia atacată, schimburile la nivelul inferior al sediului drept încălcare a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE. În aceste condiții și în pofida acestei premise eronate, trebuie să se examineze, având în vedere considerațiile care figurează la punctele 208-211 de mai sus și în lumina argumentației reclamantelor, în ce măsură schimburile la nivelul inferior al sediului contribuiau la realizarea planului comun prezentat la punctul 230 de mai sus.
- 233 În această privință, în primul rând, trebuie amintit că, astfel cum s-a concluzionat în cadrul examinării primei critici, participanții la nivelul inferior al sediului erau informați cu privire la conținutul schimburilor la nivelul german, că transmiteau acest conținut în interiorul întreprinderilor lor respective și că, cu titlu mai general, erau în contact cu participanții la schimburi la nivelul german (a se vedea punctul 222 de mai sus). Se dovedește astfel că angajații la nivelul inferior al sediului, întrucât erau asociați cu schimburi care reduceau incertitudinea strategică în ceea ce privește prețurile viitoare și datele de introducere pe piață a modelelor de camioane conforme standardelor de mediu, contribuiau la realizarea planului comun menționat mai sus.
- 234 În al doilea rând, elementele de probă prezentate în considerentul (144) al deciziei atacate, referitoare la o reuniune între concurenți la nivelul inferior al sediului, în 3 și 4 februarie 2005 la Lyon (Franța), demonstrează că, în cadrul acestei reuniuni, [confidențial] i-a informat pe ceilalți producători, printre care și Scania, cu privire la viitoarea majorare cu 5 % a prețului unuia dintre modelele de camioane pe care le producea. Trebuie să se observe că reclamantele au susținut că informația respectivă se afla în domeniul public la data reuniunii menționate mai sus și că, în susținerea acestei afirmații, au prezentat, în stadiul replicii și cu câteva zile înainte de ședință, un articol dintr-o revistă de specialitate a cărui versiune electronică data din 4 februarie 2005. Independent de admisibilitatea acestui element de probă, Tribunalul consideră că articolul sus-menționat nu demonstrează temeinicia afirmației reclamantelor în măsura în care întinderea informației comunicate de [confidențial] la reuniunea din 3 și 4 februarie 2005 era mai largă decât întinderea informației conținute în articolul menționat mai sus, care evoca majorarea prețului modelului de camion al [confidențial] numai pentru piața din Regatul Unit.

- 235 Informația tarifară comunicată de [confidențial] cu ocazia reuniunii din 3 și 4 februarie 2005 la nivelul inferior al sediului demonstrează că schimburile la acest nivel, independent de aspectul dacă constituie o încălcare a normelor de concurență, contribuiau la realizarea planului comun prezentat la punctul 230 de mai sus, în măsura în care demonstrează că aceste schimburi priveau de asemenea aspecte referitoare la tarifarea camioanelor, iar nu numai aspecte tehnice.
- 236 În al treilea rând, dintr-un e-mail intern al [confidențial] trimis de F de la nivelul inferior al sediului acestei întreprinderi, prezentat în considerentul (146) al deciziei atacate și referitor la reuniunea dintre concurenți din 4 și 5 iulie 2005, reiese că angajații de la nivelul inferior al sediului, printre care angajații de la sediul Scania, făceau schimb de informații referitoare printre altele la data introducerii pe piață a modelelor de camioane conforme standardelor de mediu Euro 4 și Euro 5. Cu titlu de exemplu, în e-mailul menționat mai sus F își informa colegii despre faptul, dezvăluit în cursul reuniunii din 4 și 5 iulie 2005, că Scania „[ar prezenta] o gamă completă de motoare conforme cu [standardul] Euro 4 (și câteva motoare conforme cu [standardul] Euro 5) la evenimentul [confidențial]” și despre faptul că 2 000 de comenzi având ca obiect motoare compatibile cu standardul Euro 4 fuseseră deja transmise Scania. Tot cu titlu de exemplu, F îi informa pe colegii săi că, potrivit informațiilor furnizate de [confidențial] în cadrul reuniunii menționate mai sus, majorarea prețurilor legată de introducerea standardului Euro 5 nu era contestată de clienții săi și că 6 000 de camioane compatibile cu acest standard fuseseră deja vândute. Conținutul schimbului de informații la nivelul inferior al sediului cu ocazia reuniunii din 4 și 5 iulie 2005 demonstrează, la rândul său, că schimburile la nivelul inferior al sediului contribuiau la realizarea planului comun prezentat la punctul 230 de mai sus, în măsura în care demonstrează că respectivele schimburi priveau și aspecte referitoare la data introducerii pe piață a modelelor de camioane conforme cu standardele de mediu specifice.
- 237 În al patrulea rând, trebuie amintit că participanții la cele trei niveluri ale contactelor coluzive erau angajați ai aceluiași întreprinderi, că reuniunile la nivelul inferior al sediului se suprapuneau, din punct de vedere temporal, cu reuniunile la celelalte două niveluri și că existau contacte între angajații de la nivelul inferior al sediului și angajații de la nivelul german (a se vedea punctele 218 și 229 de mai sus).
- 238 Pe baza acestor elemente, trebuie să se constate că schimburile de informații la nivelul inferior al sediului contribuiau la realizarea planului comun prezentat la punctul 230 de mai sus și că, în consecință, Comisia avea dreptul să le ia în considerare în vederea concluziei referitoare la existența unei încălcări unice și continue.
- 239 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se concluzioneze în sensul respingerii prezentului motiv.
- c) Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare și pe aplicarea eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE în măsura în care Comisia a considerat că reclamantele au încheiat un acord sau au participat la o practică concertată privind calendarul introducerii tehnologiilor cu emisii*
- 240 Argumentația reclamantelor din cadrul prezentului motiv poate fi împărțită în trei aspecte, examinate succesiv în continuare.

1) Cu privire la primul aspect al celui de al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare

- 241 Reclamantele susțin că raționamentul cuprins în decizia atacată nu le permite să înțeleagă natura și întinderea încălcării care le-a fost imputată. Astfel, pe de o parte, din articolul 1 din decizia atacată ar reieși că Comisia a considerat că reclamantele au săvârșit o încălcare, în special prin concertarea calendarului introducerii tehnologiilor în materie de emisii impuse de standardele Euro 3-Euro 6, și că acest comportament constituia o încălcare deplin drept. Pe de altă parte, decizia atacată ar părea de asemenea să susțină, în considerentele (243) și (321), că faptele referitoare la concertarea avută în vedere mai sus sunt „conexe” și „complementare” preținse înțelegeri privind tarifele și prețurile brute, sugerând astfel că simplul schimb de informații cu privire la datele de introducere a tehnologiilor nu constituie în sine o încălcare.
- 242 Reclamantele concluzionează că această incoerență în raționamentul Comisiei constituie o încălcare a articolului 296 TFUE și că, în acest temei, decizia atacată trebuie anulată.
- 243 Reclamantele reproșează de asemenea Comisiei că nu a explicat motivele pentru care schimbul de informații cu privire la calendarul introducerii tehnologiilor în materie de emisii constituia o încălcare prin obiect.
- 244 Comisia contestă argumentația reclamantelor.
- 245 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, obligația de motivare prevăzută la articolul 296 al doilea paragraf TFUE constituie o normă fundamentală de procedură care trebuie diferențiată de problema temeiniciei motivării, aceasta din urmă ținând de legalitatea pe fond a actului în litigiu. În această perspectivă, motivarea impusă trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției care a emis actul, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate, iar instanței competente să își exercite controlul. În ceea ce privește în special motivarea deciziilor individuale, obligația de a motiva astfel de decizii are astfel ca scop, în afară de a permite un control judiciar, să furnizeze persoanei interesate indicații suficiente pentru a cunoaște dacă decizia prezintă eventuale vicii care să permită să se conteste validitatea (a se vedea Hotărârea din 7 noiembrie 2019, *Campine și Campine Recycling/Comisia*, T-240/17, nepublicată, EU:T:2019:778, punctul 321 și jurisprudența citată).
- 246 Pe de altă parte, cerința motivării trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul actului, de natura motivelor invocate și de interesul de a primi explicații propriu destinatarilor actului sau altor persoane vizate de act în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, în măsura în care problema dacă motivarea unui act respectă condițiile impuse de articolul 296 TFUE trebuie să fie apreciată nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă (a se vedea Hotărârea din 7 noiembrie 2019, *Campine și Campine Recycling/Comisia*, T-240/17, nepublicată, EU:T:2019:778, punctul 322 și jurisprudența citată).
- 247 În plus, obligația de motivare prevăzută la articolul 296 TFUE impune ca raționamentul pe care se întemeiază o decizie să fie clar și neechivoc. Astfel, motivarea unui act trebuie să fie logică și în special să nu prezinte contradicții interne care să împiedice înțelegerea adecvată a motivelor care au stat la baza adoptării acestui act (a se vedea Hotărârea din 29 septembrie 2011, *Elf Aquitaine/Comisia*, C-521/09 P, EU:C:2011:620, punctul 151 și jurisprudența citată).

- 248 În prezenta cauză, în considerentul (236) al deciziei atacate, la punctul 7.2.3, intitulat „Restrângerea concurenței”, Comisia a arătat că comportamentul anticoncurențial în speță avea ca obiect restrângerea concurenței pe teritoriul SEE.
- 249 În considerentul (237) al deciziei atacate, Comisia a precizat că elementul principal al tuturor acordurilor și practicilor concertate în speță, care putea fi calificat drept restrângere a concurenței, consta în coordonarea prețurilor și a majorărilor prețurilor brute prin intermediul contactelor cu privire la prețuri, la data și la costurile suplimentare referitoare la introducerea pe piață a noilor modele de camioane conforme standardelor de emisie și în schimbul de informații sensibile din punctul de vedere al concurenței.
- 250 În considerentul (238) litera (b) al deciziei atacate, Comisia a reținut că Scania a încheiat acorduri și/sau s-a coordonat cu unii concurenți asupra calendarului și a transferului costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare, impuse de standardele Euro 3-Euro 6.
- 251 În considerentul (239) al deciziei atacate, Comisia a constatat că ansamblul acordurilor și practicilor concertate la care a participat Scania avea ca obiect restrângerea concurenței în sensul articolului 101 alineatul (1) TFUE și a permis întreprinderilor să își adapteze strategia tarifară în lumina informațiilor primite de la concurenți.
- 252 În considerentul (243) al deciziei atacate, Comisia a explicat că reclamantele, discutând despre data introducerii noilor standarde de mediu și costurile suplimentare ocazionate de noua tehnologie, obțineau informații cu privire la intențiile concurenților lor în ceea ce privește nivelul prețurilor brute. Potrivit explicațiilor Comisiei, transferul costurilor referitoare la introducerea noii tehnologii privind mediul determina modificări ale prețului brut al modelelor de camioane în cauză. Părțile cunoșteau data de la care noile modele (asupra cărora costurile suplimentare ar fi transferate) ar fi incluse în baremul prețurilor brute ale concurenților, în măsura în care acestea cunoșteau data introducerii pe piață a acestor noi modele. În consecință, potrivit Comisiei, natura discuțiilor și a acordurilor privind data introducerii pe piață a noilor modele de camioane compatibile cu standardele de mediu era conexasă și complementară în raport cu coluziunea dintre părți în ceea ce privește prețurile și majorările prețurilor brute.
- 253 Pe de altă parte, reiese din considerentele (315)-(350) ale deciziei atacate, de la punctul 7.2.4, intitulat „Încălcare unică și continuă”, că Comisia a imputat Scania săvârșirea unei încălcări a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE, pe care a calificat-o drept încălcare unică și continuă constând în contacte coluzive referitoare la tarifarea și majorarea prețurilor brute ale camioanelor de tonaj mediu și mare în cadrul SEE, precum și la calendarul și transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare impuse de standardele Euro 3-Euro 6. Potrivit Comisiei, aceste contacte coluzive aveau ca obiectiv restrângerea concurenței prin reducerea nivelului de incertitudine strategică între concurenți privind prețurile viitoare, creșterea prețurilor brute, calendarul și transferul costurilor pentru introducerea unor modele de camioane conforme standardelor de mediu [considerentul (317) al deciziei atacate].
- 254 În considerentul (321) al deciziei atacate, Comisia și-a reiterat analiza prezentată în considerentul (243) al deciziei atacate, potrivit căreia natura discuțiilor și a acordurilor privind data introducerii pe piață a noilor modele de camioane compatibile cu standardele de mediu era conexasă și complementară coluziunii părților în ceea ce privește prețurile și majorările prețurilor brute.

255 În sfârșit, trebuie amintit că, potrivit articolului 1 din decizia atacată:

„Următoarele entități juridice ale Scania, prin concertarea cu privire la prețuri și la majorările prețurilor brute în SEE pentru camioanele de tonaj mediu și mare și cu privire la calendarul și la transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare, impuse de standardele Euro 3-Euro 6, au încălcat articolul 101 TFUE și articolul 53 [din Acordul privind] SEE în următoarele perioade [...]”

256 Pe de o parte, din prezentarea menționată mai sus a deciziei atacate reiese că, contrar afirmației reclamantelor, Comisia nu a calificat în cuprinsul acesteia în mod separat drept încălcare distinctă a articolului 101 TFUE concertarea cu privire la calendarul introducerii tehnologiilor în materie de emisii. În schimb, este clar că Comisia a considerat că concertarea menționată mai sus făcea parte dintr-o încălcare unică și continuă având ca obiectiv anticoncurențial unic restrângerea concurenței pe piața camioanelor de tonaj mediu și mare de pe teritoriul SEE.

257 Pe de altă parte, reiese în special din considerentele (236), (237), (239), (243) și (321) ale deciziei atacate că Comisia a considerat că schimburile de informații privind calendarul de introducere a tehnologiilor în materie de emisii erau conexe și complementare schimburilor de informații referitoare la prețuri și la majorările prețurilor brute și că, în esență, ansamblul acestor schimburi permitea întreprinderilor în cauză să își adapteze strategiile tarifare în funcție de informația primită de concurenți, constituind astfel o restrângere a concurenței prin obiect.

258 Din considerațiile care precedă rezultă că motivarea cuprinsă în decizia atacată prezintă în mod clar și neechivoc raționamentul Comisiei, permițând astfel Tribunalului să își exercite controlul jurisdicțional. Pe de altă parte, conținutul și caracterul detaliat al argumentației reclamantelor în fața Tribunalului demonstrează că motivarea deciziei atacate le-a permis să o conteste în mod efectiv în fața sa.

259 În temeiul considerațiilor care precedă, trebuie să se respingă primul aspect al prezentului motiv.

2) Cu privire la al doilea aspect al celui de al patrulea motiv, întemeiat pe aplicarea eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE în măsura în care Comisia ar fi considerat că reclamantele încheiaseră un acord sau au participat la o practică concertată privind calendarul introducerii pe piață a tehnologiilor în materie de emisii

260 Reclamantele contestă aprecierea Comisiei potrivit căreia acestea au încheiat un acord sau au participat la o practică concertată privind calendarul introducerii tehnologiilor în materie de emisii.

261 În această privință, reclamantele arată că obligația de conformitate a motoarelor de camioane cu standardele Euro decurge din reglementarea europeană, cunoscută de producătorii de camioane, și nu rezultă din nicio concurență în materie de inovare.

262 Reclamantele susțin de asemenea că Scania a respectat întotdeauna diferitele standarde de emisie Euro chiar înainte de aplicarea termenelor prevăzute de reglementarea europeană și că producția sa era, în general, planificată cu aproximativ șase sau șapte ani înainte de data limită prevăzută de reglementarea menționată privind introducerea tehnologiilor conforme standardelor menționate. Potrivit reclamantelor, acest fapt nu poate fi conciliat cu teza Comisiei potrivit căreia Scania a încheiat cu concurenții săi un acord sau a participat la o practică concertată privind calendarul introducerii unor tehnologiilor conforme cu standardele Euro.

- 263 Reclamantele invocă de asemenea împrejurarea că datele de lansare a tehnologiilor în materie de emisii variază enorm între producătorii de camioane, ceea ce ar repune în discuție existența unei coordonări între acestea în ceea ce privește datele respective.
- 264 Reclamantele contestă de asemenea faptul că schimburile de informații descrise în decizia atacată demonstrează că au încheiat un acord sau că au participat la o practică concertată privind introducerea unor noi tehnologii în materie de emisii.
- 265 Comisia contestă argumentația reclamantelor.
- 266 În această privință, trebuie subliniat că noțiunile de „acord”, „decizii ale asociațiilor de întreprinderi” și „practică concertată” cuprind, din punct de vedere subiectiv, forme de coluziune care au aceeași natură și nu se disting decât prin intensitatea lor și prin formele în care se manifestă (a se vedea Hotărârea din 4 iunie 2009, T-Mobile Netherlands și alții, C-8/08, EU:C:2009:343, punctul 23 și jurisprudența citată).
- 267 În ceea ce privește definiția unei practici concertate, Curtea a stabilit că o astfel de practică vizează o formă de coordonare între întreprinderi care, fără să fi mers până la realizarea unei convenții propriu-zise, substituie în mod conștient riscurile concurenței cu o cooperare practică între acestea (a se vedea Hotărârea din 4 iunie 2009, T-Mobile Netherlands și alții, C-8/08, EU:C:2009:343, punctul 26 și jurisprudența citată).
- 268 Criteriile de coordonare și de cooperare care constituie o practică concertată, departe de a necesita elaborarea unui veritabil „plan”, trebuie interpretate în lumina concepției inerente dispozițiilor tratatului referitoare la concurență, potrivit căreia orice operator economic trebuie să stabilească în mod autonom politica pe care intenționează să o urmeze pe piața internă și condițiile pe care intenționează să le rezerve clientelei sale (a se vedea Hotărârea din 28 mai 1998, Deere/Comisia, C-7/95 P, EU:C:1998:256, punctul 86 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 119 și jurisprudența citată).
- 269 Deși această cerință a autonomiei nu exclude dreptul operatorilor economici de a se adapta în mod inteligent la comportamentul constatat sau așteptat al concurenților lor, aceasta se opune totuși în mod riguros oricărui contact direct sau indirect între acești operatori, de natură fie să influențeze comportamentul pe piață al unui concurent actual sau potențial, fie să dezvăluie unui astfel de concurent comportamentul pe care el a decis sau a preconizat să îl adopte pe piață, atunci când aceste contacte au drept obiect sau drept efect realizarea unor condiții de concurență care nu ar corespunde condițiilor normale de pe piață în discuție, ținând seama de natura produselor sau a prestațiilor furnizate, de importanța și de numărul întreprinderilor, precum și de volumul respectivei piețe (a se vedea Hotărârea din 28 mai 1998, Deere/Comisia, C-7/95 P, EU:C:1998:256, punctul 87 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 120 și jurisprudența citată).
- 270 Curtea a hotărât astfel că schimbul de informații între concurenți putea încălca normele de concurență atunci când limita sa anula gradul de nesiguranță privind funcționarea pieței în cauză, având ca rezultat restrângerea concurenței dintre întreprinderi (a se vedea Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 121 și jurisprudența citată).

271 În speță, trebuie amintit că, în considerentul (238) litera (b) al deciziei atacate, Comisia a afirmat că Scania a încheiat acorduri și/sau s-a coordonat cu concurenții săi cu privire la calendar și la transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare impuse de standardele Euro 3-Euro 6. Această afirmație a Comisiei se întemeiază pe mai multe elemente de probă prezentate în decizia atacată care demonstrează temeinicia sa.

272 În primul rând, trebuie să se facă referire la procesul-verbal al unei reuniuni la nivelul organelor de conducere, desfășurată la 6 aprilie 1998 la Bruxelles (Belgia), prezentat în considerentul (103) al deciziei atacate. Procesul-verbal menționat demonstrează în mod clar că participanții la această reuniune au schimbat informații cu privire la prețuri, precum și cu privire la calendarul de introducere a modelelor de camioane conforme cu standardul Euro 3 și că au convenit să nu introducă tehnologia conformă cu standardul respectiv înainte ca această introducere să devină obligatorie. Procesul-verbal menționat mai sus demonstrează de asemenea că participanții la reuniune au schimbat informații cu privire la transferul asupra prețurilor a introducerii noii tehnologii. În măsura în care procesul-verbal respectiv face referire la „toți membrii [confidențial]”, se poate deduce că Scania a participat la reuniunea din 6 aprilie 1998 amintită mai sus.

273 În al doilea rând, Tribunalul se referă la reuniunea la nivelul organelor de conducere care a avut loc în perioada 10-11 aprilie 2003 la Göteborg (Suedia), la care a participat Scania, prezentată în considerentul (127) al deciziei atacate. Note olografe luate de un reprezentant al [confidențial] participant la această reuniune și prezentate în considerentul menționat demonstrează că participanții au schimbat informații cu privire la prețuri și la introducerea tehnologiilor conforme cu standardul Euro 4. Potrivit acestor note:

„Vânzări de [confidențial] în Euro 4 oct. 2004. [confidențial]/Scania poate să introducă mai devreme, dar nu dorește. Toți convin să introducă la [confidențial] «Introducerea vânzărilor».”

274 Conținutul reuniunii din 10 și 11 aprilie 2003, menționat la punctul 273 de mai sus, este explicat în faxul trimis la 8 mai 2003 de [confidențial] concurenților, printre care Scania, prezentat în considerentul (128) al deciziei atacate, în care se arată:

„În cursul reuniunii noastre de la Göteborg, am discutat despre introducerea pe piață a specificației Euro 4. Am luat inițiativa de a discuta această problemă cu colega noastră, [G]. Deși [confidențial] are îndoieli cu privire la faptul că ne vom îndeplini toate promisiunile, acceptă o introducere pe piață în septembrie 2004, [confidențial]. Foarte clar, nu ar trebui să o propunem spre vânzare înainte de această dată. Presupunem că suntem cu toții de acord în continuare și că vom respecta această dată. Dacă, indiferent din ce motiv, nu puteți să o respectați, vă rugăm să ne informați printr-un răspuns la fax.”

275 Reclamantele au invocat explicațiile date de [confidențial] în cadrul procedurii administrative potrivit cărora notele citate la punctul 273 de mai sus nu raportau existența unui acord între producătorii de camioane, ci indicau doar că toți acceptaseră ca o realitate faptul ca motoarele conforme cu standardul Euro 4 să nu fie probabil lansate înainte de [confidențial] în septembrie 2004. Totuși, trebuie să se considere că aceste explicații, furnizate *a posteriori* și care contrazic modul clar de redactare a notelor reprezentantului [confidențial] și ale faxului din 8 mai 2003, care demonstrează că concurenții conveniseră să introducă motoarele conforme standardului Euro 4 în septembrie 2004, nu sunt convingătoare.

276 În al treilea rând, trebuie să se facă referire la e-mailul trimis la 16 septembrie 2004 de H, reprezentant al [confidențial], concurenților, printre care Scania, în care menționa decizia sa de a nu participa la reuniunea la nivelul organelor de conducere prevăzută la Hanovra (Germania). E-mailul menționat, prezentat în considerentul (138) al deciziei atacate, preciza următoarele:

„Această decizie este motivată de decepție. Considerăm intolerabile comportamentele unora dintre colegii noștri (în special al unuia dintre ei) în comunicarea privind Euro 4 și Euro 5, precum și modul în care acești colegi au încercat să aducă atingere imaginii industriei camioanelor și a unora dintre colegii lor în special [...]”

277 [confidențial] a explicat într-o declarație orală, depusă în cadrul procedurii administrative și prezentată în considerentul (138) al deciziei atacate, că a introdus tehnologia conformă cu standardul Euro 4 înainte de data convenită cu concurenții, și anume luna septembrie 2004 (a se vedea punctele 273 și 274 de mai sus) și că acest fapt se afla la originea nemulțumirii exprimate de reprezentantul [confidențial] în acest e-mail. Reiese din dosar că, în urma acestui incident, schimburile la nivelul organelor de conducere au încetat [considerentul (138) al deciziei atacate].

278 E-mailul reprezentantului [confidențial], prezentat la punctul 276 de mai sus, interpretat în lumina elementelor de probă prezentate la punctele 273 și 274 de mai sus, demonstrează existența unui acord între concurenți, printre care Scania, referitor la data introducerii pe piață a tehnologiilor conforme cu standardul Euro 4.

279 Reclamantele au invocat declarația sub jurământ a reprezentantului [confidențial] și autor al e-mailului prezentat la punctul 276 de mai sus, în care acesta explica faptul că e-mailul său fusese trimis din cauza tensiunilor dintre [confidențial] și [confidențial] și că nu exista niciun acord între producătorii de camioane referitor la data introducerii motoarelor conforme cu standardul Euro 4. Potrivit reclamantelor, declarația sub jurământ sus-menționată este confirmată de faptul că [confidențial] și reprezentantul său nu au reacționat în vreun fel la anunțarea de către Scania a lansării primului său motor conform standardului Euro 4 în cadrul unei conferințe de presă din 31 martie 2004. Potrivit reclamantelor, se poate presupune că, dacă producătorii ar fi încheiat un acord cu privire la calendarul de introducere a tehnologiei în conformitate cu standardul Euro 4, reprezentantul [confidențial] ar fi reacționat în același mod în ceea ce privește anunțul Scania.

280 Această argumentație a reclamantelor nu este convingătoare.

281 Pe de o parte, în ceea ce privește declarația sub jurământ menționată mai sus, aceasta a fost făcută de autorul e-mailului prezentat la punctul 276 de mai sus la mai mulți ani după evenimentele pertinente, în vederea procedurii administrative și, prin urmare, *in tempore suspecto*. Prin urmare, conținutul său nu poate repune în discuție valoarea probantă a elementelor de probă contemporane cu evenimentele și mai obiective, precum faxul prezentat la punctul 274 de mai sus, precum și valoarea probantă a declarației [confidențial] menționate la punctul 277 de mai sus (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 septembrie 2006, Archer Daniels Midland/Comisia, T-59/02, EU:T:2006:272, punctul 277, Hotărârea din 8 iulie 2008, Lafarge/Comisia, T-54/03, nepublicată, EU:T:2008:255, punctul 379, și Hotărârea din 29 iunie 2012, E.ON Ruhrgas și E.ON/Comisia, T-360/09, EU:T:2012:332, punctul 201). Toate aceste elemente de probă demonstrează existența unui acord între producătorii de camioane în ceea ce privește data introducerii tehnologiei conforme cu standardul Euro 4.

- 282 Pe de altă parte, în ceea ce privește argumentul întemeiat pe conferința de presă a Scania din 31 martie 2004, trebuie să se constate că comunicatul de presă prezentat de reclamante, departe de a susține teza acestora, anunța introducerea motoarelor de 420 de cai-putere („horse power”) conforme cu standardul Euro 4 în septembrie 2004, dată care concordă cu data convenită între concurenți în cadrul reuniunii din 10 și 11 aprilie 2003 de la Göteborg (a se vedea punctele 273 și 274 de mai sus).
- 283 În al patrulea rând, Tribunalul se referă la schimburile de informații dintre concurenți, printre care figura Scania DE, care au avut loc între 2 și 8 decembrie 2004, având ca obiect majorările de prețuri prevăzute pentru anul 2005 [considerentul (140) al deciziei atacate]. În acest context, [confidențial] a indicat că ar factura 5 410 euro pentru trecerea de la „Euro 3 la Euro 4”.
- 284 Astfel cum reiese din considerentul (141) al deciziei atacate, la 2 decembrie 2004, un reprezentant al Scania DE, B, a trimis un e-mail unor angajați ai întreprinderilor concurente, în care a întrebat la ce dată și la ce preț brut vor fi livrate motoarele conforme standardelor 4 și 5. Reprezentantul [confidențial] a răspuns comunicând informațiile solicitate, indicând printre altele că prețurile suplimentare pentru motoarele conforme cu standardul Euro 4 și cu standardul Euro 5 ar fi de 11 500 de euro și, respectiv, de 14 800 de euro. La 17 decembrie 2004, B a transmis informațiile culese concurenților [considerentul (142) al deciziei atacate].
- 285 În al cincilea rând, trebuie să se facă referire la reuniunea din 12 septembrie 2005, prezentată în considerentul (149) al deciziei atacate, care avea printre altele ca subiecte „situația Euro 4/5” și „majorările de prețuri prevăzute pentru anul 2006”. Din notele olografe reiese că, în cadrul acestei reuniuni, concurenții, printre care figura un reprezentant al Scania DE, I, au schimbat informații cu privire la data lansării modelelor de camioane conforme cu standardele Euro 4 și Euro 5 și cu privire la tarifarea acestora.
- 286 În al șaselea rând, trebuie să se facă referire la un e-mail din 21 iulie 2009, prezentat în considerentul (180) al deciziei atacate, în care un angajat al [confidențial] propunea înscrierea punctului următor pe ordinea de zi a reuniunii dintre concurenți, organizată de Scania DE, care trebuia să aibă loc la 17 și 18 septembrie 2009: „Euro VI – știu – suntem autorizați să vorbim despre acest subiect și dorim să o facem?”
- 287 Considerentul (181) al deciziei atacate face referire la reuniunea din 17 și 18 septembrie 2009, amintită la punctul 286 de mai sus. Din elementele de probă prezentate în considerentul sus-menționat, necontestate de reclamante, reiese că concurenții au schimbat informații cu privire la data introducerii tehnologiei conforme cu standardul Euro 6, precum și cu privire la majorările de prețuri prevăzute pentru anul 2010.
- 288 Din elementele de probă și din faptele prezentate la punctele 272-287 de mai sus rezultă că Comisia a stabilit, corespunzător cerințelor legale, că Scania a încheiat acorduri și/sau s-a coordonat cu concurenții săi în ceea ce privește calendarul și transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare impuse de standardele Euro 3-Euro 6.
- 289 Această concluzie nu este repusă în discuție de argumentația reclamantelor prezentată la punctele 261-263 de mai sus. În special, trebuie să se rețină că reglementarea europeană privind datele de introducere a standardelor Euro în materie de emisii nu viza decât termenele pentru introducerea standardelor menționate [a se vedea considerentul (6) al deciziei atacate] și nu obliga producătorii de camioane să comunice informații referitoare la calendarul de lansare a

produselor conforme cu aceste standarde. Pe de altă parte, împrejurarea potrivit căreia Scania își planifica producția cu câțiva ani înainte de data limită prevăzută de reglementarea europeană pentru introducerea unui standard Euro specific nu demonstrează lipsa participării sale la concertarea cu ceilalți producători de camioane. De asemenea, nici faptul că datele de lansare a tehnologiilor în materie de emisii variază între producătorii de camioane nu demonstrează lipsa schimburilor de informații între aceștia, schimburile respective permițându-le să cunoască planurile concurenților lor.

290 În temeiul considerațiilor care precedă, trebuie să se respingă al doilea aspect al prezentului motiv.

3) Cu privire la al treilea aspect al celui de al patrulea motiv, întemeiat pe faptul că schimburile de informații cu privire la calendarul introducerii tehnologiilor în materie de emisii nu constituie o încălcare prin obiect

291 Reclamantele susțin că, cel mult, elementele de probă cuprinse în dosar indică faptul că, în mod excepțional, părțile au făcut schimb de informații referitoare la calendarul de lansare a tehnologiilor lor respective în materie de emisii. Or, aceste schimburi rare nu ar constitui o încălcare prin obiect. Potrivit reclamantelor, decizia atacată nu face dovada faptului că schimbul de informații cu privire la calendarul introducerii tehnologiilor în materie de emisii poate, prin natura lui, să fie considerat dăunător pentru buna funcționare a concurenței, fără a trebui să se examineze efectele acestuia.

292 Astfel, potrivit reclamantelor, este dificil să se înțeleagă modul în care schimbul de informații cu privire la datele de lansare ar putea determina cea mai mică întârziere sau ar putea afecta concurența în oferta noii tehnologii în discuție, în măsura în care, *primo*, dezvoltarea tehnică a unei noi tehnologii de control al emisiilor durează aproximativ șase sau șapte ani, *secundo*, toți producătorii erau obligați să conceapă noi motoare conforme standardelor Euro și au lansat tehnologiile în cauză înainte de termenele prevăzute de legislația europeană și, *tertio*, practic nu a existat o cerere de camioane conforme standardelor Euro înainte ca aceste standarde să devină obligatorii. În mod vădit, potrivit reclamantelor, obiectivul schimbului de informații nu era de a „întârzia” introducerea tehnologiilor în materie de emisii.

293 Comisia contestă argumentația reclamantelor.

294 Trebuie amintit că, în considerentul (238) litera (b) și în considerentul (239) al deciziei atacate, Comisia a constatat că ansamblul acordurilor și al practicilor concertate la care a participat Scania, printre care figurau acordurile sau practicile concertate cu privire la calendarul și la transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii, avea ca obiect restrângerea concurenței în sensul articolului 101 TFUE și a permis întreprinderilor să își adapteze strategia tarifară în lumina informațiilor primite de la concurenți. Pe de altă parte, în considerentele (243) și (321) ale deciziei atacate, Comisia a explicat că natura discuțiilor și a acordurilor privind data introducerii pe piață a noilor modele de camioane conforme standardelor de mediu era conexă și complementară coluziunii dintre părți în ceea ce privește prețurile și majorările prețurilor brute. Trebuie amintit de asemenea că Comisia a concluzionat în sensul existenței unei încălcări unice și continue al cărei obiectiv era restrângerea concurenței pe piața camioanelor de tonaj mediu și mare din SEE și care consta în practici care reduceau nivelurile de incertitudine strategică între părți în ceea ce privește printre altele prețurile viitoare și creșterile prețurilor brute [considerentul (317) al deciziei atacate].

- 295 Rezultă din cele ce precedă că argumentația reclamantelor prezentată la punctele 291 și 292 de mai sus se întemeiază pe o serie de premise eronate.
- 296 Astfel, după cum s-a arătat deja, schimburile de informații cu privire la calendarul introducerii tehnologiilor în materie de emisii nu au fost calificate de Comisie drept o încălcare de sine stătătoare. De asemenea, aceste schimburi nu au fost calificate în mod izolat drept restrângere a concurenței prin obiect, ci au fost luate în considerare împreună cu alte practici coluzive. „Acest ansamblu de acorduri și de practici concertate” este cel care a fost calificat, în considerentul (239) al deciziei atacate, drept restrângere a concurenței prin obiect, permițând participanților să își adapteze strategia tarifară în lumina informațiilor primite de la concurenți.
- 297 În plus, trebuie arătat că concluzia Comisiei referitoare la existența unei încălcări unice și continue nu se întemeiază pe constatarea că acordurile sau practicile concertate privind calendarul introducerii tehnologiilor în materie de emisii au constituit un obstacol în calea ofertei unor noi tehnologii, așa cum sugerează argumentația reclamantelor prezentată la punctul 292 de mai sus. Concluzia Comisiei se întemeiază pe constatarea că aceste practici coluzive erau complementare practicilor coluzive privind prețurile și majorările prețurilor brute. Astfel, din conținutul schimburilor dintre concurenți, prezentate în decizia atacată, reiese că introducerea unor tehnologii care să asigure conformitatea motoarelor de camioane cu standardele Euro putea avea un impact asupra prețurilor modelelor de camioane în cauză și putea determina majorarea acestor prețuri. Concurenții discutau între ei nu numai despre calendar, ci și despre transferul costurilor pentru introducerii noii tehnologii. Prin urmare, Comisia a arătat în mod întemeiat, în considerentele (243) și (321) ale deciziei atacate, că concurenții, discutând cu privire la data introducerii noilor tehnologii și cu privire la costurile suplimentare generate de acestea, luau cunoștință despre nivelul prețurilor brute preconizate și despre calendarul de majorare a acestor prețuri brute. Rezultă că argumentația reclamantelor, prezentată la punctul 292 de mai sus, se întemeiază pe o înțelegere eronată a deciziei atacate și este inoperantă.
- 298 În ceea ce privește aspectul dacă schimbul de informații dintre producătorii de camioane care le permit să cunoască nivelul preconizat al prețurilor brute ale concurenților lor și calendarul majorării prețurilor brute respective constituie o restrângere a concurenței prin obiect, acesta nu este abordat de argumentația reclamantelor din cadrul prezentului motiv, care, astfel cum s-a arătat deja, este întemeiat pe interpretarea eronată potrivit căreia Comisia reproșa producătorilor menționați că împiedică oferirea unor tehnologii noi (a se vedea punctul 297 de mai sus). În orice caz, trebuie amintit că schimbul de informații între concurenți poate încălca normele de concurență atunci când limitează sau anulează gradul de nesiguranță privind funcționarea pieței în cauză, având ca rezultat restrângerea concurenței dintre întreprinderi (a se vedea punctul 270 de mai sus). În special, trebuie să se considere că are un obiect anticoncurențial un schimb de informații care poate elimina incertitudinile ale persoanelor interesate în privința datei, a amplitudinii și a modalităților de adaptare a comportamentului pe piață pe care întreprinderile în cauză îl vor pune în aplicare (a se vedea Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 122 și jurisprudența citată).
- 299 În speță, având în vedere jurisprudența prezentată la punctul 298 de mai sus, trebuie să se constate că schimburile de informații dintre concurenți care le permit să obțină informații cu privire la nivelul prețurilor brute preconizate și cu privire la calendarul de majorare a acestor prețuri brute, eliminând astfel incertitudinea referitoare la comportamentul viitor pe care îl vor adopta, constituie o restrângere a concurenței prin obiect (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 septembrie 2013, Mamoli Robinetteria/Comisia, T-376/10, EU:T:2013:442, punctul 72).

300 Ținând seama de considerațiile care precedă, al treilea aspect al prezentului motiv trebuie respins. În consecință, acesta trebuie respins în totalitate.

d) Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE în măsura în care Comisia a calificat schimburile de informații la nivelul german drept încălcare „prin obiect”

1) Observații introductive

301 Reclamantele susțin că Comisia nu a prezentat probe precise și concordante care să susțină teza potrivit căreia schimbul de informații la nivelul german constituia un obstacol suficient în calea concurenței pentru a fi calificat drept restrângere „prin obiect”, în sensul Hotărârii din 11 septembrie 2014, CB/Comisia (C-67/13 P, EU:C:2014:2204).

302 Reclamantele afirmă că o analiză a conținutului, a obiectivelor și a cadrului economic și juridic al informațiilor schimbate la nivelul german evidențiază că evaluarea „prin obiect” realizată de Comisie este afectată de o eroare de drept sau de o eroare vădită de apreciere.

303 Comisia contestă argumentația reclamantelor.

304 Trebuie amintit că, în considerentul (238) al deciziei atacate, Comisia a constatat, *primo*, că Scania a încheiat acorduri și/sau s-a coordonat cu părțile la tranzacție cu privire la modificările planificate ale prețurilor brute și ale baremelor prețurilor brute, precum și cu privire la calendarul acestor modificări și, ocazional, cu privire la modificările avute în vedere ale prețurilor nete sau reducerilor oferite clienților, *secundo*, că Scania a încheiat acorduri și/sau s-a coordonat cu părțile la tranzacție cu privire la calendarul și la transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare, impuse de standardele Euro 3-Euro 6 și, *tertio*, că Scania și părțile la tranzacție au făcut schimb de alte informații sensibile din punct de vedere comercial, și anume informații referitoare la termenele de livrare, la comenzile plasate și la nivelul stocurilor, la cotele de piață țintă, la prețurile nete actuale și la reduceri, la baremele prețurilor brute (chiar înainte ca acestea să intre în vigoare) și la configuratoarele de camioane.

305 Potrivit considerentului (212) al deciziei atacate, practicile coluzive prezentate de Comisie în considerentul (238) al deciziei menționate aveau loc la cele trei niveluri identificate la punctele 35-38 de mai sus și în special la nivelul german.

306 Comisia a apreciat, în considerentul (239) al deciziei atacate, că ansamblul de acorduri și de practici concertate prezentat în considerentul (238) avea ca obiect restrângerea concurenței în sensul articolului 101 alineatul (1) TFUE și a permis întreprinderilor să își adapteze strategia tarifară în lumina informațiilor primite de la concurenții lor.

307 Trebuie amintit de asemenea că Comisia a calificat toate aceste comportamente coluzive drept încălcare unică și continuă, care a durat din 1997 până în 2011. Potrivit Comisiei, Scania și părțile la tranzacție au urmărit un plan de ansamblu având ca obiectiv anticoncurențial unic restrângerea concurenței pe piața camioanelor de tonaj mediu și mare din SEE. Acest obiectiv ar fi fost atins prin practici prin care se reduc nivelurile de incertitudine strategică dintre concurenți în ceea ce

privește prețurile viitoare și majorările prețurilor brute, precum și în ceea ce privește calendarul și transferul costurilor pentru introducerea camioanelor conforme cu standardele de mediu [considerentul (317) al deciziei atacate].

- 308 Din ceea ce precedă rezultă că, deși Comisia nu a calificat în speță contactele coluzive la nivelul german drept încălcare în sine a articolului 101 TFUE, a considerat că aceste contacte constituiau restrângeri ale concurenței prin obiect și făceau parte din încălcarea unică și continuă imputată Scania, contribuind la realizarea sa. În cadrul prezentului motiv, trebuie examinată temeinicia aprecierii Comisiei potrivit căreia contactele coluzive la nivelul german constituiau o restrângere a concurenței prin obiect.
- 309 În această privință, din jurisprudența Curții reiese că anumite tipuri de coordonare între întreprinderi indică un grad suficient de nocivitate pentru concurență pentru a se putea considera că examinarea efectelor acestora nu este necesară (Hotărârea din 11 septembrie 2014, CB/Comisia, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punctul 49, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 113; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 14 martie 2013, Allianz Hungária Biztosító și alții, C-32/11, EU:C:2013:160, punctul 34).
- 310 Distincția dintre „încălcări prin obiect” și „încălcări prin efect” ține de faptul că anumite forme de coluziune între întreprinderi pot fi considerate, prin însăși natura lor, ca fiind dăunătoare pentru buna funcționare a concurenței (Hotărârea din 11 septembrie 2014, CB/Comisia, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punctul 50, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 114; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 14 martie 2013, Allianz Hungária Biztosító și alții, C-32/11, EU:C:2013:160, punctul 35).
- 311 Astfel, este cunoscut faptul că anumite comportamente coluzive precum cele care conduc la stabilirea orizontală a prețurilor prin înțelegeri pot fi considerate ca fiind într-o asemenea măsură susceptibile de a avea efecte negative, în special asupra prețului, a cantității sau a calității produselor și serviciilor, încât se poate considera inutil, în vederea aplicării articolului 101 alineatul (1) TFUE, să se demonstreze că acestea au efecte reale asupra pieței. Într-adevăr, experiența arată că astfel de comportamente atrag scăderi ale producției și creșteri de prețuri, conducând la o alocare necorespunzătoare a resurselor, în special în detrimentul consumatorilor (Hotărârea din 11 septembrie 2014, CB/Comisia, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punctul 51, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 115).
- 312 În ipoteza în care analiza unui tip de coordonare între întreprinderi nu ar prezenta un grad suficient de nocivitate pentru concurență, ar trebui să se examineze, în schimb, efectele acesteia și, pentru a fi interzisă, să se impună întrunirea elementelor care probează că, în fapt, concurența a fost împiedicată, restrânsă sau denaturată în mod semnificativ (Hotărârea din 14 martie 2013, Allianz Hungária Biztosító și alții, C-32/11, EU:C:2013:160, punctul 34, Hotărârea din 11 septembrie 2014, CB/Comisia, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punctul 52, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 116).
- 313 Potrivit jurisprudenței Curții, pentru a aprecia dacă un acord între întreprinderi sau o decizie a unei asocieri de întreprinderi prezintă un grad suficient de nocivitate pentru a putea fi considerate o restrângere a concurenței „prin obiect” în sensul articolului 101 alineatul (1) TFUE,

trebuie analizate cuprinsul dispozițiilor acestora, obiectivele pe care urmăresc să le atingă, precum și contextul economic și juridic în care acestea se înscriu. În cadrul aprecierii respectivului context, trebuie de asemenea să se țină seama de natura bunurilor sau a serviciilor afectate, precum și de condițiile reale de funcționare și de structura pieței sau a piețelor relevante (Hotărârea din 11 septembrie 2014, CB/Comisia, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punctul 53, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 117; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 14 martie 2013, Allianz Hungária Biztosító și alții, C-32/11, EU:C:2013:160, punctul 36).

- 314 În plus, deși intenția părților nu constituie un element necesar pentru a determina caracterul restrictiv al unui acord între întreprinderi, niciun element nu interzice autorităților din domeniul concurenței ori instanțelor naționale și ale Uniunii să țină seama de aceasta (Hotărârea din 14 martie 2013, Allianz Hungária Biztosító și alții, C-32/11, EU:C:2013:160, punctul 37, Hotărârea din 11 septembrie 2014, CB/Comisia, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punctul 54, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 118).
- 315 În ceea ce privește mai exact schimbul de informații dintre concurenți, trebuie amintit că criteriile de coordonare și de cooperare care constituie o practică concertată trebuie interpretate în lumina concepției inerente dispozițiilor din tratat privind concurența, potrivit căreia orice operator economic trebuie să stabilească în mod autonom politica pe care intenționează să o urmeze pe piața comună (Hotărârea din 4 iunie 2009, T-Mobile Netherlands și alții, C-8/08, EU:C:2009:343, punctul 32, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 119).
- 316 Deși această cerință a autonomiei nu exclude dreptul operatorilor economici de a se adapta în mod inteligent la comportamentul constatat sau așteptat al concurenților lor, aceasta se opune totuși în mod riguros oricărui contact direct sau indirect între acești operatori, de natură fie să influențeze comportamentul pe piață al unui concurent actual sau potențial, fie să dezvăluie unui astfel de concurent comportamentul pe care el a decis să îl aibă sau a preconizat să îl adopte pe această piață, atunci când aceste contacte au drept obiect sau drept efect realizarea unor condiții de concurență care nu ar corespunde condițiilor normale de pe piața în cauză, ținând seama de natura produselor sau a prestațiilor furnizate, de importanța și de numărul întreprinderilor, precum și de volumul respectivei piețe (Hotărârea din 4 iunie 2009, T-Mobile Netherlands și alții, C-8/08, EU:C:2009:343, punctul 33, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 120).
- 317 Curtea a hotărât astfel că schimbul de informații între concurenți putea încălca normele de concurență atunci când limita sau anula gradul de nesiguranță privind funcționarea pieței în cauză, având ca rezultat restrângerea concurenței dintre întreprinderi (Hotărârea din 2 octombrie 2003, Thyssen Stahl/Comisia, C-194/99 P, EU:C:2003:527, punctul 81, Hotărârea din 4 iunie 2009, T-Mobile Netherlands și alții, C-8/08, EU:C:2009:343, punctul 35, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 121).
- 318 În special, trebuie să se considere că are un obiect anticoncurențial un schimb de informații care poate elimina incertitudini ale persoanelor interesate în privința datei, a amplitudinii și a modalităților de adaptare a comportamentului pe piață pe care întreprinderile în cauză îl vor pune în aplicare

(Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 122; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 4 iunie 2009, T-Mobile Netherlands și alții, C-8/08, EU:C:2009:343, punctul 41).

- 319 Pe de altă parte, o practică concertată poate avea un obiect anticoncurențial, deși aceasta nu are legătură directă cu prețul de consum. Astfel, modul de redactare a articolului 101 alineatul (1) TFUE nu permite să se considere că ar fi interzise numai practicile concertate care au un efect direct asupra prețului achitat de consumatorii finali (Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 123; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 4 iunie 2009, T-Mobile Netherlands și alții, C-8/08, EU:C:2009:343, punctul 36).
- 320 Dimpotrivă, din articolul 101 alineatul (1) litera (a) TFUE reiese că o practică concertată poate avea un obiect anticoncurențial dacă aceasta constă în „a stabili, direct sau indirect, prețuri de cumpărare sau de vânzare sau orice alte condiții de tranzacționare” (Hotărârea din 4 iunie 2009, T-Mobile Netherlands și alții, C-8/08, EU:C:2009:343, punctul 37, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 124).
- 321 În orice caz, articolul 101 TFUE urmărește, asemenea altor norme de concurență prevăzute de tratat, să protejeze nu numai interesele directe ale concurenților sau ale consumatorilor, ci și structura pieței și, prin aceasta, concurența în sine. Prin urmare, constatarea existenței obiectului anticoncurențial al unei practici concertate nu depinde de existența unei legături directe între aceasta și prețul de consum (Hotărârea din 4 iunie 2009, T-Mobile Netherlands și alții, C-8/08, EU:C:2009:343, punctele 38 și 39, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 125).
- 322 În sfârșit, trebuie amintit că rezultă din înșiși termenii articolului 101 alineatul (1) TFUE că noțiunea de practică concertată implică, pe lângă concertarea între întreprinderile în cauză, un comportament pe piață care dă curs acestei concertări și o legătură de cauzalitate între aceste două elemente (Hotărârea din 4 iunie 2009, T-Mobile Netherlands și alții, C-8/08, EU:C:2009:343, punctul 51, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 126).
- 323 În această privință, Curtea a considerat că trebuie să se prezume, sub rezerva probei contrare ce revenea operatorilor interesați, că întreprinderile participante la concertare care rămân active pe piață țin seama de schimbul de informații cu concurenții lor pentru a determina propriul comportament pe această piață. În special, Curtea a concluzionat că o astfel de practică concertată intra în domeniul de aplicare al articolului 101 alineatul (1) TFUE chiar și în lipsa unor efecte anticoncurențiale asupra pieței respective (Hotărârea din 4 iunie 2009, T-Mobile Netherlands și alții, C-8/08, EU:C:2009:343, punctul 51, și Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 127).

2) *Cu privire la conținutul informațiilor schimbate*

i) Cu privire la modificările preconizate ale prețurilor brute și ale baremelor prețurilor brute și cu privire la calendarul acestor modificări, menționate în considerentul (238) litera (a) al deciziei atacate

324 Reclamantele susțin că informațiile schimbate la nivelul german cu privire la prețurile brute nu erau de natură să atenueze incertitudinea „strategică” dintre concurenți.

325 În această privință, în primul rând, reclamantele susțin că informațiile tarifare schimbate la nivelul german priveau prețurile în vigoare aplicate de distribuitori concesionarilor din Germania și nu priveau prețuri viitoare sau intenții tarifare. În al doilea rând, reclamantele susțin că schimburile la nivelul german priveau prețuri care erau deja publice și, în al treilea rând, acestea susțin că prețurile brute schimbate nu dispuneau de nicio valoare informativă în ceea ce privește prețurile efectiv aplicate consumatorului final.

– Cu privire la argumentul reclamantelor referitor la caracterul actual sau viitor al informației schimbate la nivelul german

326 În considerentul (240) al deciziei atacate, Comisia a arătat că concurenții discutau între ei cu privire la mai mulți factori privind stabilirea tarifelor viitoare și evoluția viitoare a prețurilor brute.

327 Reclamantele contestă concluzia Comisiei din decizia atacată potrivit căreia informațiile schimbate la nivelul german cu privire la prețurile brute priveau prețuri brute viitoare și intenții tarifare. Acestea susțin în esență că schimbul informațiilor respective privea prețuri brute în vigoare și, prin urmare, nu avea o importanță strategică de natură să poată fi calificată drept restrângere a concurenței „prin obiect”. Prețurile brute schimbate ar fi prețuri în vigoare (actuale), în măsura în care, înainte de schimb, ele fuseseră deja comunicate rețelelor concesionarilor sau se aplicau livrărilor ori comenzilor deja efectuate de clienți.

328 În această privință, este necesar să se constate că dosarul conține numeroase probe care demonstrează că discuțiile la nivelul german cu privire la creșterile prețurilor brute aveau în mod clar un caracter prospectiv și urmăreau eliminarea incertitudinilor cu privire la politica tarifară viitoare a concurenților. Astfel, schimburile dintre 2 și 8 decembrie 2004, descrise în considerentul (140) al deciziei atacate, aveau ca obiect majorările de prețuri planificate pentru anul 2005, schimburile de informații care au avut loc la 12 septembrie 2005, descrise în considerentul (149) al deciziei atacate, aveau ca obiect majorările de prețuri planificate pentru anul 2006, schimburile de informații care au avut loc în lunile iunie și iulie 2007, descrise în considerentul (158) al deciziei atacate, aveau ca obiect majorările de prețuri planificate pentru anul 2008, schimburile de informații care au avut loc la 12 și 13 martie 2008, descrise în considerentul (166) al deciziei atacate, aveau ca obiect majorările de prețuri pentru perioada care acoperea anii 2008 și 2009, schimburile de informații care au avut loc în iulie 2009, descrise în considerentul (179) al deciziei atacate, aveau ca obiect majorările de prețuri planificate pentru anul 2010, iar scrisoarea din 14 octombrie 2010, descrisă în considerentul (190) al deciziei atacate, demonstrează un schimb de informații cu privire la majorările de prețuri pentru anul 2011. Angajați ai Scania DE participau la toate aceste schimburi.

329 Pe de altă parte, reiese din dosar că atât Scania, cât și ceilalți concurenți au comunicat între ei creșterile de prețuri pe care intenționau să le aplice ca răspuns la solicitările, în acest scop, provenite de la unul dintre concurenți. Astfel, într-un e-mail din 2 decembrie 2004, descris în

considerentul (140) al deciziei atacate, un angajat al [*confidențial*] la nivelul german solicita concurenților informații cu privire la majorările de prețuri planificate pentru anul 2005, precizând: „Creșteri de prețuri 2005: ca în fiecare an, patronul dorește să afle dacă și când veți majora prețul dumneavoastră în anul următor”. În plus, acesta preciza: „Din acest motiv, vă rugăm să comunicați tuturor această informație pentru a nu pierde timp cu formularea unor cereri individuale”. De asemenea, într-un e-mail din 20 iulie 2009, prezentat în considerentul (179) al deciziei atacate, referitor la o cerere de informații cu privire la majorările de prețuri pentru anul 2010, se arată: „[Î]n fiecare an, planificarea prospectivă trebuie să se efectueze în casă și împreună cu aceasta [trebuie să fie abordate] problemele legate.”

330 Reclamantele contestă caracterul prospectiv al prețurilor brute schimbate, susținând că informațiile tarifare care au făcut obiectul schimbului la nivelul german priveau baremele prețurilor brute distribuitori-concesionari care erau deja comunicate concesionarilor și care serveau deja drept bază pentru comenzi efectuate de clienții finali. În susținerea acestei argumentații, reclamantele invocă două rapoarte întocmite de un cabinet de consultanță în economie, primul, datat 20 septembrie 2016, prezentat Comisiei în cadrul procedurii administrative (denumit în continuare „Raportul economic din 20 septembrie 2016”), iar al doilea, datat 9 decembrie 2017, prezentat pentru prima dată în fața Tribunalului (denumit în continuare „Raportul economic din 9 decembrie 2017”). Aceste rapoarte analizează schimburile de informații dintre concurenți în care era implicată Scania DE (și menționate în comunicarea privind obiecțiunile și în decizia atacată) și, întemeindu-se pe date furnizate de Scania, demonstrează, după cum se pretinde, că fiecare dintre aceste schimburi privea bareme ale prețurilor brute, care, anterior comunicării lor către concurenții Scania DE, fuseseră deja comunicate concesionarilor Scania din Germania sau au servit drept referință pentru plasarea comenzilor de către clienții finali.

331 Această argumentație a recurentelor nu convinge Tribunalul.

332 Astfel, independent de caracterul fiabil și precis al datelor utilizate în cele două rapoarte menționate la punctul 330 de mai sus, care fuseseră comandate de reclamante în vederea apărării lor în cadrul procedurii administrative și în fața Tribunalului, trebuie să se observe că mai multe schimburi de informații prezentate în decizia atacată arată că majorările prețurilor discutate cu ocazia acestor schimburi se aplicau comenzilor efectuate ulterior schimburilor menționate. În consecință, caracterul prospectiv al informației schimbate este stabilit chiar urmând analiza utilizată de reclamante. În această privință, Tribunalul se referă, cu titlu de exemplu, la schimburile de informații la nivelul german, prezentate în considerentele (140), (149), (166), (171) și (190) ale deciziei atacate. Astfel, în cadrul schimburilor din decembrie 2004, prezentate în considerentul (140) al deciziei atacate, [*confidențial*] i-a informat pe concurenții săi că baremele prețurilor privind vehiculele și opțiunile vor fi majorate cu 3 % pentru comenzi efectuate după 1 aprilie 2005; în cadrul unei prezentări făcute de [*confidențial*] cu ocazia unei reuniuni între concurenți la nivelul german, la 12 și 13 martie 2008, prezentată în considerentul (166) al deciziei atacate, [*confidențial*] i-a informat pe concurenții săi despre majorarea prețurilor anumitor modele de camioane aplicată comenzilor efectuate începând cu luna aprilie 2008, cu luna octombrie 2008 și cu luna aprilie 2009; e-mailul din 7 noiembrie 2008, prezentat în considerentul (171) al deciziei atacate, informează concurenții cu privire la majorările de prețuri aplicate de [*confidențial*] pentru comenzile efectuate începând cu luna aprilie 2009 și cu privire la majorările de prețuri aplicate de [*confidențial*] pentru comenzile efectuate începând cu luna februarie 2009.

- 333 În plus, trebuie să se observe că, chiar dacă producătorii de camioane, înainte de a schimba informații cu privire la majorările prețurilor brute la nivelul german, comunicaseră „în intern”, cu alte cuvinte concesionarilor lor, intenția lor de a majora prețurile brute și chiar dacă primiseră deja comenzi pe baza acestor prețuri brute, acest lucru nu înseamnă că informațiile schimbate nu erau utile pentru concurenții lor, în măsura în care aceste informații nu erau publice și evidențiau strategia tarifară viitoare a producătorilor de camioane care le-au furnizat.
- 334 Reclamantele, pentru a-și argumenta teza potrivit căreia schimburile de informații dintre producători la nivelul german priveau prețurile brute în vigoare, iar nu prețurile viitoare, susțin de asemenea că Scania DE nu și-a modificat prețurile în urma informațiilor (privind prețurile) pe care le-ar fi putut primi de la concurenții săi. În sprijinul acestei afirmații, reclamantele au invocat raportul economic din 9 decembrie 2017, despre care se pretinde că ar demonstra că un volum important al vânzărilor fusese realizat pe baza baremelor de prețuri, după ce Scania DE le-a comunicat celorlalți participanți de la nivelul german.
- 335 Nici acest argument, care trebuie abordat în lumina principiilor prezentate la punctele 322 și 323 de mai sus, nu poate fi reținut, în măsura în care nu demonstrează nicidecum că Scania nu lua în considerare informațiile primite în cadrul schimburilor la nivelul german în vederea stabilirii strategiei sale tarifare. Împrejurarea că Scania a participat la schimburi cu concurenții săi timp de 14 ani și pe o bază regulată demonstrează valoarea strategică pe care aceste informații o aveau pentru Scania (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 iunie 2009, T-Mobile Netherlands și alții, C-8/08, EU:C:2009:343, punctul 51).
- 336 Pentru a contesta caracterul prospectiv al prețurilor brute discutate la nivelul german, reclamantele invocă alte două argumente. Pe de o parte, acestea se referă la declarațiile altor producători de camioane care figurează în dosar, care ar confirma că schimbul de informații la nivelul german nu privea intenții tarifare viitoare. Pe de altă parte, ele susțin că angajații Scania DE care participau la schimburile la nivelul german nu aveau ca misiune stabilirea prețurilor și că erau convinse că informațiile „prospective” cu privire la prețuri nu intrau sub incidența rețelei lor de contacte. Angajații Scania DE ar fi confirmat că informațiile comunicate angajaților celorlalți producători fuseseră deja difuzate în mare măsură în rețelele concesionarilor Scania și ar fi presupus că informațiile tarifare furnizate de ceilalți producători priveau prețurile „actuale”, iar nu viitoare.
- 337 Nici argumentele reclamantelor prezentate la punctul 336 de mai sus nu pot fi reținute.
- 338 Mai întâi, în declarațiile invocate de reclamante, producătorii de camioane au indicat în esență că informațiile cu privire la prețurile brute schimbate la nivelul german erau deja (și anume anterior schimburilor) comunicate concesionarilor și aveau, prin urmare, potrivit producătorilor respectivi, un caracter public. Caracterul „public” al informației schimbate la nivelul german va fi examinat la punctele 342-350 de mai jos. În acest stadiu al analizei, trebuie să se rețină că dosarul conține elemente de probă care demonstrează că schimburile la nivelul german aveau ca obiect printre altele majorări viitoare ale prețurilor brute, fapt demonstrat și de declarațiile producătorilor înșiși. Astfel, după cum arată Comisia în considerentele (89) și (91) ale deciziei atacate, majoritatea producătorilor au confirmat că printre subiectele discuțiilor la nivelul german figurau creșterile viitoare ale prețurilor brute și că aceste schimburi aveau un caracter sistematic și regulat.

339 În continuare, declarațiile angajaților Scania DE se întemeiază pe premisa eronată potrivit căreia prețurile brute schimbate la nivelul german constituiau prețuri „actuale”, întrucât fuseseră deja comunicate rețelelor concesionarilor. În orice caz, în ceea ce privește percepția pe care ar avea-o angajații Scania DE în legătură cu schimburile de informații la nivelul german, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, imputarea în sarcina unei întreprinderi a unei încălcări a articolului 101 TFUE nu presupune cunoașterea de către angajații întreprinderii vizate de această încălcare, ci acțiunea unei persoane care este autorizată să acționeze pe seama întreprinderii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 martie 2013, Dole Food și Dole Germany/Comisia, T-588/08, EU:T:2013:130, punctul 581 și jurisprudența citată). În speță, astfel cum arată Comisia, reclamantele nu contestă că angajații Scania DE care au luat parte la schimburile de informații erau autorizați să o facă. Prin urmare, argumentul reclamantelor întemeiat pe percepția menționată mai sus a angajaților Scania DE și pe responsabilitatea acestora în stabilirea prețurilor nu este operant și trebuie respins.

340 În sfârșit, trebuie respinsă critica reclamantelor potrivit căreia Comisia a ignorat raportul economic din 20 septembrie 2016 menționat la punctul 330 de mai sus. Dosarul nu demonstrează temeinicia unei astfel de obiecții și reiese din considerațiile care precedă că raportul menționat avea o utilitate limitată în măsura în care urmărea să confirme o teză eronată, și anume cea potrivit căreia informațiile schimbate la nivelul german erau „actuale”, întrucât acestea fuseseră deja comunicate rețelelor concesionarilor.

341 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie respins ansamblul argumentației reclamantelor referitoare la caracterul „actual” al informației schimbate la nivelul german.

– Cu privire la argumentul reclamantelor referitor la caracterul public al prețurilor brute schimbate la nivelul german

342 Reclamantele susțin că, ținând seama de termenul destul de lung care se scurge între comanda unui camion și livrarea acestuia, informațiile schimbate, la nivelul german, cu privire la prețurile brute erau deja comunicate de producătorii de camioane rețelelor lor de concesionari și erau deja evocate în negocierile dintre concesionari și clienți, intrând astfel în domeniul public. Prin urmare, aceste informații nu ar avea nicio valoare strategică pentru concurenți. Reclamantele susțin că analiza lor este confirmată, într-o anumită măsură, de nota de subsol 4 de la punctul 74 din Orientările Comisiei privind aplicabilitatea articolului 101 TFUE acordurilor de cooperare orizontală (JO 2011, C 11, p. 1).

343 Această argumentație a recurentelor nu convinge Tribunalul.

344 În primul rând, pe plan general, se arată că schimburile de informații tarifare la nivelul german aveau loc frecvent și timp de mai mulți ani. Reiese de asemenea din dosar că aceste schimburi aveau un caracter structurat și bine organizat, participanții fiind, adesea, invitați să completeze un tabel Excel cu informații privind printre altele majorările planificate ale prețurilor brute, iar Tribunalul face trimitere în această privință, cu titlu de exemplu, la considerentele (150), (166), (171), (172), (175), (179) și (188) ale deciziei atacate, precum și la declarațiile anumitor producători date în cadrul procedurii administrative, prezentate în considerentul (91) al deciziei atacate. Ținând seama de acest fapt, teza potrivit căreia schimburile la nivelul german nu prezentau valoare pentru concurenți în vederea planificării strategiilor lor tarifare nu este plauzibilă.

- 345 În al doilea rând, trebuie să se observe că reclamantele nu demonstrează că producătorii de camioane puteau obține informațiile schimbate la nivelul german prin intermediul altui mijloc decât cel al contactelor directe dintre concurenți și admit că acestea sunt incapabile să furnizeze exemple de anunțuri privind creșteri de prețuri făcute de o sursă accesibilă tuturor. Reclamantele nu contestă nici declarațiile unora dintre concurenți date în cadrul procedurii administrative, prezentate în considerentele (269) și (270) ale deciziei atacate, potrivit cărora prețurile brute și intențiile de majorare a prețurilor brute, care făceau obiectul schimburilor la nivelul german, nu erau în general publice și puteau fi doar în parte extrase din surse accesibile publicului, iar informațiile privind prețurile brute care erau în domeniul public nu erau atât de detaliate și de precise precum cele primite direct de la concurenți.
- 346 În același context, trebuie să se precizeze de asemenea că reclamantele nu demonstrează că informațiile obținute de concesionarii și de clienții finali ai unui producător de camioane referitoare la creșterile viitoare ale prețurilor brute ajung în mod simplu, direct și sistematic la ceilalți producători de camioane. În această privință, un producător de camioane a precizat, în cadrul procedurii administrative, că, în general, clienții nu împărtășeau informații referitoare la creșterile planificate ale prețurilor brute ale concurenților în cadrul negocierilor lor cu concesionarii, în măsura în care aceste informații nu le întăreau puterea de negociere față de acești concesionari [a se vedea considerentul (279) al deciziei atacate].
- 347 Din considerațiile care precedă reiese că comunicarea către rețelele concesionarilor a informațiilor referitoare la majorările aplicate baremelor prețurilor brute nu făcea aceste informații „publice”, o informație publică fiind o informație obiectivă existentă pe piață și reperabilă imediat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 iulie 2008, BPB/Comisia, T-53/03, EU:T:2008:254, punctul 236).
- 348 Reiese de asemenea că schimbul de informații la nivelul german cu privire la majorările aplicabile baremelor prețurilor brute constituia singurul mijloc care permitea concurenților să aibă acces la aceste informații în mod simplu, rapid și detaliat și să creeze un climat de siguranță reciprocă în ceea ce privește viitoarele lor politici de prețuri (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 iulie 2008, BPB/Comisia, T-53/03, EU:T:2008:254, punctul 236).
- 349 Prin urmare, trebuie validată concluzia Comisiei din decizia atacată potrivit căreia informațiile schimbate la nivelul german nu erau publice [a se vedea considerentul (242) al deciziei atacate]. Trebuie să se precizeze de asemenea că, spre deosebire de argumentul reclamantelor (a se vedea punctul 342 de mai sus), această concluzie a Comisiei este conformă cu Orientările privind aplicabilitatea articolului 101 TFUE acordurilor de cooperare orizontală. Astfel, la punctul 74 din orientările menționate, Comisia a explicat că trebuia să se considere că schimburile, dintre concurenți, de date individualizate privind viitoarele prețuri sau cantități avute în vedere constituie o restrângere a concurenței prin obiect. Desigur, la nota de subsol 4 de la acest punct 74, Comisia a precizat că, în cazurile specifice în care întreprinderile se angajau pe deplin să practice în viitor prețurile anunțate anterior publicului larg (prețuri pe care nu puteau, așadar, să le revizuiască), astfel de anunțuri publice de prețuri sau de cantități individuale viitoare nu ar fi considerate intenții și, prin urmare, nu ar fi considerate în mod normal ca restrângând concurența prin obiect. Totuși, conținutul acestei note de subsol nu este relevant în speță, întrucât producătorii de camioane, inclusiv Scania, nu comunicau publicului larg informațiile cu privire la prețurile schimbate la nivelul german, ci numai rețelelor lor de concesionari.
- 350 În temeiul considerațiilor care precedă, trebuie respinsă argumentația reclamantelor referitoare la caracterul public al informațiilor privind prețurile brute schimbate la nivelul german.

– *Cu privire la argumentul reclamantelor referitor la lipsa valorii informative a prețurilor brute schimbate la nivelul german cu privire la prețurile aplicate efectiv în tranzacțiile din piață*

351 Reclamantele susțin că informațiile schimbate la nivelul german cu privire la prețurile brute nu furnizează nicio indicație cu privire la comportamentul tarifar viitor al concurenților. Acestea precizează că, din cauza complexității și a numărului factorilor de stabilire a prețurilor pentru camioane, prețurile brute și baremele prețurilor brute nu au nicio valoare informativă cu privire la prețurile aplicate efectiv în tranzacțiile din piață, contrar aprecierii Comisiei din decizia atacată.

352 Acest argument al reclamantelor este reiterat și dezvoltat mai mult în cadrul argumentației lor referitoare la contextul economic și juridic al schimbului de informații la nivelul german. Prin urmare, el va fi abordat în cadrul aprecierii acestei argumentații.

ii) Cu privire la modificările preconizate ale prețurilor nete și ale reducerilor oferite clienților, menționate în considerentul (238) litera (a) al deciziei atacate

353 Trebuie amintit că, în considerentul (238) litera (a) al deciziei atacate, Comisia a arătat că Scania și părțile la tranzacție au schimbat, cu titlu ocazional, informații cu privire la modificările preconizate ale prețurilor nete sau cu privire la modificările aduse reducerilor oferite clienților. Reiese din considerentul (212) litera (a) al deciziei atacate că, potrivit Comisiei, mai multe dintre aceste schimburi aveau loc la nivelul german.

354 Reclamantele contestă că astfel de schimburi au avut loc și susțin că mijloacele de probă scrise invocate de Comisie nu dovedesc existența lor.

355 Reiese din dosar că Comisia a stabilit corespunzător cerințelor legale existența practicilor prezentate la punctul 353 de mai sus.

356 În ceea ce privește schimburile de informații referitoare la reduceri, existența acestora este atestată în notele olografe ale unui angajat al [confidențial], referitoare la o reuniune între concurenți, la 3 și 4 mai 2004, la sediile Scania DE, prezentate în considerentul (134) al deciziei atacate. Aceste note indică: „medie a prețurilor + 5, 6, 7,5 %! nicio modificare a prețurilor brute, același nivel de reducere”. Pe de altă parte, din mijloacele de probă scrise prezentate în considerentul (156) al deciziei atacate reiese că, la 7 septembrie 2006, un angajat al [confidențial] a informat angajații celorlalți producători la nivelul german, printre care un angajat al Scania DE, în legătură cu o majorare a prețurilor practică de [confidențial], arătând că „va exista o majorare a prețurilor (numai [confidențial]) începând cu 1 octombrie: 2 % pentru toate modelele [confidențial]” și că „[b]aremele de prețuri nu se schimbă, ci doar reducerea acordată de vânzător”. De asemenea, din proba scrisă prezentată în considerentul (158) al deciziei atacate reiese că, la 10 iulie 2007, un angajat al [confidențial], ca răspuns la o solicitare de informații provenind de la un angajat al [confidențial] și adresată unor angajați ai concurenților care se încadrează la nivelul german, a comunicat o modificare a reducerilor aplicate de [confidențial]. Angajați ai Scania DE participau la schimburile menționate mai sus.

357 În ceea ce privește schimburile de informații referitoare la prețurile nete, din mijlocul de probă scris prezentat în considerentul (140) al deciziei atacate reiese că, în răspunsul la o solicitare de informații, la 2 decembrie 2004, provenit de la un angajat al [confidențial], referitor la majorările de prețuri planificate pentru anul 2005, [confidențial] i-a informat pe concurenții săi printre altele că prețurile nete urmau să fie majorate cu 1 % începând cu 1 ianuarie 2005 pentru opțiuni și începând cu 1 februarie 2005 pentru toate seriile. [confidențial] a precizat că majorarea

prețurilor urma să fie efectuată prin intermediul reducerii rabaturilor. De asemenea, din mijlocul de probă scris prezentat în considerentul (149) al deciziei atacate reiese că, în contextul unei reuniuni între concurenți la 12 septembrie 2005 la nivelul german, la care Scania a participat, [confidențial] și-a informat concurenții cu privire la o majorare a prețului cu 8-10 % net pentru modelul de camion [confidențial]. Pe de altă parte, din mijlocul de probă scris prezentat în considerentul (179) al deciziei atacate reiese că, în răspunsul la o solicitare de informații din 20 iulie 2009, care provenea de la un angajat al [confidențial], referitor în special la majorări de prețuri pentru anul 2010, [confidențial] i-a informat pe concurenții săi despre o majorare cu 1,5 % a prețurilor nete, aplicată comenzilor efectuate începând din luna octombrie 2009. Unele schimburi de informații referitoare la prețuri nete reies de asemenea din mijlocul de probă scris prezentat în considerentele (184) și (188) ale deciziei atacate. Angajați ai Scania DE participau la schimburile menționate mai sus.

358 În ceea ce privește mai multe dintre schimburile prezentate la punctele 356 și 357 de mai sus [de exemplu schimburile prezentate în considerentele (140), (149), (156) și (158) ale deciziei atacate], reclamantele, recurgând la raționamentul prezentat la punctele 327 și 342 de mai sus, invocă împrejurarea că informațiile schimbate erau informații „actuale” (iar nu viitoare) din domeniul public. În măsura în care acest raționament a fost deja respins de Tribunal, argumentația reclamantelor nu repune în discuție concluzia formulată la punctul 355 de mai sus.

iii) Cu privire la transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare impuse de standardele Euro 3-Euro 6, menționat în considerentul (238) litera (b) al deciziei atacate

359 Este necesar să se amintească faptul că Comisia, în considerentul (238) litera (b) al deciziei atacate, a arătat că Scania și părțile la tranzacție au încheiat acorduri și/sau s-au coordonat cu privire la transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare, impuse de standardele Euro 3-Euro 6. Reiese din considerentul (212) litera (b) al deciziei atacate că, potrivit Comisiei, mai multe dintre aceste practici coluzive au avut loc la nivelul german.

360 Reclamantele contestă că s-au concertat la nivelul german în ceea ce privește transferul costurilor (majorarea prețurilor brute) legate de introducerea tehnologiilor în materie de emisii. Pe de altă parte, deși nu neagă că la nivelul german au fost schimbate informații privind prețurile, ele contestă că prețurile legate de introducerea tehnologiilor care făceau obiectul schimburilor erau prețuri viitoare sau prețuri preconizate.

361 Reiese din dosar că Comisia a stabilit, corespunzător cerințelor legale, existența practicilor coluzive prezentate la punctul 359 de mai sus și participarea Scania la aceste practici.

362 Cu titlu de exemplu, din elementele de probă prezentate în considerentul (140) al deciziei atacate reiese că, în cadrul unui schimb de informații la nivelul german, care a avut loc între 2 și 8 decembrie 2004, la care a participat un angajat al Scania DE, [confidențial] și-a informat concurenții cu privire la intenția sa de a majora prețul cu 5 410 euro pentru noile modele conforme standardului Euro 4. De asemenea, din elementele de probă prezentate în considerentul (141) al deciziei atacate reiese că, în răspunsul la un e-mail al lui B, angajat al Scania DE, adresat concurenților și prin care se solicitau informații referitoare la prețurile și la datele de livrare a motoarelor conforme cu standardele Euro 4 și Euro 5, J, din filiala germană a [confidențial], a răspuns că acest producător ar livra camioane conforme cu aceste standarde începând cu luna aprilie sau cu luna mai 2005 și că prețurile suplimentare pentru motoarele conforme cu standardele Euro

4 și Euro 5 ar fi de 11 500 de euro și, respectiv, de 14 800 de euro. Pe de altă parte, din elementele de probă prezentate în considerentul (149) al deciziei atacate reiese că au avut loc schimburi privind prețurile în cadrul reuniunii dintre concurenți, la nivelul german, la 12 septembrie 2005. Printre subiectele de discuție au figurat majorările de prețuri planificate pentru anul 2006. I de la Scania DE a fost prezent la reuniune. Din notele olografe ale unuia dintre participanții la reuniune reiese că [confidențial] i-a informat pe concurenții săi cu privire la suprataxele pe care acest producător le-ar aplica în urma introducerii tehnologiilor conforme cu standardele Euro 4 și Euro 5. Reiese de asemenea din elementele de probă care figurează în dosar că, în cadrul reuniunii din 12 septembrie 2005 menționate mai sus, I de la Scania DE a făcut o prezentare detaliată cu privire la majorările de prețuri rezultate din introducerea tehnologiilor conforme standardelor Euro 4 și Euro 5 aplicate de Scania. Reiese de asemenea din elementele de probă prezentate în considerentul (166) al deciziei atacate, referitoare la o reuniune între concurenți la nivelul german din 12 și 13 martie 2008, că au avut loc schimburi de informații privind majorările planificate ale prețurilor. O prezentare făcută de [confidențial] a indicat o majorare de 2 350 de euro pentru motoarele conforme standardului Euro 5 începând cu luna mai 2008.

363 În ceea ce privește mai multe dintre schimburile prezentate la punctul 362 de mai sus [schimburile prezentate în considerentele (141), (149) și (166) ale deciziei atacate], reclamantele, recurgând la raționamentul prezentat la punctele 327 și 342 de mai sus, susțin că informațiile schimbate erau actuale, iar nu viitoare, și că aparțineau domeniului public. În măsura în care acest raționament a fost deja respins de Tribunal, argumentația reclamantelor nu repune în discuție concluzia emisă la punctul 361 de mai sus.

iv) Cu privire la schimbul altor informații sensibile din punct de vedere comercial, menționat în considerentul (238) litera (c) al deciziei atacate

364 Trebuie amintit că, în considerentul (238) litera (c) al deciziei atacate, Comisia a arătat că Scania și părțile la tranzacție au schimbat alte informații sensibile din punct de vedere comercial, precum informații referitoare la termenele de livrare, la comenzile efectuate și la nivelul stocurilor, la cotele de piață țintă, la prețurile nete actuale și la reduceri, la baremele prețurilor brute (chiar înainte de intrarea lor în vigoare) și la configuratoarele camioanelor.

365 Reclamantele susțin în special că „alte informații sensibile din punct de vedere comercial” care au fost schimbate uneori la nivelul german erau de natură tehnică și incapabile să elimine incertitudinea strategică dintre participanți în ceea ce privește comportamentul lor pe piață. Potrivit reclamantelor, aceste informații nu puteau fi considerate, separat sau în asociere cu celelalte informații menționate în considerentul (238) al deciziei atacate, ca făcând parte dintr-o încălcare „prin obiect”.

366 În această privință, trebuie să se observe că reiese din considerentul (237) al deciziei atacate că, potrivit Comisiei, schimbul de informații sensibile din punct de vedere comercial, prezentate la punctul 364 de mai sus, constituia unul dintre mijloacele utilizate de concurenți care le permitea să coordoneze prețurile și majorările prețurilor brute, celelalte mijloace fiind contactele coluzive referitoare la stabilirea prețurilor, la calendarul și la costurile suplimentare care rezultă din introducerea pe piață a noilor modele de camioane conforme cu standardele de emisii [menționate în considerentul (238) literele (a) și (b) din decizia atacată].

367 Reiese de asemenea din considerentul (317) al deciziei atacate că, potrivit Comisiei, schimbul de informații sensibile din punct de vedere comercial, prezentate la punctul 364 de mai sus, constituia unul dintre mijloacele utilizate de concurenți pentru a reduce incertitudinea strategică

dintre aceștia în ceea ce privește prețurile viitoare, majorările prețurilor brute, calendarul și transferul costurilor pentru introducerea modelelor de camioane conforme standardelor de mediu.

368 Trebuie să se observe de asemenea că articolul 1 din dispozitivul deciziei atacate nu face referire la schimburile de „alte informații sensibile din punct de vedere comercial”, identificate în considerentul (238) litera (c) al deciziei atacate.

369 Pe de altă parte, Comisia a explicat, în memoriul în apărare, că referirea la „alte informații sensibile din punct de vedere comercial” constituia unul dintre exemplele modului în care membrii înțelegerii au pus în aplicare concertarea lor cu privire la prețurile viitoare și la majorările prețurilor brute, precum și la calendarul de introducere a tehnologiilor și la transferul costurilor aferente și că această referire nu extindea întinderea încălcării.

370 Din cele ce precedă rezultă că examinarea temeiniciei aprecierilor Comisiei referitoare la schimburile de „alte informații sensibile din punct de vedere comercial” devine superfluă în cazul în care se dovedește că Comisia reușește să stabilească existența celorlalte practici coluzive identificate în considerentul (238) literele (a) și (b) și în considerentul (317) literele (a) și (b) ale deciziei atacate și restrângerea „prin obiect” a concurenței care rezultă din aceste practici. Tribunalul concluzionează cu privire la această chestiune la punctul 394 de mai jos.

371 În această privință, Tribunalul ia în considerare și împrejurarea că concluziile Comisiei referitoare la schimburile „alte informații sensibile din punct de vedere comercial” nu au impact asupra duratei și a gravității încălcării și, în consecință, asupra cuantumului amenzii, în măsura în care acestea sunt determinate de practicile coluzive identificate în considerentul (238) literele (a) și (b) și în considerentul (317) literele (a) și (b) ale deciziei atacate.

3) *Cu privire la obiectivul schimburilor de informații la nivelul german*

372 Reclamantele susțin că schimburile de informații la nivelul german priveau mai ales informații tehnice referitoare la produse. Participanții ar fi avut drept obiectiv să rămână informați cu privire la evoluția tehnică a camioanelor pentru a servi mai bine clienții. Potrivit reclamantelor, participanții la schimburi la nivelul german în numele Scania DE erau formatori în vânzări și nu participau la luările de decizii ale Scania DE cu privire la prețuri. În susținerea afirmațiilor lor, reclamantele au depus declarații sub jurământ ale angajaților Scania DE care participau la schimburile de informații la nivelul german. Acestea au invocat de asemenea un răspuns al [*confidențial*] la comunicarea privind obiecțiunile.

373 Comisia susține că argumentele reclamantelor sunt nefondate.

374 Trebuie să se observe că conținutul dosarului nu confirmă afirmația reclamantelor potrivit căreia schimburile la nivelul german priveau în principal aspecte tehnice. Dimpotrivă, elementele de probă care figurează în dosar demonstrează că o parte importantă a acestor schimburi priveau informații tarifare care, contrar analizei reclamantelor, aveau un caracter prospectiv și nu aparțineau domeniului public. Obiectivul anticoncurențial al schimburilor la nivelul german este demonstrat și de împrejurarea că mai multe dintre aceste schimburi aveau la origine cereri de informații adresate de angajați ai diferitor producători cu privire la majorările de prețuri planificate de concurenți pentru viitor. Astfel, în e-mailul din 2 decembrie 2004 prezentat în considerentul (140) al deciziei atacate, K de la [*confidențial*] scrie, în legătură cu o „[m]ajorare a prețurilor 2005”, că „la fel ca în fiecare an, patronul vrea să știe dacă și când veți majora prețurile

în anul următor” și precizează: „Din acest motiv, vă rugăm să comunicați tuturor această informație pentru a câștiga timp, [evitând formularea unor] cereri individuale”. În e-mailul din 21 iulie 2009, prezentat în considerentul (180) al deciziei atacate, L, angajat al [*confidențial*], ca răspuns la un e-mail al lui I de la Scania DE, care solicita subiecte de discuție pentru reuniunea concurenților la nivelul german din 17 și 18 septembrie 2009, formula „[sugestii spontane cu privire la subiecte”, precizând: „Euro VI? Știu – putem să vorbim și dorim să vorbim în legătură cu acest subiect? – Cum putem să facem pentru ca nivelul prețurilor din acest an să crească din nou?”

375 În declarațiile date sub jurământ, angajații Scania DE au afirmat că nu participau la procesul de adoptare a deciziilor tarifare în cadrul societății respective, însă aceste afirmații nu confirmă afirmația potrivit căreia schimburile la nivelul german priveau mai ales informații tehnice, nici afirmația potrivit căreia angajații menționați mai sus, prin participarea lor la respectivele schimburi, aveau drept obiectiv să se mențină informații cu privire la evoluțiile tehnice.

376 De asemenea, afirmația [*confidențial*], invocată de reclamante, potrivit căreia informațiile privind prețurile nu constituiau motivul principal al participării angajaților săi la schimburi la nivelul german și afirmația sa potrivit căreia această societate se interesa de baremele prețurilor celorlalți producători pentru motivul principal că erau singurele documente care conțineau o imagine completă a diferitor modele și versiuni de camioane nu sunt convingătoare pentru Tribunal. Astfel cum observă în mod întemeiat Comisia, afirmațiile menționate mai sus [*confidențial*] nu explică motivul pentru care era necesar, în vederea obținerii listei diferitor modele și versiuni de camioane, să se schimbe și informații cu privire la majorările viitoare ale prețurilor. În plus, reiese din dosar că acest producător a indicat în mod clar în cursul procedurii administrative (în răspunsurile sale la o cerere de informații din partea Comisiei) că schimburile la nivelul german priveau și informații referitoare la majorările preconizate ale baremelor de prețuri și că aceste schimburi aveau un caracter sistematic și regulat.

377 Din cele ce precedă rezultă că Tribunalul nu este convins de afirmațiile reclamantelor prezentate la punctul 372 de mai sus. În schimb, dosarul demonstrează temeinicia concluziei Comisiei, în considerentul (307) al deciziei atacate, potrivit căreia schimburile privind majorările prețurilor brute ale camioanelor depășeau un schimb de informații care aparțineau domeniului public și aveau ca obiectiv creșterea transparenței între părți și, în consecință, reducerea incertitudinilor legate de funcționarea normală a pieței.

378 Pe de altă parte, chiar presupunând că schimburile de informații la nivelul german ar fi urmărit obiective legitime, precum cele invocate de reclamante, care coexistau cu obiectivul anticoncurențial stabilit, această împrejurare nu ar repune în discuție concluzia Comisiei referitoare la existența unei restrângeri a concurenței „prin obiect”. Astfel, reiese dintr-o jurisprudență consacrată că un comportament coluziv poate fi considerat ca având un obiect restrictiv chiar dacă nu are drept unic obiectiv restrângerea concurenței, ci urmărește și alte obiective legitime (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 noiembrie 2008, Beef Industry Development Society și Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, punctul 21 și jurisprudența citată).

379 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie respinsă argumentația reclamantelor referitoare la obiectivul schimburilor de informații la nivelul german.

4) *Cu privire la contextul schimburilor de informații la nivelul german*

- 380 Reclamantele susțin că o analiză a contextului economic și juridic, în special a naturii și a structurii pieței camioanelor, precum și a condițiilor de funcționare a acesteia, repune în discuție natura „prin obiect” a încălcării reținute de Comisie.
- 381 Reclamantele explică faptul că camioanele sunt produse și comercializate într-un număr mare de forme și de versiuni în funcție de nevoile clienților și că prețul lor final depinde de caracteristicile și de specificitățile pieței naționale pe care sunt vândute. Reclamantele arată de asemenea că cumpărătorii de camioane sunt profesioniști care dispun de o putere de negociere importantă.
- 382 Reclamantele concluzionează astfel că, din cauza complexității camioanelor și a multitudinii factorilor care influențează prețul final facturat clientului, care devine un preț individualizat, prețurile brute și baremele prețurilor brute schimbate între concurenți nu au valoare informativă asupra parametrilor concurenței (cu alte cuvinte prețurile care trebuie facturate sau aplicate efectiv în tranzacțiile din piață) și că Comisia nu a luat suficient în considerare acest context la momentul stabilirii naturii schimburilor de informații.
- 383 Reclamantele susțin de asemenea că Scania utilizează un mecanism de stabilire a prețurilor care este complex și în care deciziile de tarificare sunt luate la mai multe niveluri comerciale independente unul de celălalt și pe baza unor negocieri libere între sediul Scania, distribuitorii naționali, concesionarii locali și clienții finali. Variația prețurilor de-a lungul lanțului de aprovizionare, determinată de natura independentă a negocierilor la toate nivelurile, ar crea, prin urmare, o deconectare între prețurile franco fabrică-distribuitori și baremele prețurilor brute distribuitori-concesionari și prețul real al tranzacției aplicat de concesionarii independenți clienților finali. În susținerea argumentației lor, reclamantele invocă raportul economic din 9 decembrie 2017, care ar demonstra, în ceea ce privește Scania, diferența importantă dintre prețurile brute distribuitori-concesionari și prețurile tranzacțiilor corespunzătoare, precum și lipsa unei tendințe comune baremelor prețurilor brute și prețurilor reale ale tranzacțiilor. Ar rezulta că un concurent nu ar fi putut deduce ceea ce ar fi fost variația aproximativă a prețului real al tranzacției pornind de la o modificare în baremul prețurilor brute.
- 384 În primul rând, trebuie amintit că, în considerentele (22)-(40) ale deciziei atacate, Comisia a prezentat structura pieței camioanelor și mecanismul de stabilire a prețurilor în industria camioanelor (a se vedea punctele 19-22 de mai sus).
- 385 Trebuie amintit de asemenea că, în considerentele (51) și (52) ale deciziei atacate, Comisia examinează impactul majorărilor de prețuri la nivel european asupra prețurilor la nivel național (a se vedea punctele 32 și 33 de mai sus). În această privință, Comisia observă că distribuitorii naționali ai producătorilor, precum Scania DE, nu sunt independenți în stabilirea prețurilor brute și a baremelor prețurilor brute și că toate prețurile aplicate în fiecare etapă a lanțului de distribuție până la consumatorul final decurg din baremele prețurilor brute paneuropene stabilite la nivelul sediului [considerentul (51) al deciziei atacate].
- 386 Potrivit Comisiei, rezultă că o majorare a prețurilor în baremul paneuropean al prețurilor brute, decisă la nivelul sediului, determină mișcarea prețului net al distribuitorului, cu alte cuvinte a prețului pe care distribuitorul îl plătește la sediu pentru achiziționarea camionului. În consecință, potrivit Comisiei, majorarea de către sediu a prețurilor brute menționate mai sus influențează și

nivelul prețului brut al distribuitorului, și anume prețul pe care concesionarul îl plătește distribuitorului, chiar dacă prețul plătit consumatorului final nu este în mod necesar modificat în aceeași proporție sau nu este modificat deloc [considerentul (52) al deciziei atacate].

387 Prin urmare, luând în considerare acest context factual, în cadrul aprecierii caracterului anticoncurențial al schimburilor de informații referitoare la majorările viitoare ale prețurilor brute, Comisia precizează, în considerentul (284) al deciziei atacate, că, din cauza transparenței crescute a pieței camioanelor și a gradului său mare de concentrare, singura incertitudine cu care se confruntau părțile era aceea de a ști dacă politica tarifară oficială a concurenților lor urma să fie modificată și, în caz afirmativ, pentru ce motiv și la ce dată. Comisia constată că, pentru a elimina această incertitudine, Scania și părțile la tranzacție au stabilit un schimb bine structurat și sistematic de informații strategice privind evoluțiile tarifare viitoare. Potrivit Comisiei, creșterile viitoare ale prețurilor brute constituiau un factor de stabilire a prețurilor aplicat baremelor paneuropene ale prețurilor brute (de care toate părțile dispuneau, cu excepția [*confidențial*]), aceste bareme fiind la originea tuturor prețurilor aplicate la nivel național, inclusiv a prețurilor tranzacțiilor finale [considerentul (284) al deciziei atacate].

388 Comisia precizează de asemenea că împrejurarea potrivit căreia nu era posibil să se calculeze exact prețurile finale ale camioanelor vândute consumatorilor pe baza schimbului de informații nu este relevantă. Potrivit Comisiei, schimbul de informații care evidențiază tendința mișcării viitoare a prețurilor brute permitea concurenților să înțeleagă data și modul în care prețurile ar evolua în Europa. Pe de altă parte, potrivit Comisiei, schimbul de bareme ale prețurilor brute detaliate permitea producătorilor să deducă aproximativ prețurile nete actuale și/sau viitoare pe care le obțineau din combinarea diferitor tipuri de informații [considerentul (285) al deciziei atacate].

389 În al doilea rând, trebuie amintit că, în considerentele (41)-(50) ale deciziei atacate, Comisia descrie mecanismul de stabilire a prețurilor în cadrul Scania și actorii implicați în această stabilire (a se vedea punctele 23-31 de mai sus).

390 Din cuprinsul punctelor 384-389 de mai sus reiese că, contrar afirmației reclamantelor, Comisia a luat suficient în considerare contextul schimburilor de informații la care a participat Scania pentru a concluziona în sensul caracterului lor anticoncurențial „prin obiect”. În special, Comisia a luat în considerare caracteristicile pieței camioanelor și mecanismului de stabilire a tarifelor aferente acestora pentru a concluziona în sensul caracterului anticoncurențial „prin obiect” al schimburilor de informații prospective efectuate în special la nivelul german.

391 În al treilea rând, în ceea ce privește argumentația reclamantelor prezentată la punctul 383 de mai sus, *primo*, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, o practică concertată poate avea un obiect anticoncurențial chiar dacă nu are o legătură directă cu prețurile de consum (a se vedea punctele 319-321 de mai sus). În consecință, lipsa de impact pe care ar putea să o aibă o majorare a prețurilor brute, decisă într-o anumită etapă a lanțului de distribuție al Scania, asupra prețului plătit de consumatorul final nu este suficientă pentru a repune în discuție concluzia Comisiei potrivit căreia schimbul de informații privind modificările viitoare ale prețurilor brute, efectuat în special la nivelul german, constituia o restrângere a concurenței „prin obiect” ca urmare a utilității informațiilor schimbate pentru definirea strategiei tarifare a concurenților.

392 *Secundo*, argumentația reclamantelor prezentată la punctul 383 de mai sus nu demonstrează lipsa caracterului strategic al informațiilor privind modificările viitoare ale prețurilor brute furnizate de angajații Scania DE în cadrul schimburilor la nivelul german. Astfel, după cum reiese din prezentarea mecanismului de stabilire a prețurilor în cadrul Scania (a se vedea în special punctele

26, 27 și 31 de mai sus), prețurile brute aplicate de Scania DE, cărora li se aplică reduceri, constituie baza prețului de vânzare a camioanelor către concesionari pe piața germană. Rezultă că modificările viitoare ale prețurilor brute menționate mai sus constituie un element care influențează prețul de transfer al camionului de la Scania DE către concesionarii germani și că schimburile de informații privind aceste modificări prezintă astfel un caracter strategic.

393 În al patrulea rând și cu titlu mai general, caracterul strategic al informațiilor referitoare la modificarea viitoare a prețurilor brute, schimbate la nivelul german, este demonstrat și de frecvența, de caracterul regulat și sistematic al schimburilor, precum și de faptul, necontestat, arătat în considerentul (93) al deciziei atacate, că, în cazul majorității producătorilor, aceste informații erau în mod frecvent transferate la sediile lor respective și erau luate în considerare în cadrul stabilirii strategiilor lor tarifare.

394 În temeiul considerațiilor care precedă, trebuie respinsă argumentația reclamantelor referitoare la contextul schimburilor de informații la nivelul german. De asemenea, trebuie să se concluzioneze că nu este afectată de eroare calificarea de către Comisie a schimburilor de informații la nivelul german drept restrângere a concurenței „prin obiect”. Prin urmare, al cincilea motiv trebuie respins.

e) Cu privire la al șaselea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE în măsura în care Comisia a considerat că sfera geografică a încălcării aferente nivelului german se întindea la întregul teritoriu al SEE

395 Reclamantele contestă constatarea Comisiei din considerentul (386) al deciziei atacate potrivit căreia sfera geografică a încălcării se întindea la întregul teritoriu al SEE pentru întreaga durată a acesteia, acoperind astfel comportamentul concurenților la nivelul german.

396 Trebuie amintit că, în speță, Comisia a concluzionat în sensul existenței unei încălcări unice și continue a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE între 17 ianuarie 1997 și 18 ianuarie 2011.

397 În ceea ce privește sfera geografică a încălcării, Comisia a considerat că aceasta acoperea întregul teritoriu al SEE pentru întreaga perioadă cuprinsă între 17 ianuarie 1997 și 18 ianuarie 2011 [considerentul (386) al deciziei atacate].

398 Raționamentul Comisiei care a stat la baza concluziei din considerentul (386) al deciziei atacate este prezentat, în termenii următori, în considerentele (388) și (389) ale deciziei atacate:

„(388) Scania și părțile la tranzacție dispun de prețurile brute aplicabile la nivel european și de baremele prețurilor brute. Elementele de probă demonstrează că, înainte și după introducerea baremelor de prețuri la scară europeană sau mondială, concurenții aveau discuții anticoncurențiale care acopereau teritoriul părților contractante la Acordul privind SEE și se înțelegeau cu privire la majorările prețurilor brute pentru alinierea prețurilor la camioanele de tonaj mediu și mare în SEE. Înainte de introducerea baremelor europene ale prețurilor, elementele de probă demonstrează că discuțiile nu priveau numai țări specifice, ci [că] aveau, în mod explicit, o acoperire europeană [a se vedea considerentele (103) și (104)]. După introducerea baremelor europene ale prețurilor brute, aplicabile pe întreg teritoriul SEE, concurenții puteau să înțeleagă strategia tarifară europeană prin schimbul de informații cu privire la majorările de

prețuri brute în Germania [a se vedea considerentul (175)] în măsura în care acestea reflectau majorările de prețuri brute aplicate de sedii la baremele lor europene ale prețurilor brute respective.

- (389) Pe de altă parte, acestea au convenit și/sau au coordonat calendarul și transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare, impuse prin standardele Euro 3-[Euro] 6, care erau aplicabile pe întregul teritoriu al SEE. Schimburile privind datele de introducere a noilor standarde tehnologice (de exemplu standardul Euro 3) și majorările de prețuri aferente nu erau limitate la anumite țări, ci acopereau întregul teritoriu al SEE [a se vedea considerentele (100) și (103)].”
- 399 Trebuie amintit de asemenea că, în decizia atacată, Comisia a constatat că schimburile dintre concurenți la nivelul organelor de conducere s-au încheiat în septembrie 2004 și că, după această dată, schimburile dintre concurenți au fost continuate la nivelul german [considerentul 327 litera (a) al deciziei atacate].
- 400 Printre destinatarii deciziei atacate figura Scania DE, Comisia considerând că această entitate era direct responsabilă de schimburile de informații anticoncurențiale pentru perioada cuprinsă între 20 ianuarie 2004 și 18 ianuarie 2011 [considerentul 410 litera (b) al deciziei atacate].
- 401 Pentru a-și susține teza potrivit căreia schimburile de informații dintre concurenți la nivelul german nu aveau o întindere care depășea teritoriul german, reclamantele invocă în esență două categorii de argumente.
- 402 Pe de o parte, reclamantele susțin că informațiile obținute de Scania DE de la concurenții săi nu prezentau un interes în afara pieței germane. Pe de altă parte, potrivit reclamantelor, Scania DE nu a presupus niciodată că aceste informații prezentau un asemenea interes și că puteau să reducă incertitudinea în ceea ce privește strategia tarifară europeană a concurenților săi.
- 403 Pe de altă parte, reclamantele susțin că Scania DE nu a furnizat informații concurenților săi care prezentau un interes în afara pieței germane, reducând astfel incertitudinea lor în ceea ce privește strategia tarifară a Scania în afara Germaniei. În plus, Scania DE nu ar fi dat concurenților săi „impresia” de a furniza informații care interesează întregul SEE.
- 404 Aceste două categorii de argumente sunt examinate în continuare.

1) Cu privire la întinderea geografică a informațiilor obținute de Scania DE

- 405 În primul rând, reiese din dosar că producătorii de camioane au început să aplice progresiv bareme europene ale prețurilor brute începând cu anul 2000 și că, în anul 2006, majoritatea producătorilor dispunea de astfel de bareme, și anume [confidențial], [confidențial], [confidențial], [confidențial] și [confidențial]. Tribunalul concluzionează că aceasta era situația și în cazul Scania, astfel cum se va explica la punctele 426-428 de mai jos. Numai [confidențial] nu deținea un barem european al prețurilor brute.
- 406 Trebuie arătat de asemenea că reclamantele nu repun în discuție, în ceea ce privește celelalte părți, constatarea Comisiei din considerentele (51) și (52) ale deciziei atacate potrivit căreia baremele europene ale prețurilor brute sunt stabilite la sediul producătorilor și că majorările prețurilor indicate în aceste bareme influențează nivelul prețurilor la nivelul distribuitorilor și al concesionarilor.

- 407 În al doilea rând, dosarul prezentei cauze conține elemente care sugerează că concurenții aveau o cunoaștere mai mult sau mai puțin precisă a existenței unor astfel de bareme. Astfel, dintr-o prezentare internă a [confidențial] din 30 martie 2006, menționată în considerentul (151) al deciziei atacate, reiese că acest producător dispunea de informații referitoare la majorările prețurilor concurenților, întemeiate pe baremele europene de prețuri brute ale [confidențial], ale [confidențial], ale Scania și ale [confidențial], pe baremul italian de prețuri al [confidențial] și pe baremul german de prețuri al [confidențial]. De asemenea, astfel cum reiese din considerentul (160) al deciziei atacate, potrivit unei anchete efectuate de angajați ai concurenților stabiliți în Spania cu privire la „structura prețurilor”, ale căror rezultate erau indicate într-un tabel, [confidențial], [confidențial], [confidențial] și [confidențial] aveau „prețuri comune” în Uniune, în timp ce [confidențial] și Scania nu aveau astfel de prețuri. Tabelul cu rezultatele anchetei era comunicat angajaților concurenților stabiliți în Spania, printre care angajații Scania Spania.
- 408 În ceea ce privește invocarea de către reclamante a unei prezentări interne a [confidențial] din aprilie 2008, care putea să sugereze că această întreprindere nu credea, în anul 2008, că concurenții săi utilizau bareme europene ale prețurilor brute, Tribunalul nu o consideră decisivă în cadrul aprecierii globale a elementelor de probă pe care le efectuează. De altfel, această întreprindere a afirmat, în anul 2010, în cadrul cererii sale de imunitate, că dispunea de un barem european al prețurilor brute și că „aceasta putea fi situația și în cazul concurenților”, sugerând astfel Comisiei că sfera geografică a schimburilor comerciale putea fi europeană.
- 409 În al treilea rând, anumiți producători care dispuneau de bareme europene de prețuri brute ([confidențial]) au precizat, în cadrul procedurii administrative, că majorările de prețuri pe care le comunicau la nivelul german erau în esență majorările aplicate baremelor europene menționate, în măsura în care aceste bareme înlocuiesc baremele naționale. Tribunalul se referă, în această privință, la răspunsurile [confidențial], ale [confidențial] și ale [confidențial] la cererea de informații a Comisiei din 27 noiembrie 2012, anexate la memoriul în apărare, și la răspunsul [confidențial] la cererea de informații a Comisiei din 19 septembrie 2013, prezentată de aceasta în urma măsurii de cercetare judecătorească adoptate de Tribunal (a se vedea punctul 75 de mai sus). Din aceste elemente de probă rezultă că domeniul de aplicare al informațiilor anticoncurențiale furnizate de cel puțin unii dintre concurenții Scania cu ocazia schimburilor la nivelul german, la care este cert că au participat angajați ai Scania DE, depășea piața germană.
- 410 În al patrulea rând, astfel cum se arată în considerentul (327) litera (c) al deciziei atacate, din dosar reiese că, în mai multe rânduri, angajații producătorilor care participau la schimburile de informații la nivelul german comunicau aceste informații la sediu, ceea ce constituie un element suplimentar care demonstrează că întinderea acestor schimburi depășea piața germană [a se vedea considerentul (213) al deciziei atacate], făcând trimitere la exemple de comunicare către sediu a informațiilor schimbate la nivelul german. În această privință, trebuie să se facă referire printre altele la conținutul considerentului (175) al deciziei atacate, care nu numai că demonstrează comunicarea la sediul [confidențial] a informației schimbate la nivelul german, ci susține și teza Comisiei, prezentată în considerentul (388) al deciziei atacate, potrivit căreia informațiile schimbate la nivelul german, referitoare la majorările prețurilor brute, ajutau producătorii să înțeleagă strategia tarifară a concurenților lor la nivel european. Astfel, potrivit mijlocului de probă scris cuprins în considerentul (175) al deciziei atacate, managerul [confidențial] la sediul societății le scrie colegilor săi în legătură cu informația schimbată la nivelul german: „Prin prezenta, aș dori să vă transmit o imagine de ansamblu a pieței germane cu privire la termenele de producție și la majorările de tarife ale concurenților noștri [...] Cel puțin strategia tarifară urmărește îndeaproape abordarea europeană globală a concurenților.”

- 411 De asemenea, faptul, stabilit în cadrul examinării celui de al treilea motiv, potrivit căruia angajații la nivelul inferior al sediului erau la curent cu schimburile de informații tarifare la nivelul german (a se vedea punctele 221-229 de mai sus) susține teza Comisiei referitoare la sfera geografică a schimburilor la nivelul german.
- 412 În al cincilea rând, reiese din dosar că, astfel cum observă Comisia în considerentul (327) litera (b) al deciziei atacate, având în vedere faptul că filialele germane ale părților nu produceau camioane și nu erau însărcinate să dezvolte tehnologii, aceste responsabilități fiind de competența exclusivă a sediului, se putea considera că informația schimbată la nivelul german cu privire la calendarul și costurile suplimentare referitoare la conformitatea cu standardele Euro 5 și Euro 6 provenea de la sediu și privea întregul SEE.
- 413 Constatarea de la punctul 412 de mai sus este ilustrată de mijlocul de probă scris prezentat în considerentul (148) al deciziei atacate, care privește Scania. Într-un e-mail din 26 iulie 2005, I, angajat al Scania DE care participa la schimburi la nivelul german, i-a furnizat lui E, de la sediul [*confidențial*], informații cu privire la data prezentării de către Scania a întregii sale game de motoare conforme standardului Euro 4 și cu privire la introducerea modelelor de camioane conforme cu standardul Euro 5, precizând totodată că va avea cunoștință de datele exacte și de prețuri „după vacanța [personalului] uzinei din Södertälje [Suedia]”. În măsura în care Södertälje este orașul în care Scania are sediul, această precizare, furnizată de angajatul Scania DE angajatului [*confidențial*], permite să se deducă faptul că informațiile la care se referea angajatul Scania DE proveneau de la sediu și aveau, prin urmare, o întindere care depășea piața germană. Mijlocul de probă scris prezentat în considerentul (148) al deciziei atacate demonstrează de asemenea influența sediului Scania în stabilirea prețurilor aplicate pieței germane, problematică abordată la punctele 422-438 de mai jos.
- 414 Având în vedere considerațiile care figurează la punctele 405-413 de mai sus, luate împreună, trebuie să se constate că întinderea informațiilor obținute de Scania DE în cadrul schimburilor la nivel german depășea piața germană.
- 415 În această privință, afirmația reclamantelor potrivit căreia angajații Scania DE care participau la schimburi la nivelul german nu au presupus niciodată că informațiile primite de la reprezentanții filialelor celorlalți producători de camioane se raportau la prețuri europene sau puteau reduce incertitudinea în ceea ce privește strategia tarifară europeană a celorlalți producători nu este convingătoare pentru Tribunal.
- 416 *Primo*, trebuie amintit că dosarul prezentei cauze conține elemente care sugerează că utilizarea baremelor europene ale prețurilor brute de către majoritatea producătorilor nu constituia un secret (a se vedea punctul 407 de mai sus). În consecință, este perfect posibil să se presupună că angajații Scania DE și sediul din Suedia aveau cunoștință de existența acestor bareme și puteau, prin urmare, să deducă strategia tarifară a concurenților lor pe baza informațiilor obținute la nivelul german, de exemplu pe baza informațiilor referitoare la majorările prețurilor brute, care erau aplicate baremelor europene ale prețurilor concurenților (a se vedea punctul 409 de mai sus).
- 417 *Secundo*, Tribunalul nu este convins de afirmația reclamantelor potrivit căreia Scania DE, spre deosebire de ceilalți participanți la schimburile la nivelul german, nu a transmis niciodată la sediul său informațiile primite la nivelul german. În mod cert, dosarul nu conține dovada că o astfel de transmitere a avut loc efectiv. În aceste condiții, din mijlocul de probă scris prezentat în considerentul (166) al deciziei atacate reiese că I de la Scania DE, organizator și participant la o reuniune la nivelul german care a avut loc la Koblenz (Germania) la 12 și la 13 mai 2008, a

transmis colegilor săi de la Scania DE informații referitoare la majorările prețurilor, schimbate în cadrul acestei reuniuni, precizând în același timp că aceste informații nu fuseseră trimise „încă” la sediul în Suedia. Utilizarea termenului „încă” sugerează că intenția angajatului menționat anterior al Scania DE era de a comunica informația la sediul și că această comunicare la sediul nu ar avea un caracter excepțional.

418 În orice caz, faptul că dosarul conține elemente care demonstrează că angajații la nivelul inferior al sediului Scania erau la curent cu schimbul de informații tarifare anticoncurențiale la nivelul german (a se vedea punctul 228 de mai sus) și că reuniunile la două niveluri se desfășurau frecvent la aceeași dată și în același loc face nedeterminantă lipsa dovezii directe privind transmiterea de către angajații Scania DE la sediul Scania a informațiilor schimbate la nivelul german. Astfel, având în vedere cele două elemente menționate mai sus, se poate deduce că sediul Scania cunoștea conținutul acestor informații.

419 *Tertio*, trebuie să se observe că angajații de la sediul anumitor producători participau de asemenea la schimburile la nivelul german. Acesta era, în mod frecvent, cazul pentru [confidențial]. Pe de altă parte, într-un e-mail din 11 noiembrie 2004, prezentat în considerentul (139) al deciziei atacate, trimis de C de la sediul [confidențial] și adresat unor angajați concurenți care țineau atât de sediul, cât și de nivelul german, printre care A de la sediul Scania și B de la Scania DE, C a prezentat doi noi angajați de la sediul [confidențial] care ar fi responsabili de tarifarea centrală în cadrul producătorului respectiv. Aceste elemente privind participarea angajaților din cadrul grupului la schimburi care au loc la nivelul german constituie un indiciu al faptului că angajații Scania DE nu puteau să nu presupună că informațiile schimbate la nivelul german prezentau un interes pentru strategia tarifară a concurenților la nivel european.

420 *Quarto*, având în vedere elementele probatorii prezentate mai sus, declarațiile sub jurământ ale angajaților Scania DE care au participat la schimburi la nivelul german și care susțin afirmația prezentată la punctul 415 de mai sus nu sunt convingătoare pentru Tribunal. În plus, pentru motivele expuse la punctul 281 de mai sus, aceste declarații, prezentate după încetarea încălcării și în scopurile specifice de a susține poziția Scania, au o valoare probantă limitată.

421 În temeiul elementelor care precedă, apreciate global (a se vedea punctul 198 de mai sus), trebuie să se concluzioneze că Scania DE, prin intermediul participării angajaților săi la schimburi de informații la nivelul german, obținea informații cu o întindere care depășea piața germană. Pe baza acestei constatări, prezentul motiv trebuie respins, iar aceasta independent de aspectul dacă Scania DE furniza de asemenea informații a căror întindere depășea piața germană (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 12 iulie 2001, Tate & Lyle și alții/Comisia, T-202/98, T-204/98 și T-207/98, EU:T:2001:185, punctul 58). În aceste condiții, Tribunalul consideră oportun să examineze această din urmă chestiune în vederea aprecierii gravității încălcării articolului 101 alineatul (1) TFUE, săvârșite de Scania și, dacă este cazul, a stabilirii cuantumului amenzii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 decembrie 2012, Comisia/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, punctul 45 și jurisprudența citată).

2) Cu privire la întinderea geografică a informațiilor furnizate de Scania DE

422 Trebuie amintit că, în considerentul (388) al deciziei atacate, Comisia a considerat că, în urma introducerii baremelor europene ale prețurilor brute, producătorii de camioane erau capabili să înțeleagă strategia tarifară europeană a concurenților lor prin schimbul de informații referitoare la majorările prețurilor brute aplicate pe piața germană, în măsura în care aceste majorări reflectau majorări aplicate de sediile producătorilor la baremele lor europene de prețuri brute.

- 423 Reclamantele susțin în esență că informațiile privind baremele prețurilor brute furnizate în cadrul schimburilor la nivelul german nu reflectau prețurile Scania la scară europeană și, prin urmare, nu contribuiau la reducerea incertitudinii concurenților Scania privind strategia tarifară a acesteia în afara Germaniei.
- 424 În această privință, reclamantele precizează că nu este corect să se considere că FGPL constituie un barem al prețurilor brute la scara SEE și că aceasta servește drept bază pentru negocierile care au loc în cadrul procesului de tarifare. În susținerea afirmației lor, reclamantele invocă Raportul economic din 9 decembrie 2017 care ar demonstra că nu există nicio corelație între FGPL și prețul brut distribuitori-concesionari în Germania. Reclamantele explică faptul că FGPL constituie un instrument de referință intern pe care sediul Scania îl utilizează pentru a urmări nivelul general al prețurilor diferitor piese ale unui camion în procesul de producție al Scania. În pofida numelui său, FGPL nu ar constitui un „barem al prețurilor”, întrucât nu ar stabili prețul de transfer al pieselor la niciun nivel al rețelei de distribuție. Reclamantele precizează că negocierile, desfășurate de la egal la egal între distribuitori și sediu, se fac pe baza baremelor prețurilor nete fabrică-distribuitori specifice fiecărei țări și că aceste bareme sunt cele care sunt negociate de fiecare dată când condițiile de piață justifică o majorare sau o reducere a prețurilor. În susținerea argumentației lor referitoare la natura FGPL, reclamantele au depus declarații sub jurământ ale angajaților de la sediul Scania și ai Scania DE. În susținerea afirmației lor referitoare la faptul că negocierile dintre distribuitorii Scania și sediu sunt conduse pe picior de egalitate și că sunt echivalente unor negocieri între părți care acționează ca parteneri comerciali independenți și centre de profit concurente, reclamantele invocă un raport intern al Scania, redactat în anul 2010, „Dosarul principal al Scania privind prețurile de transfer”.
- 425 Argumentația reclamantelor, prezentată la punctul 424 de mai sus, evidențiază o divergență între descrierea sistemului de tarifare al Scania care a fost furnizată în cadrul răspunsurilor la cereri de informații trimise de Comisie în cadrul procedurii administrative și descrierea acestui sistem care a fost furnizată în răspunsul la comunicarea privind obiecțiunile și în fața Tribunalului.
- 426 Descrierea sistemului de tarifare al Scania în decizia atacată (a se vedea punctele 23-31 de mai sus) era întemeiată pe informațiile furnizate de Scania în cadrul răspunsurilor, în special din 16 aprilie și din 5 iulie 2012, la solicitări de informații trimise de Comisie. Graficul care figurează în considerentul (50) al deciziei atacate (a se vedea punctul 31 de mai sus), ce evidențiază influența FGPL asupra prețurilor aplicate în diferitele etape ale lanțului de distribuție, era de asemenea produs de Scania în cadrul răspunsurilor sus-menționate. De asemenea, în cadrul răspunsului din 5 iulie 2012, Scania a descris printre altele rolul comitetului cu privire la prețuri și pe cel al vicepreședintelui executiv însărcinat cu vânzările [*confidențial*].
- 427 În schimb, argumentația prezentată la punctul 424 de mai sus reflectă poziția Scania expusă *in tempore suspecto*, și anume în răspunsul său la comunicarea privind obiecțiunile și în fața Tribunalului.
- 428 În aceste împrejurări, Tribunalul, asemenea Comisiei, consideră că răspunsurilor reclamantelor la solicitările de informații adresate de Comisie în temeiul articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 trebuie să li se atribuie o forță probantă mai ridicată decât explicațiilor furnizate ulterior de reclamante, în răspunsul la comunicarea privind obiecțiunile. În conformitate cu articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003, întreprinderilor care furnizează informații inexacte sau care induc în eroare în răspunsul la o solicitare de informații făcută în temeiul articolului 18 alineatul (2) din acest regulament li se pot aplica amenzi care nu depășesc 1 % din cifra de afaceri totală anuală a acestora.

- 429 Pe de altă parte, trebuie să se observe că reclamantele nu au prezentat niciun document care să susțină argumentația lor referitoare la natura FGPL. Astfel cum arată Comisia în considerentul (299) litera (a) al deciziei atacate, ar fi logic ca Scania să fie în măsură să furnizeze documentația ce confirmă analiza sa cu privire la FGPL. Scania nu a făcut-o și s-a limitat să depună declarații sub jurământ ale unora dintre angajații săi, care au o forță probantă limitată și nu conving Tribunalul (a se vedea punctul 420 de mai sus).
- 430 În ceea ce privește invocarea de către reclamante a raportului economic din 9 decembrie 2017 care demonstrează lipsa unei corelații între FGPL și prețurile brute distribuitori-concesionari în Germania (a se vedea punctul 424 de mai sus), raportul menționat constată că schimbările specifice în FGPL nu sunt însoțite de modificări identice în prețul brut distribuitori-concesionari aplicat în Germania. Or, trebuie să se observe că analiza Comisiei din decizia atacată nu se întemeiază pe o astfel de corelație, aceasta nesustținând nicidecum că o majorare a prețurilor în FGPL conducea la o majorare identică a prețului brut distribuitor-concesionar în Germania. În decizia atacată, Comisia a reținut că o majorare a prețurilor care figura în FGPL influența prețul net pentru distribuitor (și anume prețul pe care distribuitorul îl plătește sediului) și prețul brut al distribuitorului (și anume prețul pe care concesionarul îl plătește distribuitorului), chiar dacă prețul la consumatorul final nu era în mod necesar modificat în aceeași proporție sau nu era modificat deloc [considerentul (52) al deciziei atacate]. Rezultă astfel că decizia atacată nu se întemeiază pe corelația evocată în raportul economic din 9 decembrie 2017.
- 431 Din cuprinsul punctelor 423-430 de mai sus reiese că teza Comisiei potrivit căreia FGPL constituie un barem european al prețurilor brute care influențează stabilirea tarifelor camioanelor la nivelul distribuitorilor naționali (și, prin urmare, la nivelul Scania DE) este dovedită corespunzător cerințelor legale.
- 432 Cu titlu mai general, elementele de probă care figurează în dosar demonstrează că distribuitorii naționali ai Scania (și, prin urmare, Scania DE) nu sunt independenți de sediu în determinarea politicii lor de prețuri față de concesionari.
- 433 În această privință, *primo*, trebuie să se țină seama de faptul că FGPL este stabilit la nivelul sediului. Din graficul prezentat la punctul 31 de mai sus reiese că FGPL constituie o componentă importantă a tarifării în măsura în care toate prețurile aplicate în etapele din aval ale lanțului de distribuție al Scania decurg din acest FGPL și din reducerile și marjele de profit de care beneficiază diferiții operatori.
- 434 *Secundo*, trebuie să se țină seama de faptul că distribuitorii Scania constituiau, în marea lor majoritate, filiale controlate de sediu în proporție de 100 % (a se vedea punctul 20 de mai sus), ceea ce era, de altfel, cazul Scania DE. Având în vedere această împrejurare, Tribunalul nu este convins de afirmația reclamantelor potrivit căreia negocierile tarifare dintre distribuitorii menționați și sediu constituiau negocieri între părți care acționau ca parteneri comerciali independenți și centre de profit concurente.
- 435 În această privință, trebuie observat că elementele de probă prezentate în considerentele (249) și (250) ale deciziei atacate, constând în documente interne ale comitetului cu privire la prețuri (a se vedea punctul 24 de mai sus), demonstrează că acest organ (care ține de sediul Scania) deținea o poziție de forță în ceea ce privește stabilirea nivelului reducerilor aplicate distribuitorilor naționali. Reclamantele, întemeindu-se pe o declarație sub jurământ a unui membru al comitetului cu privire la prețuri, se limitează să susțină că documentele interne menționate mai sus se refereau la un eveniment excepțional, și anume lansarea unui nou motor, foarte strategic

pentru Scania, și nu reflectau o situație obișnuită. Or, această declarație sub jurământ nu are o valoare probantă suficientă pentru a repune în discuție valoarea probantă și conținutul clar al elementelor de probă prezentate în considerentele (249) și (250) ale deciziei atacate și nu este convingătoare pentru Tribunal.

436 Pe de altă parte, în ceea ce privește invocarea de către Scania a „Dosarului [său] principal privind prețurile de transfer” din anul 2010 (a se vedea punctul 424 de mai sus), trebuie să se observe că acest document are ca obiectiv să demonstreze respectarea de către Scania a principiului concurenței depline („arm’s length principle”) în stabilirea prețurilor de transfer intragrup (de exemplu în stabilirea prețurilor nete pentru distribuitori) în cazul unui control fiscal. Or, asemenea Comisiei [a se vedea considerentul (296) al deciziei atacate], Tribunalul consideră că faptul că sediul Scania aplică prețuri de transfer care respectă principiul concurenței depline nu demonstrează independența distribuitorilor Scania în negocierile tarifare, ci demonstrează mai degrabă că aceste prețuri de transfer sunt stabilite la niveluri care permit ca prețurile respective să nu fie contestate de autoritățile fiscale competente.

437 *Tertio*, împrejurarea potrivit căreia Scania DE nu este independentă în stabilirea politicii sale tarifare este ilustrată de mijlocul de probă scris prezentat în considerentul (148) al deciziei atacate (a se vedea punctul 413 de mai sus). Aceasta este ilustrată și de mijloacele de probă scrise prezentate în considerentele (134) și (135) ale deciziei atacate, care evidențiază coerența informațiilor cu privire la majorările prețurilor brute furnizate concurenților de angajații Scania DE și, respectiv, de angajații Scania la nivelul organelor de conducere. Astfel, din mijlocul de probă scris prezentat în considerentul (134) al deciziei atacate reiese că, în cadrul reuniunii din 3 și 4 mai 2004, la nivelul german, angajatul Scania DE a informat concurenții cu privire la faptul că prețurile noii serii [*confidențial*] de camioane ar fi mai ridicate cu 6 % în medie decât prețurile camioanelor din actuala serie [*confidențial*]. Or, din proba scrisă prezentată în considerentul (135) al deciziei atacate reiese că reprezentantul Scania care a participat la reuniunea din 27 și 28 mai 2004, la nivelul organelor de conducere, a informat concurenții că prețurile seriei [*confidențial*] de camioane ar fi cu între 5 și 6 % mai ridicate decât prețurile seriei [*confidențial*]. Această coerență a informațiilor furnizate în cadrul schimburilor la cele două niveluri ale contactelor coluzive sus-menționate este de natură să demonstreze de asemenea faptul că informațiile furnizate de angajații Scania DE în cadrul schimburilor la nivelul german aveau o întindere care depășea piața germană.

438 Având în vedere rolul jucat de sediul Scania în determinarea politicii tarifare a Scania DE, astfel cum s-a demonstrat la punctele 433-437 de mai sus, Comisia era îndreptățită să considere că informațiile tarifare anticoncurențiale furnizate de angajații Scania DE concurenților în cadrul schimburilor la nivelul german reflectau o strategie tarifară stabilită la nivelul sediului Scania și aveau, prin urmare, o întindere care depășea piața germană.

439 Această concluzie a Tribunalului nu este repusă în discuție de conținutul rapoartelor economice din 20 septembrie 2016 și din 9 decembrie 2017, invocate de reclamante.

440 Potrivit reclamantelor, cele două rapoarte economice menționate mai sus demonstrează că prețurile brute distribuitori-concesionari ale Scania DE nu sunt reprezentative pentru prețurile practicate în alte țări europene și, pentru acest motiv, nu pot reduce incertitudinea în ceea ce privește strategia tarifară a Scania în SEE. Or, trebuie să se constate că, în ceea ce privește Scania, decizia atacată nu se întemeiază pe teza potrivit căreia ar exista vreun paralelism între prețurile brute distribuitori-concesionari aplicate diferitor țări europene, în măsura în care, astfel cum reiese din graficul prezentat la punctul 31 de mai sus, prețul brut al distribuitorului național este

determinat în funcție de reducerile aplicate FGPL și de marja sa de profit. Decizia atacată se întemeiază pe considerația potrivit căreia orice majorare aplicată FGPL și decisă, prin urmare, de sediu influențează în grade diferite (în funcție de reducerile aplicate), prețul brut al distribuitorului național [a se vedea considerentele (51) și (52) ale deciziei atacate].

441 În orice caz, contrar susținerilor reclamantelor, Tribunalul consideră că dosarul demonstrează corespunzător cerințelor legale faptul că, independent de întinderea geografică reală a informațiilor furnizate de Scania DE, aceasta dădea impresia concurenților săi că informațiile pe care le furniza acestora aveau o întindere și un interes care depășeau piața germană, contribuind astfel la obiectivele comune urmărite prin intermediul unui schimb, la nivelul german, de informații anticoncurențiale.

442 În această privință, Tribunalul face trimitere la schimbul prezentat în considerentul (148) al deciziei atacate (a se vedea punctul 413 de mai sus). Astfel, ținând seama de insinuarea angajatului Scania DE potrivit căreia informația referitoare la datele de introducere a modelelor de camioane și la prețuri, pe care urma să le comunice angajatului [confidențial], ar proveni de la sediul Scania, este rezonabil să se deducă faptul că angajatul menționat al [confidențial] ar fi perceput această informație ca având un interes ce depășește piața germană. Trebuie de asemenea să se facă referire la e-mailul din 28 octombrie 2009, prezentat în considerentul (185) al deciziei atacate, care demonstrează că sediul [confidențial] a primit o informație din partea Scania, cu ocazia schimburilor la nivelul german, potrivit căreia o majorare a prețurilor de 3 % era planificată pentru a intra în vigoare la 1 ianuarie 2010, această majorare fiind legată de un „facelift” al camioanelor. Astfel, în măsura în care majorarea prețurilor dezvăluită de Scania concurentului său era legată de un cost de producție a camioanelor și în măsura în care Scania DE nu produce camioane, se poate deduce că [confidențial] a perceput informația sus-menționată referitoare la creșterea prețurilor ca având o întindere ce depășește piața germană.

443 În temeiul tuturor considerațiilor care precedă, al șaselea motiv trebuie respins.

f) Cu privire la al șaptelea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE în măsura în care Comisia a considerat că comportamentul identificat constituia o încălcare unică și continuă și că reclamantele erau răspunzătoare în această privință

444 Trebuie amintit că Comisia a considerat că acordurile și/sau practicile concertate între Scania și părțile la tranzacție constituiau o încălcare unică și continuă între 17 ianuarie 1997 și 18 ianuarie 2011. Încălcarea ar fi constat într-o coluziune privind prețurile și majorările de prețuri brute în SEE pentru camioanele de tonaj mediu și mare, precum și privind calendarul și transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare impuse de standardele Euro 3-Euro 6 [considerentul (315) al deciziei atacate].

445 Mai exact, Comisia a considerat că, prin intermediul contactelor anticoncurențiale, părțile au urmărit un plan comun având un obiectiv anticoncurențial unic și că Scania avea cunoștință sau trebuia să aibă cunoștință de domeniul de aplicare general și de caracteristicile esențiale ale rețelei de contacte coluzive și avea intenția de a contribui la înțelegere prin acțiunile sale, astfel încât putea fi considerată răspunzătoare de încălcare în ansamblul său [considerentele (316) și (350) ale deciziei atacate].

446 Reclamantele contestă în esență existența unei încălcări unice și continue în speță și imputarea acestei încălcări în ansamblu în privința lor.

1) *Cu privire la existența unei încălcări unice și continue*

i) *Observații introductive*

447 Trebuie amintit că, pentru a stabili existența unei încălcări unice și continue, Comisia trebuie să demonstreze că diferitele comportamente în cauză reies dintr-un „plan de ansamblu” care dispune de un obiectiv unic (a se vedea punctul 196 de mai sus).

448 Mai multe criterii au fost identificate de jurisprudență ca fiind relevante pentru aprecierea caracterului unic al unei încălcări, și anume identitatea obiectivelor practicilor în cauză, identitatea produselor și a serviciilor vizate, identitatea întreprinderilor care au participat la încălcare și identitatea modalităților de punere în aplicare a acesteia (a se vedea Hotărârea din 17 mai 2013, Trelleborg Industrie și Trelleborg/Comisia, T-147/09 și T-148/09, EU:T:2013:259, punctul 60 și jurisprudența citată; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, Siemens și alții/Comisia, C-239/11 P, C-489/11 P și C-498/11 P, nepublicată, EU:C:2013:866, punctul 243). În plus, identitatea persoanelor fizice implicate pe seama întreprinderilor și identitatea domeniului de aplicare geografic al practicilor în cauză sunt elemente susceptibile să fie luate în considerare în cadrul acestei examinări (Hotărârea din 17 mai 2013, Trelleborg Industrie și Trelleborg/Comisia, T-147/09 și T-148/09, EU:T:2013:259, punctul 60).

449 Trebuie precizat de asemenea că noțiunea de obiectiv unic nu poate fi stabilită prin referirea generală la denaturarea concurenței pe piața vizată de încălcare, din moment ce afectarea concurenței constituie, ca obiect sau ca efect, un element consubstanțial pentru orice comportament care intră în domeniul de aplicare al articolului 101 alineatul (1) TFUE. O asemenea definiție a noțiunii de obiectiv unic ar risca să priveze noțiunea de încălcare unică și continuă de o parte din sensul ei, în măsura în care aceasta ar avea drept consecință că mai multe comportamente referitoare la un sector economic, interzise de dispoziția sus-menționată, ar trebui calificate în mod sistematic drept elemente constitutive ale unei încălcări unice (Hotărârea din 12 decembrie 2007, BASF și UCB/Comisia, T-101/05 și T-111/05, EU:T:2007:380, punctul 180).

450 Pe de altă parte, astfel cum s-a observat deja (a se vedea punctul 195 de mai sus), condiția referitoare la noțiunea de obiectiv unic implică faptul că trebuie verificat dacă nu există elemente care caracterizează diferitele comportamente ce fac parte din încălcare și care să poată să indice că comportamentele puse în aplicare efectiv de alte întreprinderi participante nu au același obiect sau același efect anticoncurențial și, în consecință, nu se înscriu într-un „plan de ansamblu” ca urmare a obiectului identic al acestora privind denaturarea concurenței în cadrul pieței interne.

ii) *Decizia atacată*

451 Trebuie amintit că, în decizia atacată, Comisia a considerat că contactele coluzive în cadrul a trei niveluri, descrise în considerentul (317) al acesteia, făceau parte dintr-un plan de ansamblu care avea un obiectiv anticoncurențial unic, pentru următoarele motive.

452 În primul rând, toate contactele priveau aceleași produse, și anume camioane de tonaj mediu și mare [considerentul (319) al deciziei atacate].

- 453 În al doilea rând, natura informațiilor comunicate – informații privind prețurile, majorările prețurilor brute, datele de lansare prevăzute ale camioanelor care respectă noile standarde de mediu și intenția concurenților de a transfera costurile asociate asupra clienților – a rămas aceeași pe toată durata încălcării [considerentul (320) al deciziei atacate]. Comisia a precizat că natura discuțiilor și a acordurilor privind calendarul introducerii noilor modele de camioane care ar fi conforme anumitor standarde de mediu era legată de coluziunea privind prețurile și majorările prețurilor brute și complementară acesteia [considerentul (321) al deciziei atacate].
- 454 În același context, Comisia a precizat că, deși, începând cu luna septembrie 2004, părțile nu ar mai fi urmărit în mod activ, astfel cum procedaseră anterior, să încheie un acord specific cu privire la viitoarele majorări comune ale prețurilor brute sau cu privire la datele de lansare specifice pentru camioane conforme cu noile standarde de mediu ori la valoarea costurilor pe care părțile le vor transfera asupra consumatorilor pentru aceste camioane, ele au continuat să se înțeleagă schimbând același tip de informații și urmărind același obiectiv de a restrânge concurența prin reducerea gradului de incertitudine dintre ele [considerentul (322) al deciziei atacate].
- 455 În al treilea rând, Comisia a arătat că contactele anticoncurențiale au avut loc frecvent și priveau același grup de producători de camioane, și anume Scania și părțile la tranzacție. Persoanele implicate în contacte aparțineau acelorași producători și organizau schimburile în mici grupuri de angajați în cadrul producătorilor [considerentul (323) al deciziei atacate].
- 456 În al patrulea rând, Comisia a reținut că, deși nivelul și responsabilitățile interne ale angajaților implicați în comportament au evoluat în cursul înțelegerii, natura, scopul și întinderea contactelor și a reuniunilor au rămas identice pe toată durata înțelegerii [considerentul (325) al deciziei atacate]. În această privință, Comisia a explicat că toate contactele coluzive care au avut loc la cele trei niveluri aveau obiectivul anticoncurențial de a restrânge concurența pe piața camioanelor de tonaj mediu și mare din SEE în ceea ce privește prețurile viitoare și majorările prețurilor brute, precum și calendarul și transferul costurilor în raport cu introducerea camioanelor în conformitate cu standardele de mediu [considerentul (326) al deciziei atacate].
- 457 În considerentul (327) al deciziei atacate, Comisia a reținut trei elemente care confirmă concluzia sa potrivit căreia deplasarea schimburilor (the shift in the exchanges) de la nivelul organelor de conducere la nivelul german nu a afectat natura continuă a încălcării.
- 458 *Primo*, Comisia a reținut că exista o suprapunere temporală considerabilă între reuniunile desfășurate în cadrul diferitor niveluri, reuniunile organelor de conducere având loc în perioada 1997-2004, reuniunile la nivelul inferior al sediului având loc în perioada 2000-2008, iar discuțiile la nivelul german având loc începând cu anul 2004. Potrivit Comisiei, rezultatul era că, în pofida faptului că reuniunile organelor de conducere nu au continuat după 16 septembrie 2004, contactele la alte două niveluri au continuat fără întrerupere [considerentul 327 litera (a) al deciziei atacate]. În acest context, Comisia a reținut de asemenea că, pe de o parte, în perioada cuprinsă între anii 2003 și 2007, au existat contacte între angajații de la nivelul inferior al sediului și angajații de la nivelul german și au fost organizate reuniuni comune și că, pe de altă parte, părțile au discutat în mod repetat la nivelul inferior al sediului cu privire la informațiile care trebuiau schimbate și la ce nivel [considerentul 327 litera (a) al deciziei atacate].
- 459 *Secundo*, Comisia a reținut că filialele germane ale părților nu produceau camioane și nu erau însărcinate să dezvolte tehnologii, aceste responsabilități fiind de competență exclusivă a sediului. În consecință, potrivit Comisiei, în timp ce angajații la nivelul german făceau schimb de

informații cu privire la calendarul și la costurile suplimentare referitoare la introducerea tehnologiilor conforme standardelor Euro 5 și Euro 6, aceștia schimbau informații care proveneau de la sediu și priveau întregul SEE [considerentul 327 litera (b) al deciziei atacate].

460 *Tertio*, Comisia a reținut că, în ceea ce privește mai multe părți la înțelegere, existau probe că filialele germane raportau sistematic intențiile lor de prețuri sediului și, chiar mai important, persoanelor de la nivelul administrației centrale implicate în procesul de schimb de informații referitoare la prețuri. În acest context, Comisia a arătat de asemenea că sediul social al Scania avea puterea de a stabili prețurile brute franco fabrică și reducerile aplicate distribuitorilor (care erau filiale deținute în proporție de 100 % de societatea-mamă) și că Scania dispunea de o schemă structurată de reuniuni pentru a asigura o punere în aplicare rapidă a deciziilor strategice ale sediului, ceea ce arăta că sediul Scania nu putea în mod rezonabil să nu fi fost la curent cu aceste informații.

461 Comisia a concluzionat, în considerentul (328) al deciziei atacate, că schimbarea în cadrul înțelegerii (the change in the cartel) fusese gestionată în mod colectiv și coordonată între diferitele părți, cu scopul de a asigura continuitatea în cadrul schimburilor.

462 În al cincilea rând, potrivit Comisiei, deși modul în care au fost schimbate informațiile a evoluat firesc în cursul celor 14 ani în care a durat încălcarea, acest lucru s-a realizat progresiv, iar natura fundamentală a schimburilor a rămas aceeași: contactele au evoluat de la discuții multilaterale, reuniuni sau prezentări în persoană către schimburi multilaterale prin e-mail datorită compilării informațiilor cu privire la prețurile viitoare organizate prin e-mail și prezentate într-un tabel [considerentul (329) al deciziei atacate].

463 În temeiul acestor cinci elemente, Comisia a concluzionat că contactele coluzive erau legate între ele și complementare prin natura lor [considerentul (330) al deciziei atacate].

iii) Aprecieri

464 În primul rând, este cert că contactele coluzive în cauză priveau, pe toată durata lor, aceleași produse, și anume camioanele de tonaj mediu și mare, și că erau efectuate de același grup de producători de camioane, și anume Scania și părțile la tranzacție. Pe de altă parte, dosarul arată că contactele implicau un mic grup de angajați în cadrul fiecărui nivel, a cărui componență rămânea relativ stabilă, și că acestea aveau loc în mod regulat și frecvent.

465 În al doilea rând, trebuie amintită existența unor legături între cele trei niveluri ale contactelor coluzive, și anume că participanții în cadrul acestor niveluri erau angajați ai aceluiași întreprinderi, și anume Scania și părțile la tranzacție, că schimburile din cadrul fiecăruia dintre niveluri aveau același conținut, că exista o suprapunere temporală între reuniunile desfășurate la diferite niveluri, că nivelurile făceau referire unul la celălalt și schimbau informațiile colectate și că existau contacte comune între niveluri (a se vedea punctul 218 de mai sus). Trebuie amintit de asemenea că reclamantele nu au reușit, în cadrul celui de al treilea motiv, să repună în discuție constatările Comisiei referitoare la existența unor legături între cele trei niveluri ale contactelor coluzive (a se vedea punctul 229 de mai sus).

466 În al treilea rând, Tribunalul constată, asemenea Comisiei (a se vedea punctele 453 și 454 de mai sus), că conținutul schimburilor dintre părți, precum și obiectivul schimburilor menționate, care era acela de a reduce incertitudinea dintre părți în ceea ce privește în esență strategiile viitoare ale acestora, au rămas aceleași. În acest context, se amintește că Tribunalul a considerat că Comisia a

arătat în mod întemeiat, în considerentele (243) și (321) ale deciziei atacate, că natura discuțiilor și a acordurilor privind calendarul introducerii noilor modele de camioane conforme anumitor standarde de mediu era legată de practicile coluzive referitoare la prețuri și la majorările prețurilor brute și complementară acestora (a se vedea punctul 297 de mai sus).

467 În al patrulea rând, trebuie amintit că Comisia a considerat în mod întemeiat că sfera geografică a schimburilor anticoncurențiale la nivelul german se extindea la întregul SEE, asemenea schimburilor anticoncurențiale la nivelul organelor de conducere.

468 Pe baza elementelor menționate mai sus, trebuie aprobată constatarea Comisiei potrivit căreia schimburile dintre părți, descrise în considerentul (317) al deciziei atacate, făceau parte dintr-un plan de ansamblu care avea un obiectiv anticoncurențial unic.

469 Argumentația recurentelor nu repune în discuție concluzia Tribunalului. Această argumentație poate fi împărțită în trei grupe. *Primo*, reclamantele susțin că Comisia a săvârșit o eroare prin faptul că a evaluat împreună cele trei niveluri ale contactelor dintre părți. *Secundo*, reclamantele contestă constatarea Comisiei potrivit căreia informațiile schimbate în cadrul celor trei niveluri ale contactelor erau de aceeași natură, astfel cum ar reieși din considerentul (320) al deciziei atacate. *Tertio*, reclamantele contestă aprecierea Comisiei din considerentul (327) al deciziei atacate, potrivit căreia „deplasarea” schimburilor de la nivelul organelor de conducere la nivelul german nu a afectat natura continuă a încălcării.

– *Cu privire la evaluarea împreună a celor trei niveluri ale contactelor*

470 Pentru a contesta existența unui plan de ansamblu în speță, reclamantele susțin în esență că, contrar abordării urmate de Comisie în decizia atacată, cele trei niveluri ale contactelor trebuiau evaluate separat, iar nu împreună.

471 Pentru a justifica această teză, în primul rând, reclamantele susțin că Comisia nu a stabilit nicio legătură de fapt pertinentă între cele trei niveluri ale contactelor coluzive. Pentru motivele menționate la punctul 465 de mai sus, această critică trebuie respinsă.

472 În al doilea rând, reclamantele susțin că întinderea încălcării trebuie stabilită pe baza unor elemente de fapt direct legate de angajații care au participat la comportamentul coluziv invocat. Or, Comisia nu ar fi demonstrat că angajații întreprinderilor participante la contactele coluzive la diferite niveluri aveau o cunoaștere și o înțelegere comună a întinderii comportamentului coluziv. În acest context, reclamantele arată că angajați diferiți reprezentau întreprinderile în diferitele niveluri ale contactelor.

473 În această privință, trebuie amintit că contactele coluzive în discuție erau efectuate, pe toată durata lor, de același grup de producători de camioane, și anume Scania și părțile la tranzacție. Pe de altă parte, aceste contacte implicau un mic grup de angajați în cadrul fiecărui nivel, a cărui compoziție rămânea relativ stabilă, iar acestea aveau loc în mod regulat și frecvent. Trebuie amintite de asemenea legăturile dintre cele trei niveluri ale contactelor coluzive. Ținând seama de aceste elemente, împrejurarea potrivit căreia nu aceiași angajați participau la contactele coluzive nu repune în discuție concluzia referitoare la existența în speță a unui plan comun.

474 În ceea ce privește afirmația reclamantelor, prezentată la punctul 472 de mai sus, potrivit căreia Comisia nu a demonstrat că angajații întreprinderilor care participau la contactele coluzive la diferite niveluri aveau o cunoaștere și o înțelegere comună a întinderii comportamentului

coluziv, această afirmație are în vedere aspectul dacă conștientizarea planului de ansamblu trebuie apreciată la nivelul întreprinderii sau la nivelul angajaților întreprinderii. Reclamantele reproșează Comisiei că a apreciat această conștientizare la nivelul întreprinderii și că a omis să examineze conștientizarea la nivelul angajaților.

475 Această critică a reclamantelor nu este întemeiată.

476 Astfel, trebuie să se observe că dreptul concurenței al Uniunii vizează activitățile „întreprinderilor” și că această noțiune trebuie să fie înțeleasă în sensul că desemnează o unitate economică, chiar dacă din punct de vedere juridic această unitate economică este constituită din mai multe persoane fizice sau juridice (a se vedea Hotărârea din 10 septembrie 2009, Akzo Nobel și alții/Comisia, C-97/08 P, EU:C:2009:536, punctele 54 și 55 și jurisprudența citată).

477 Trebuie arătat de asemenea că, în ceea ce privește problema imputabilității în sarcina întreprinderilor a actelor ilicite săvârșite de angajații lor, reiese din jurisprudență că competența Comisiei de a sancționa o întreprindere nu presupune numai acțiunea ilicită a unei persoane care este general autorizată să acționeze în numele întreprinderii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 decembrie 2014, H & R ChemPharm/Comisia, T-551/08, EU:T:2014:1081, punctul 73 și jurisprudența citată).

478 Reiese din jurisprudența citată la punctele 476 și 477 de mai sus că problema conștientizării existenței unui plan de ansamblu trebuie să fie apreciată în mod necesar la nivelul întreprinderilor implicate, iar nu la nivelul angajaților lor. Astfel cum arată Comisia în mod întemeiat, dacă ar fi obligată să dovedească faptul că fiecare dintre angajații aceleiași întreprinderi care au participat la înțelegere cunoștea cu precizie comportamentul celorlalți angajați în cadrul înțelegerii, ar deveni imposibil pentru aceasta să demonstreze existența unei încălcări unice și continue, cu atât mai mult cu cât înțelegerile sunt în general clandestine prin natura lor, iar probele sunt adesea fragmentare și disparate în cauzele privind înțelegerile (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iulie 2011, Trade-Stomil/Comisia, T-53/07, EU:T:2011:360, punctul 64 și jurisprudența citată). În speță, ca urmare a existenței unor legături între cele trei niveluri ale contactelor coluzive și în special a faptului că persoanele fizice care participau la trei niveluri ale contactelor coluzive erau angajați ai aceluiași întreprinderi, se poate deduce că aceste întreprinderi aveau o cunoaștere și o înțelegere comună a planului de ansamblu și, prin urmare, a comportamentului ilicit.

479 Din cele de mai sus rezultă că susținerea reclamantelor potrivit căreia Comisia trebuia să evalueze separat cele trei niveluri ale contactelor coluzive trebuie respinsă.

– *Cu privire la natura informațiilor schimbate în cadrul celor trei niveluri ale contactelor*

480 Reclamantele contestă aprecierea, exprimată în special în considerentele (320) și (322) ale deciziei atacate, potrivit căreia informațiile schimbate la diferitele niveluri ale contactelor aveau aceeași natură și urmăreau același obiectiv anticoncurențial.

481 În această privință, în primul rând, reclamantele invocă considerentul (322) al deciziei atacate, care ar evidenția o schimbare fundamentală în natura contactelor, în măsura în care acesta precizează că, începând cu luna septembrie 2004, părțile nu au urmărit în mod activ, astfel cum procedaseră anterior acestei date, să ajungă la un acord precis cu privire la viitoarele majorări ale prețurilor brute.

482 Acest argument al reclamantelor nu poate fi reținut. În mod cert, considerentul (322) al deciziei atacate arată că, după luna septembrie 2004, părțile nu au mai încercat să încheie acorduri explicite, ci s-au limitat în esență la schimbul de informații având ca obiectiv restrângerea concurenței. Totuși, astfel cum observă Comisia în mod întemeiat, deși această schimbare poate influența calificarea comportamentului în cauză drept acord sau practică concertată, ea nu privește „natura” informațiilor schimbate, care, potrivit considerentului (322) al deciziei atacate, a rămas aceeași și urmărea să reducă gradul de incertitudine strategică a părților în ceea ce privește prețurile viitoare și majorările prețurilor brute, precum și calendarul și transferul costurilor pentru introducerea camioanelor care respectă noile standarde de mediu.

483 În al doilea rând, reclamantele invocă considerentele (116) și (117) ale deciziei atacate, care prezintă o reuniune la nivelul inferior al sediului, în 3 și 4 iulie 2001, în cadrul căreia angajații de la sediul părților și-au exprimat îngrijorarea cu privire la schimburile care aveau loc la nivelul german, care, în opinia lor, erau prea departe, și au convenit să schimbe în viitor numai informații tehnice, nu și informații privind prețurile. Potrivit reclamantelor, aceste considerente demonstrează că schimburile de informații la nivelul inferior al sediului și la nivelul german nu aveau aceeași natură și nu aveau același obiectiv.

484 În această privință, trebuie amintit că Tribunalul a constatat deja, în cadrul examinării celui de al treilea și a celui de al cincilea motiv, că schimburile la nivelul inferior al sediului și la nivelul german contribuiau la realizarea planului comun și că aceste două niveluri ale contactelor coluzive prezentau legături factuale între ele, legate în special de faptul că participanții la aceste niveluri erau angajați ai acelorași întreprinderi, de faptul că exista o suprapunere temporală între reuniunile desfășurate la cele două niveluri, de faptul că existau contacte între angajații de la nivelul inferior al sediului și angajații de la nivelul german și de faptul că angajații de la nivelul inferior al sediului erau informați cu privire la conținutul schimburilor la nivelul german (a se vedea punctele 224 și 228 de mai sus). Pe de altă parte, dosarul demonstrează că, în pofida acordului dintre participanții la nivelul inferior al sediului, în anul 2001, de a nu mai face schimb în viitor de informații tarifare (a se vedea punctul 478 de mai sus), astfel de schimburi au avut loc (a se vedea punctul 229 de mai sus). În aceste împrejurări, argumentul reclamantelor prezentat la punctul 483 de mai sus trebuie respins. În orice caz, trebuie să se țină seama de faptul că, potrivit elementelor de probă prezentate în decizia atacată și care nu au fost contestate de reclamante, reuniunile la nivelul organelor de conducere ale părților care au avut loc până în luna septembrie 2004, așadar în paralel cu reuniunile la nivelul inferior al sediului, au avut în mod clar un obiect anticoncurențial identic cu cel al schimburilor la nivelul german urmărite după anul 2004 și până la încetarea încălcării în anul 2011.

485 În temeiul considerațiilor care precedă, trebuie să se concluzioneze că Comisia nu a săvârșit vreo eroare atunci când a constatat în speță existența unui plan de ansamblu.

– *Cu privire la caracterul continuu al încălcării*

486 În primul rând, trebuie să se constate că întreruperea, în septembrie 2004, a contactelor coluzive la nivelul organelor de conducere ale părților nu a provocat o întrerupere a contactelor coluzive la celelalte două niveluri.

487 Astfel, potrivit mijlocului de probă scris prezentat în considerentul (139) al deciziei atacate, la 11 noiembrie 2004, C, de la sediul [*confidențial*], a scris unor angajați ai celorlalți producători, repartizați la nivelul inferior al sediului și la nivelul german, pentru a le prezenta două noi persoane de contact la sediul [*confidențial*], responsabile pentru stabilirea tarifelor centrale ale

produselor la sediul [confidențial] la [confidențial]. C le-a solicitat concurenților să îi indice persoanele de contact în cadrul organizațiilor lor. E-mailul lui C a fost adresat printre altele lui A și lui B, repartizați la nivelul inferior al sediului și, respectiv, la nivelul german în cadrul Scania. De asemenea, astfel cum s-a menționat în considerentul (140) al deciziei atacate, concurenții au schimbat, începând cu 2 decembrie 2004, la nivelul german, informații privind majorările de prețuri planificate pentru anul 2005. În cadrul acestui schimb, I, angajat al Scania DE, i-a furnizat lui K, organizator al acestui schimb de informații și angajat al filialei germane a [confidențial], următoarele informații: „[Î]ncepând cu luna martie 2005, vom majora [prețurile] tuturor seriilor noastre [confidențial] cu 1,5 %”. Se confirmă astfel că schimburile dintre părțile la înțelegere la nivelul german aveau același conținut ca și schimburile lor la nivelul organelor de conducere și se situau în continuarea acestora.

488 În al doilea rând, trebuie să se constate că, în considerentul (327) al deciziei atacate, aprecierile Comisiei (a se vedea punctele 457-461 de mai sus) nu sunt afectate de eroare. Astfel, este cert că exista o suprapunere temporală între reuniunile desfășurate în cadrul diferitor niveluri. Pe de altă parte, în cadrul celui de al treilea motiv, Tribunalul a concluzionat că Comisia stabilise existența contactelor dintre angajații de la nivelul inferior al sediului și de la nivelul german și faptul că angajații la nivelul inferior al sediului erau la curent cu conținutul schimburilor la nivelul german. În plus, în cadrul celui de al șaselea motiv, Tribunalul a concluzionat că Comisia a stabilit că informațiile tarifare schimbate la nivelul german proveneau de la sediul părților și că angajații la nivelul german comunicau sediului informațiile tarifare obținute în cadrul schimburilor lor.

489 Pe baza acestor elemente, Tribunalul concluzionează că Comisia a considerat în mod întemeiat că, în pofida împrejurării potrivit căreia contactele coluzive la nivelul organelor de conducere fuseseră întrerupte în septembrie 2004, aceeași înțelegere (având același conținut și aceeași întindere) a continuat după această dată, cu singura diferență că angajații implicați erau repartizați la niveluri organizaționale diferite în cadrul întreprinderilor implicate, iar nu la nivelul organelor de conducere.

490 Argumentele reclamantelor nu repun în discuție această concluzie.

491 Pe de o parte, reclamantele reproșează Comisiei că nu a explicat modul în care s-a efectuat „deplasarea” contactelor coluzive de la nivelul organelor de conducere la nivelul german. Acestea susțin că, pentru a se putea considera că o „deplasare” constituie continuarea unor practici anterioare, ar fi trebuit instituit un mecanism de control pentru a asigura continuitatea. Reclamantele invocă de asemenea Hotărârea din 10 noiembrie 2017, Icap și alții/Comisia (T-180/15, EU:T:2017:795, punctul 223), în care Tribunalul a amintit că, în cazul în care continuarea unui acord sau a unor practici concertate impunea măsuri pozitive speciale, Comisia nu putea să prezume continuarea înțelegerii în lipsa unei probe a adoptării măsurilor respective.

492 Această argumentație a reclamantelor nu poate fi reținută. Astfel, din decizia atacată reiese că Comisia a utilizat termenii „deplasare” sau „migrare” a schimburilor de la nivelul organelor de conducere la nivelul german pentru a arăta că avusese loc o schimbare la nivelul angajaților care au participat la contactele coluzive, iar nu pentru a arăta că avusese loc vreo întrerupere a înțelegerii. În plus, în considerentul (327) al deciziei atacate, Comisia a prezentat împrejurările de fapt care demonstrează continuarea înțelegerii după luna septembrie 2004 (a se vedea punctele 458-460 de mai sus) și, având în vedere aceste împrejurări, se dovedește că nu era necesară nicio „măsură pozitivă specială” în sensul Hotărârii din 10 noiembrie 2017, Icap și alții/Comisia (T-180/15, EU:T:2017:795, punctul 223).

- 493 Pe de altă parte, reclamantele reproșează Comisiei că nu a demonstrat în decizia atacată că angajații Scania DE care au participat la reuniunile la nivelul german știau că erau implicați în continuarea practicilor care avuseseră loc la celelalte două niveluri sau că angajații Scania care participau la reuniuni la nivelul instanțelor inferioare ale sediului aveau cunoștință despre reuniunile la nivelul organelor de conducere.
- 494 Această argumentație a reclamantelor se întemeiază pe teza potrivit căreia conștientizarea planului de ansamblu trebuie apreciată la nivelul angajaților întreprinderii, iar nu la nivelul întreprinderii înseși. Or, astfel cum s-a constatat deja, această teză este eronată (a se vedea punctele 474-478 de mai sus).
- 495 În ceea ce privește problema conștientizării, la nivelul întreprinderii Scania, a caracterului continuu al încălcării, în pofida „deplasării” schimburilor de la nivelul organelor de conducere către nivelul german, trebuie amintite următoarele elemente.
- 496 *Primo*, trebuie amintit rolul important pe care îl are sediul Scania în stabilirea prețurilor la nivelul distribuitorilor naționali ai întreprinderii și, prin urmare, la nivelul Scania DE, care este o filială deținută în proporție de 100 %. Mecanismul de stabilire a prețurilor la Scania a fost examinat în cadrul celui de al șaselea motiv.
- 497 *Secundo*, trebuie amintit că elementele de probă care figurează în dosar demonstrează că angajații la sediul Scania (nivelul inferior al sediului) cunoșteau conținutul schimburilor la nivelul german (a se vedea punctul 418 de mai sus). Nu este plauzibil ca organele de conducere ale întreprinderii respective să nu fie la curent cu acestea.
- 498 *Tertio*, trebuie amintit că elementele de probă care figurează în dosar sugerează că angajații Scania DE schimbau la nivelul german informații provenite de la sediul Scania (a se vedea punctele 413, 437, 438 și 442 de mai sus).
- 499 Aceste trei elemente demonstrează că, în pofida împrejurării că schimburile la nivelul organelor de conducere s-au încheiat în septembrie 2004, întreprinderea Scania și sediul acesteia aveau cunoștință de faptul că aceeași încălcare a continuat după luna septembrie 2004, cu singura diferență că angajații la nivelul organelor de conducere nu mai participau la contactele coluzive. În această privință, împrejurarea, invocată de reclamante, potrivit căreia angajații Scania DE nu cunoșteau existența contactelor coluzive la nivelul organelor de conducere nu are importanță.
- 500 În temeiul considerațiilor care precedă, trebuie să se constate că concluzia Comisiei referitoare la existența în speță a unei încălcări unice și continue nu este afectată de eroare.

2) *Cu privire la imputabilitatea încălcării unice și continue în sarcina Scania*

- 501 Comisia a arătat, în considerentul (332) al deciziei atacate, că Scania a participat în mod direct la toate aspectele relevante ale înțelegerii.
- 502 Pe de altă parte, în considerentul (333) al deciziei atacate, Comisia a observat că, deși Scania producea și vindea numai camioane de tonaj mare, aceasta știa sau trebuia să știe că celelalte părți la înțelegere produceau și camioane de tonaj mediu și că contactele coluzive priveau aceste două tipuri de camioane (de tonaj mediu și mare). Prin urmare, Comisia a constatat că Scania știa sau trebuia să știe că practicile anticoncurențiale priveau camioanele de tonaj mediu și mare.

- 503 În temeiul acestor considerații, Comisia a concluzionat, în considerentul (334) al deciziei atacate, că Scania avea intenția de a contribui la încălcare și că aceasta cunoștea sau trebuia să cunoască existența sa.
- 504 Reclamantele, pentru a contesta imputabilitatea încălcării unice și continue în sarcina Scania, reproșează Comisiei că nu a demonstrat existența „elementului mental” necesar. Cu alte cuvinte, acestea îi reproșează că nu a demonstrat, în decizia atacată, că criteriile cumulative privind interesul, cunoașterea și acceptarea riscului, criterii stabilite în Hotărârea din 8 iulie 1999, Comisia/Anic Partecipazioni (C-49/92 P, EU:C:1999:356, punctul 87), erau îndeplinite în speță în ceea ce privește reprezentanții Scania care participau la trei niveluri ale contactelor.
- 505 În această privință, trebuie să se constate că, în măsura în care conștientizarea existenței unui plan de ansamblu trebuie apreciată la nivelul întreprinderilor implicate, iar nu la nivelul angajaților lor (a se vedea punctul 478 de mai sus), în mod analog, factorii care determină imputabilitatea încălcării unice și continue trebuie să fie apreciați în mod necesar și la nivelul întreprinderii.
- 506 În plus, în ceea ce privește factorii care determină imputabilitatea în sarcina unei întreprinderi a încălcării unice și continue, din Hotărârea din 6 decembrie 2012, Comisia/Verhuizingen Coppens (C-441/11 P, EU:C:2012:778, punctele 43-45), reiese că, deși întreprinderea în cauză a participat în mod direct la toate comportamentele anticoncurențiale care compun încălcarea unică și continuă, Comisia are dreptul să îi impute încălcarea în ansamblul său, fără a fi obligată să demonstreze îndeplinirea criteriilor privind interesul, cunoașterea și acceptarea riscului.
- 507 În speță, se poate constata că, în conformitate cu cele arătate în considerentul (332) al deciziei atacate, întreprinderea Scania a participat în mod direct la toate aspectele relevante ale înțelegerii. Astfel, angajații săi au participat la contactele coluzive care au avut loc la cele trei niveluri. Întreprinderea Scania a discutat cu concurenții săi informații referitoare la prețuri și la majorările prețurilor brute, precum și la calendarul și la transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor conforme standardelor Euro 3-Euro 6. Scania a participat activ la înțelegere, a organizat reuniuni și a participat la schimburi de e-mailuri [a se vedea considerentul (332) al deciziei atacate].
- 508 Este adevărat că Scania nu produce camioane de tonaj mediu. Totuși, din dosar reiese că contactele coluzive la care participau angajații Scania vizau în mod nediscriminatoriu camioanele de tonaj mediu și mare [a se vedea considerentul (333) al deciziei atacate]. În consecință, Comisia a imputat în mod întemeiat întreprinderii Scania încălcarea unică și continuă referitoare și la camioanele de tonaj mediu, în măsura în care această întreprindere avea în mod necesar cunoștință despre acest aspect al înțelegerii.
- 509 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se concluzioneze că imputabilitatea întregii încălcări unice și continue în sarcina Scania nu este afectată de eroare. În consecință, al șaptelea motiv trebuie să fie respins.

4. Cu privire la al optulea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE, precum și a articolului 25 din Regulamentul nr. 1/2003 în măsura în care Comisia a aplicat o amendă pentru un comportament supus prescripției și, în orice caz, întrucât nu a luat în considerare faptul că acest comportament nu era continuu

- 510 În primul rând, reclamantele susțin că faptele referitoare la nivelul organelor de conducere care justifică aplicarea unei amenzi sunt prescrise în temeiul articolului 25 din Regulamentul nr. 1/2003, în măsura în care reuniunile la acest nivel au încetat în septembrie 2004, și anume cu mai mult de cinci ani înainte de inițierea investigației Comisiei. Reclamantele adaugă că, în aceste împrejurări, Comisia nu mai are nici un interes legitim, în sensul articolului 7 din Regulamentul nr. 1/2003, de a reține existența unei încălcări legate de un comportament la nivelul organelor de conducere.
- 511 În al doilea rând, reclamantele susțin că, chiar dacă Tribunalul ar considera că faptele în cauză constituiau o încălcare unică și continuă (*quod non*), decizia atacată ar trebui reformată în măsura în care nu ține seama de întreruperea încălcării invocate privind nivelul organelor de conducere. În acest context, reclamantele susțin că decizia atacată nu conține suficiente probe cu privire la existența unor reuniuni la nivelul organelor de conducere din anul 1999.
- 512 Pe de altă parte, reclamantele susțin că, ținând seama de lipsa dovezilor referitoare la participarea Scania la reuniunile la nivelul organelor de conducere în anul 1999 și în anul 2002, decizia atacată a concluzionat în mod eronat că Scania a participat în mod continuu la reuniunile organelor de conducere între 17 ianuarie 1997 și 24 septembrie 2004. Ea ar fi trebuit mai degrabă să concluzioneze că aceste reuniuni fuseseră întrerupte, cel puțin în ceea ce privește Scania, între 3 septembrie 1998 și 3 februarie 2000 (17 luni de întrerupere) și între 20 noiembrie 2001 și 10 aprilie 2003 (încă 17 luni de întrerupere).
- 513 Reclamantele concluzionează că decizia atacată trebuie anulată și că, în orice caz, impunerea unei amenzi ar trebui prescrisă pentru orice încălcare anterioară datei de 10 aprilie 2003. În subsidiar, reclamantele susțin că aplicarea unei amenzi ar trebui să fie prescrisă pentru orice încălcare anterioară datei de 3 februarie 2000. Reclamantele susțin, pe de altă parte, că, în orice caz, calculul unei amenzi legate de nivelul organelor de conducere ar trebui să țină seama de perioade lungi de intensitate mai redusă a încălcării.
- 514 Comisia contestă argumentația reclamantelor.
- 515 În primul rând, în ceea ce privește argumentul reclamantelor referitor la prescripția în materie de aplicare a unei amenzi de către Comisie, trebuie amintit că, potrivit articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003 coroborat cu articolul 23 alineatul (2) litera (a) din același regulament, competența conferită Comisiei de a aplica amenzi întreprinderilor pentru încălcări săvârșite printre altele împotriva articolului 101 TFUE este supusă unui termen de prescripție de cinci ani. Articolul 25 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 prevede că, în cazul unor încălcări continue sau repetate, prescripția curge numai din ziua încetării încălcării. Articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003 prevede printre altele că orice act al Comisiei în scopul examinării sau al investigării unei încălcări întrerupe cursul termenului de prescripție pentru aplicarea amenzilor.

- 516 În speță, Comisia a constatat, fără a săvârși o eroare, că comportamentul la nivelul organelor de conducere făcea parte dintr-o încălcare unică și continuă care a încetat la 18 ianuarie 2011. În consecință, termenul de prescripție de cinci ani începe să curgă numai de la această din urmă dată, ceea ce înseamnă că, în speță, competența Comisiei de a aplica o amendă nu este supusă niciunui termen de prescripție.
- 517 În al doilea rând, în ceea ce privește afirmația reclamantelor referitoare la pretinsa lipsă de probe privind reuniunile la nivelul organelor de conducere pentru anul 1999, trebuie să se rețină următoarele.
- 518 *Primo*, trebuie să se arate că decizia atacată conține suficiente probe referitoare la existența reuniunilor la nivelul organelor de conducere pentru anii 1998 și 2000. Mai exact, considerentul (105) al deciziei atacate prezintă un mijloc de probă scris referitor la o reuniune la nivelul organelor de conducere, care a avut loc la 3 septembrie 1998, în cursul căreia reprezentanții părților au schimbat previziuni de piață pentru anul 1999. Potrivit acestui mijloc de probă scris, un reprezentant al sediului Scania, N, a participat la reuniunea respectivă. Reuniuni similare au avut loc în anul 2000, astfel cum reiese din considerentele (109)-(112) ale deciziei atacate, la care a participat și N de la sediul Scania.
- 519 *Secundo*, din mijlocul de probă scris prezentat în considerentul (106) al deciziei atacate reiese că următoarea reuniune la nivelul organelor de conducere după cea care a avut loc la 3 septembrie 1998 (a se vedea punctul 518 de mai sus) era prevăzută pentru luna ianuarie 1999.
- 520 *Tertio*, în considerentul (106) al deciziei atacate, Comisia se referă la o declarație de clemență a [*confidențial*] potrivit căreia reuniuni între concurenți pentru perioada cuprinsă între 1998 și 2001 au avut loc cel puțin o dată pe an. Potrivit acestei declarații, participanții la reuniunile menționate, care nu țineau de nivelul organelor de conducere, schimbau informații referitoare printre altele la majorările viitoare ale prețurilor. Printre participanții la aceste reuniuni a fost identificat O, director general al Scania DE.
- 521 *Quarto*, trebuie amintit, asemenea Comisiei, că reuniunile la nivelul organelor de conducere făceau parte dintr-o încălcare unică și continuă și că, prin urmare, toate reuniunile dintre concurenți, indiferent de nivelul organizațional, trebuiau luate în considerare pentru a aprecia dacă încălcarea a continuat în anul 1999.
- 522 *Quinto*, trebuie amintit de asemenea că, în conformitate cu o jurisprudență constantă a Curții, în ceea ce privește în special o încălcare ce se întinde pe mai mulți ani, faptul că dovada directă a participării unei societăți la această încălcare într-o perioadă determinată nu a fost prezentată nu se opune ca această participare să fie constatată și în această perioadă, cu condiția ca această constatare să se bazeze pe indicii obiective și concordante, lipsa unei distanțări publice a acestei societăți putând fi luată în considerare în această privință (a se vedea Hotărârea din 26 ianuarie 2017, Villeroy & Boch/Comisia, C-625/13 P, EU:C:2017:52, punctul 111 și jurisprudența citată).
- 523 Având în vedere elementele prezentate la punctele 518-521 de mai sus și jurisprudența citată la punctul 522 de mai sus, trebuie să se concluzioneze că Comisia nu a săvârșit o eroare atunci când a constatat că încălcarea unică în speță nu a fost întreruptă în anul 1999 și că Scania a participat la încălcarea menționată și pe parcursul acestui an.

- 524 În al treilea rând, în ceea ce privește afirmația reclamantelor potrivit căreia participarea Scania la reuniunile la nivelul organelor de conducere pentru anul 2002 nu a fost demonstrată, trebuie să se constate următoarele.
- 525 *Primo*, din considerentul (119) al deciziei atacate reiese că, în ceea ce privește o reuniune la nivelul organelor de conducere care a avut loc la 7 februarie 2002, o scrisoare de invitație a fost trimisă lui M de la sediul Scania.
- 526 *Secundo*, din notele olografe referitoare la o reuniune la nivelul organelor de conducere din 27 și din 28 iunie 2002, luate de un reprezentant al [*confidențial*], prezentate în considerentul (123) al deciziei atacate, reiese că Scania a comunicat cifre referitoare la vânzări pentru anul 2002 în mai multe țări.
- 527 *Tertio*, un raport intern al [*confidențial*] care rezumă informațiile schimbate în cadrul unei reuniuni la nivelul organelor de conducere din 18 septembrie 2002, menționat în considerentul (126) al deciziei atacate, arată că Scania a furnizat informații cu privire la majorările sale de prețuri pentru anul 2002 și cu privire la o acțiune în justiție introdusă împotriva sa în Regatul Unit.
- 528 Având în vedere elementele prezentate la punctele 525-527 de mai sus, trebuie să se concluzioneze că Comisia a demonstrat corespunzător cerințelor legale participarea Scania la reuniuni la nivelul organelor de conducere pentru anul 2002.
- 529 Această concluzie nu este repusă în discuție de declarația sub jurământ a lui M, reprezentant al Scania la reuniunile la nivelul organelor de conducere, potrivit căreia, „din câte își amintește”, el nu a participat la nicio reuniune de acest tip pentru anul 2002. Această declarație rămâne destul de vagă și nu este convingătoare pentru Tribunal. Pe de altă parte, s-a menționat deja că documentele elaborate *in tempore non suspecto*, precum notele olografe luate cu ocazia unei reuniuni, au o forță probantă mai mare decât documentele care nu datează din perioada faptelor, precum declarațiile sub jurământ.
- 530 În al patrulea rând, Tribunalul reține că reclamantele, în nota de subsol 554 din cererea introductivă, arată că participarea Scania la anumite reuniuni la nivelul organelor de conducere, prezentate în decizia atacată, nu a fost stabilită. Este vorba despre reuniunile desfășurate la Bruxelles la 17 ianuarie 1997 [considerentul (98) al deciziei atacate] și la 6 aprilie 1998 [considerentul (103)], la Amsterdam (Țările de Jos) la 3 februarie 2000 [considerentele (108)-(110)] și la Eindhoven (Țările de Jos) la 6 septembrie 2000 [considerentul (111)]. În susținerea acestei afirmații, reclamantele invocă declarația sub jurământ a lui N, care afirmă că nu își amintește să fi participat la reuniunile respective.
- 531 Tribunalul constată că considerentele deciziei atacate, menționate la punctul 530 de mai sus, prezintă mijloace de probă scrise care stabilesc participarea Scania la reuniunile în discuție. În ceea ce privește conținutul declarației sub jurământ a lui N și forța probantă a acesteia, Tribunalul face trimitere la considerațiile care figurează la punctul 529 de mai sus. Tribunalul concluzionează că afirmația reclamantelor prezentată la punctul 530 de mai sus nu este fondată.
- 532 Având în vedere considerațiile care precedă, Tribunalul concluzionează în sensul respingerii prezentului motiv, precizând totodată că motivele invocate de reclamante în susținerea modificării deciziei atacate (a se vedea punctele 511 și 513 de mai sus) nu sunt fondate, întrucât dosarul prezentat Tribunalului nu indică nicio întrerupere a încălcării unice constatate, nici existența unor perioade de intensitate mai redusă a acesteia.

5. Cu privire la al nouălea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității și a principiului egalității de tratament în ceea ce privește cuantumul amenzii și, în orice caz, pe necesitatea unei reduceri a cuantumului amenzii prin aplicarea articolului 261 TFUE și a articolului 31 din Regulamentul nr. 1/2003

- 533 Reclamantele susțin că decizia atacată ar trebui modificată în măsura în care amenda impusă nu este conformă cu principiile proporționalității și egalității de tratament. Pe de altă parte și în orice caz, acestea solicită Tribunalului, în cadrul competenței sale de fond, să substituie aprecierea Comisiei cu propria apreciere și să reducă cuantumul amenzii.
- 534 Potrivit interpretării Tribunalului întemeiate pe utilizarea verbului „a reforma”, reclamantele invită Tribunalul să își exercite competența de fond recunoscută instanței Uniunii prin articolul 31 din Regulamentul nr. 1/2003, în conformitate cu articolul 261 TFUE.
- 535 În această privință trebuie amintit că sistemul de control jurisdicțional al deciziilor Comisiei privind procedurile de aplicare a articolelor 101 și 102 TFUE constă într-un control al legalității actelor instituțiilor prevăzut la articolul 263 TFUE, care poate fi completat, în aplicarea articolului 261 TFUE și la cererea reclamanților, prin exercitarea de către Tribunal a unei competențe de fond în ceea ce privește sancțiunile aplicate de Comisie în acest domeniu (a se vedea Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Galp Energía España și alții/Comisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, punctul 71 și jurisprudența citată).
- 536 Din moment ce își exercită competența de fond prevăzută la articolul 261 TFUE și la articolul 31 din Regulamentul nr. 1/2003, instanța Uniunii este autorizată, dincolo de simplul control al legalității sancțiunii, să substituie, pentru stabilirea cuantumului acestei sancțiuni, cu propria apreciere aprecierea Comisiei, autorul actului în care acest quantum a fost inițial stabilit (a se vedea Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Galp Energía España și alții/Comisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, punctul 75 și jurisprudența citată).
- 537 În schimb, întinderea acestei competențe de fond este strict limitată, spre deosebire de controlul legalității prevăzut la articolul 263 TFUE, la stabilirea cuantumului amenzii (a se vedea Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Galp Energía España și alții/Comisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, punctul 76 și jurisprudența citată).
- 538 De aici rezultă că competența de fond de care dispune Tribunalul în temeiul articolului 31 din Regulamentul nr. 1/2003 privește numai aprecierea de către acesta a amenzii aplicate de Comisie, cu excluderea oricărei modificări a elementelor constitutive ale încălcării constatate în mod legal de Comisie în decizia cu care este sesizat Tribunalul (Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Galp Energía España și alții/Comisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, punctul 77).
- 539 Pentru a stabili cuantumul amenzii aplicate, revine Tribunalului sarcina de a aprecia el însuși împrejurările speței și tipul de încălcare în cauză. Acest exercițiu presupune, în temeiul articolului 23 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003, să se ia în considerare, pentru fiecare întreprindere sancționată, gravitatea încălcării în cauză, precum și durata acesteia, cu respectarea principiilor, printre altele, ale motivării, proporționalității, individualizării sancțiunilor și egalității de tratament, fără ca normele indicative definite de Comisie în liniile sale directoare să creeze obligații pentru Tribunal (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Galp Energía España și alții/Comisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, punctele 89 și 90).

a) Cu privire la încălcarea principiului proporționalității

- 540 În primul rând, reclamantele susțin că decizia atacată nu a evaluat gravitatea încălcării în mod proporțional, în măsura în care nu a considerat că angajații Scania DE nu puteau ști că informațiile primite de la concurenți puteau avea un domeniu de aplicare european. În consecință, chiar dacă angajații Scania DE ar fi dorit să aducă atingere concurenței pe piața geografică (Germania) de care erau responsabili (*quod non*), amenda aplicată prin decizia atacată nu ar fi proporțională cu gravitatea încălcării avute în vedere, în măsura în care aceasta ia în considerare valoarea vânzărilor la nivelul SEE.
- 541 În al doilea rând, reclamantele susțin că decizia atacată încalcă principiul proporționalității, în măsura în care, în ceea ce privește stabilirea cuantumului amenzii, aceasta nu ia în considerare faptul că contactele dintre producătorii de camioane și-au schimbat natura și intensitatea în perioada luată în considerare, astfel cum s-ar fi constatat în considerentul (322) al deciziei atacate.
- 542 În al treilea rând, reclamantele arată că încălcarea descrisă în considerentele deciziei atacate este mai largă decât cea care conduce la o amendă în dispozitivul acesteia. În această privință, ele compară considerentul (317) al deciziei atacate, care face referire la schimburi de informații sensibile din punctul de vedere al concurenței, cu articolul 1 din dispozitivul său, care nu face referire la astfel de schimburi. Reclamantele consideră că această prezentare are un impact asupra calculului cuantumului amenzii și că, în consecință, amenda stabilită în decizia atacată nu este proporțională cu încălcarea astfel cum afirmă Comisia că a avut loc.
- 543 Comisia contestă argumentația reclamantelor.
- 544 În ceea ce privește argumentația reclamantelor prezentată la punctul 540 de mai sus, trebuie amintit că, în cadrul examinării celui de al șaselea motiv, Tribunalul a respins afirmația reclamantelor potrivit căreia angajații Scania DE care participau la schimburile la nivelul german nu au prezumat niciodată că informațiile primite cu ocazia acestor schimburi se raportau la prețuri europene sau puteau reduce incertitudinea în ceea ce privește strategia tarifară europeană a celorlalți producători (a se vedea punctul 415 de mai sus). Rezultă că argumentația prezentată la punctul 540 de mai sus nu demonstrează caracterul disproporționat al amenzii.
- 545 În ceea ce privește argumentația reclamantelor prezentată la punctul 541 de mai sus, trebuie amintit că, în considerentul (322) al deciziei atacate, Comisia a precizat că, deși, începând cu luna septembrie 2004, părțile nu au mai urmărit în mod activ, astfel cum procedaseră anterior, să încheie un acord specific asupra viitoarelor majorări comune ale prețurilor brute sau asupra unor date de lansare specifice pentru camioane conforme cu noile standarde de mediu sau cu cuantumul costurilor pe care părțile le transferau asupra consumatorilor pentru aceste camioane, ele au continuat să se înțeleagă, schimbând același tip de informații și urmărind același obiectiv de restrângere a concurenței prin reducerea gradului de incertitudine strategică dintre ele.
- 546 Trebuie de asemenea amintită constatarea Tribunalului potrivit căreia schimbarea efectuată începând cu luna septembrie 2004, deși poate influența calificarea comportamentului în cauză drept acord sau practică concertată, nu privește „natura” informațiilor schimbate, care, potrivit considerentului (322) al deciziei atacate, a rămas aceeași (a se vedea punctul 482 de mai sus).
- 547 Se confirmă astfel că singura diferență în ceea ce privește comportamentul părților înainte de luna septembrie 2004 și după luna septembrie 2004 constă în tentativele pe care acestea le-au efectuat înainte de luna septembrie 2004 de a încheia acorduri specifice cu privire la prețuri, tentative care

au încetat după această dată. Or, astfel cum observă Comisia în mod întemeiat, ținând seama, pe de o parte, de principiul potrivit căruia practicile concertate pot afecta atât concurența, cât și acordurile și, pe de altă parte, de faptul că Comisia nu a majorat factorul de gravitate relevant ca urmare a tentativelor părților de a încheia acorduri cu privire la prețuri, argumentația reclamantelor prezentată la punctul 541 de mai sus nu demonstrează caracterul disproporționat al amenzii.

- 548 În ceea ce privește argumentația reclamantelor prezentată la punctul 542 de mai sus, trebuie amintit că, în considerentul (317) al deciziei atacate, Comisia a evocat existența unor practici care reduceau nivelul de incertitudine strategică dintre părți în ceea ce privește prețurile viitoare, majorările prețurilor brute, precum și calendarul și transferul costurilor pentru introducerea modelelor de camioane conforme cu standardele de mediu. În considerentul (317) literele (a)-(c) și astfel cum reiese din utilizarea termenilor „[î]n această privință”, Comisia a explicat în ce constau practicile menționate mai sus. În considerentul (317) litera (c), Comisia a evocat schimbul de „alte informații sensibile din punctul de vedere al concurenței”.
- 549 La articolul 1 din dispozitivul deciziei atacate, Comisia evocă coluziunea privind prețurile și majorările prețurilor brute, precum și calendarul și transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii.
- 550 Din compararea considerentului (317) și a articolului 1 din dispozitivul deciziei atacate rezultă că nu există divergențe între cele două dispoziții în descrierea încălcării, referirea Comisiei la partajarea „altor informații sensibile din punctul de vedere al concurenței” constituind doar un exemplu al coluziunii privind prețurile și majorările prețurilor brute, precum și asupra calendarului și transferului costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii.
- 551 Din considerațiile care precedă reiese că niciunul dintre argumentele reclamantelor nu demonstrează caracterul disproporționat al amenzii.

b) Cu privire la încălcarea principiului egalității de tratament

- 552 Reclamantele invocă trei argumente în susținerea afirmației lor potrivit căreia nivelul amenzii aplicate încalcă principiul egalității de tratament.
- 553 În primul rând, reclamantele susțin că redactarea deciziei atacate subliniază în mod exagerat rolul lor în încălcare și ignoră în esență rolul celorlalți producători de camioane, procedând astfel la o denaturare a realității. Potrivit reclamantelor, din cauza acestei redactări a deciziei atacate, este imposibil să se compare rolul lor și rolul celorlalți producători de camioane în încălcare și, din cauza acestei imposibilități de comparare, mai multe evaluări referitoare la nivelul amenzii, efectuate de Comisie în decizia atacată, încalcă principiul egalității de tratament. Reclamantele se referă la considerentul (444) al deciziei atacate, în care Comisia a concluzionat în sensul lipsei unor circumstanțe agravante sau atenuante în speță. Reclamantele se referă de asemenea la considerentul (432) al deciziei atacate, în care Comisia a precizat că, în vederea calculării cuantumului de bază al amenzii aplicate Scania, a reținut aceeași proporție din valoarea vânzărilor sale ca proporția din valoarea vânzărilor părților la tranzacție, reținută în decizia de tranzacție.
- 554 Reclamantele susțin de asemenea că împrejurarea că decizia atacată descrie în mod mai precis și orientat rolul lor în comportamentul în cauză în raport cu descrierea rolului celorlalți concurenți în decizia de tranzacție le defavorizează în cadrul acțiunilor în despăgubire la care sunt expuse.

- 555 În al doilea rând, reclamantele susțin că decizia atacată încalcă principiul egalității de tratament în măsura în care aplică tuturor producătorilor aceeași metodă de calcul al amenzii fără a ține seama de faptul că cota lor de piață la nivel european era mai mică decât cea a celorlalți producători și de faptul că diferența față de liderii pieței era foarte importantă, în special în Germania.
- 556 Reclamantele susțin de asemenea că decizia atacată a încălcat principiul egalității de tratament în măsura în care nu a luat în considerare faptul că angajații Scania DE au avut un rol pasiv sau cel puțin că nu au avut un rol de prim-plan în comportamentul în cauză, în comparație cu cei doi mari producători de pe piață.
- 557 În al treilea rând, reclamantele susțin că decizia atacată încalcă principiul egalității de tratament în măsura în care metoda urmată de Comisie pentru a stabili cuantumul amenzii aplicate reclamantelor este aceeași cu cea aplicată celorlalți producători de camioane, în pofida faptului că reclamantele, spre deosebire de aceștia din urmă, nu construiesc camioane de tonaj mediu.
- 558 Comisia contestă argumentația reclamantelor.
- 559 Înainte de a aborda fiecare dintre argumentele menționate mai sus, trebuie amintit că principiul egalității de tratament constituie un principiu general al dreptului Uniunii, consacrat la articolele 20 și 21 din cartă. Potrivit unei jurisprudențe constante, principiul menționat impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv (Hotărârea din 11 iulie 2013, Ziegler/Comisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, punctul 132, și Hotărârea din 26 ianuarie 2017, Zucchetti Rubinetteria/Comisia, C-618/13 P, EU:C:2017:48, punctul 38). În plus, tot din jurisprudența constantă a Curții rezultă că, în ceea ce privește stabilirea cuantumului amenzii, nu se poate opera, prin aplicarea unor metode de calcul diferite, o discriminare între întreprinderile care au participat la un acord sau la o practică concertată contrară articolului 101 alineatul (1) TFUE (Hotărârea din 11 iulie 2013, Ziegler/Comisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, punctul 133, Hotărârea din 12 noiembrie 2014, Guardian Industries și Guardian Europe/Comisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, punctul 62, și Hotărârea din 26 ianuarie 2017, Zucchetti Rubinetteria/Comisia, C-618/13 P, EU:C:2017:48, punctul 38).
- 560 În ceea ce privește argumentul reclamantelor prezentat la punctul 553 de mai sus, *primo*, trebuie amintit, asemenea Comisiei, că această instituție era obligată, în temeiul articolului 296 TFUE, să motiveze corespunzător cerințelor legale decizia atacată, ceea ce a și făcut. În măsura în care Scania era unicul destinatar al deciziei atacate, era normal ca aprecierea să se axeze pe rolul său în înțelegere. Celelalte părți la înțelegere făcuseră deja obiectul deciziei de tranzacție, care a stabilit răspunderea acestora în rolul pe care l-au avut în înțelegere.
- 561 *Secundo*, trebuie arătat că, în mod contrar afirmației reclamantelor, redactarea deciziei atacate nu „ignoră” rolul celorlalți producători de camioane în înțelegere. Comportamentul acestora reiese în mod clar din cronologia evenimentelor, descrisă la punctul 6.2 din decizia atacată, care explică în detaliu natura și conținutul schimburilor, precum și participanții la acestea din urmă. Rezultă că afirmația reclamantelor potrivit căreia este imposibil să se compare rolul lor în cadrul înțelegerii cu rolul celorlalte părți nu este întemeiată.
- 562 *Tertio*, Tribunalul constată, pe baza deciziei atacate și a dosarului prezentat în fața sa, că rolul Scania în înțelegere nu era diferit de cel al celorlalte părți și că reclamantele nu au invocat niciun argument și nu au prezentat nicio probă care să demonstreze contrariul. Pe de altă parte, astfel cum observă în mod întemeiat Comisia, fiecare dintre factorii luați în considerare pentru a

stabili, în cadrul calculării cuantumului de bază al amenzii, gravitatea încălcării și „taxa de intrare”, și anume natura încălcării, cota de piață cumulată a întreprinderilor implicate, întinderea geografică a încălcării și punerea în aplicare a acesteia, se aplica în același mod Scania și celorlalte părți.

- 563 Având în vedere considerațiile care precedă, Tribunalul concluzionează că Comisia nu a săvârșit nicio eroare în decizia sa de a reține aceeași proporție din valoarea vânzărilor Scania precum cea reținută în privința celorlalți producători și de a aplica același coeficient de gravitate (17 %) și aceeași „taxă de intrare” (17 %) precum cele aplicate în privința celorlalți producători în decizia de tranzacție.
- 564 În consecință, argumentul prezentat la punctul 553 de mai sus trebuie respins.
- 565 În ceea ce privește argumentul prezentat la punctul 554 de mai sus, trebuie arătat că împrejurarea potrivit căreia decizia atacată prezintă în mod detaliat, în conformitate cu cerințele obligației de motivare care revine Comisiei, comportamentul ilicit al Scania rezultă din faptul că decizia respectivă are ca unic destinatar Scania, întrucât această întreprindere nu și-a recunoscut răspunderea în cadrul înțelegerii, spre deosebire de celelalte părți care au depus o cerere formală de tranzacție. Rezultă că reclamantele nu se află în aceeași situație ca părțile la tranzacție și, în consecință, argumentul lor prezentat la punctul 554 de mai sus nu demonstrează încălcarea principiului egalității de tratament.
- 566 În ceea ce privește argumentul reclamantelor prezentat la punctul 555 de mai sus, trebuie să se observe că, atât în decizia atacată, cât și în decizia de tranzacție, Comisia s-a referit în special, în vederea stabilirii amenzilor, la valoarea vânzărilor de bunuri care au legătură cu încălcarea întreprinderilor implicate în SEE, în conformitate, de altfel, cu Orientările sale privind calcularea amenzilor. Astfel, la punctul 6 din aceste orientări, Comisia a explicat că combinarea valorii vânzărilor care au legătură cu încălcarea și cu durata acesteia este considerată o valoare de înlocuire adecvată pentru a reflecta importanța economică a încălcării, precum și ponderea relativă a fiecărei întreprinderi participante la încălcare.
- 567 În speță, Tribunalul nu are motive să repună în discuție alegerea Comisiei de a se referi, în ceea ce privește toate întreprinderile implicate, la valoarea vânzărilor lor de bunuri care au legătură cu încălcarea în SEE. Este vorba despre o alegere care este rezonabilă pentru a reflecta ponderea relativă a fiecărei întreprinderi participante la încălcare și care a privit toate întreprinderile participante la înțelegere, iar nu numai Scania.
- 568 În plus, Curtea a afirmat că dreptul Uniunii nu cuprinde niciun principiu de aplicabilitate generală potrivit căruia sancțiunea trebuie să fie proporțională cu importanța întreprinderii pe piața produselor care fac obiectul încălcării (Hotărârea din 18 mai 2006, Archer Daniels Midland și Archer Daniels Midland Ingredients/Comisia, C-397/03 P, EU:C:2006:328, punctul 101).
- 569 În temeiul acestor considerații, trebuie să se concluzioneze că argumentul reclamantelor, prezentat la punctul 555 de mai sus, nu demonstrează încălcarea de către Comisie a principiului egalității de tratament și că trebuie respins.
- 570 În ceea ce privește argumentul reclamantelor prezentat la punctul 556 de mai sus, acesta trebuie respins în măsura în care nu reiese din dosar că angajații Scania DE au avut un rol pasiv sau un rol de sprijin în comportamentul ilicit, stabilit în speță. Prin urmare, cuantumul amenzii nu trebuie redus în acest temei.

- 571 În ceea ce privește argumentul reclamantelor prezentat la punctul 557 de mai sus, trebuie să se observe că, astfel cum reiese din considerentul (429) al deciziei atacate, pentru a calcula cuantumul amenzii aplicate reclamantelor, Comisia a ținut seama de valoarea vânzărilor lor de camioane de tonaj mare în SEE, contrar modului în care a procedat în scopul calculării cuantumului amenzilor aplicate părților la tranzacție în decizia de tranzacție, în care a ținut seama de valoarea vânzărilor de camioane de tonaj mediu și mare în SEE [considerentul (109) al deciziei de tranzacție]. În consecință, critica reclamantelor potrivit căreia Comisia nu a ținut seama de faptul că Scania nu producea camioane de tonaj mediu nu este fondată.
- 572 Având în vedere tot ceea ce precedă, trebuie să se concluzioneze că niciunul dintre argumentele reclamantelor referitoare la încălcarea principiului egalității de tratament nu demonstrează că amenda trebuie redusă.

c) Cu privire la cuantumul amenzii

- 573 Trebuie arătat că, în lumina competenței de fond de care Tribunalul dispune în materie de amenzi pentru încălcarea normelor de concurență, nimic din motivele, argumentele și elementele de drept și de fapt invocate de reclamante în cadrul ansamblului motivelor examinate mai sus nu permite să se concluzioneze că cuantumul amenzii aplicate prin decizia atacată trebuie să fie modificat.

IV. Cu privire la cheltuielile de judecată

- 574 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 575 Întrucât reclamantele au căzut în pretenții, se impune obligarea acestora la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și a cheltuielilor de judecată efectuate de Comisie, conform concluziilor acesteia din urmă.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a zecea extinsă)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Scania AB, Scania CV AB și Scania Deutschland GmbH suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele efectuate de Comisia Europeană.

Papasavvas

Kornezov

Buttigieg

Kowalik-Bańczyk

Hesse

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 2 februarie 2022.

Semnături

Cuprins

I.	Istoricul cauzei	2
A.	Procedura administrativă aflată la originea deciziei atacate	2
B.	Decizia atacată	4
1.	Structura pieței camioanelor și mecanismul de stabilire a prețurilor în industria camioanelor	4
a)	Structura pieței camioanelor	4
b)	Mecanismul de stabilire a prețurilor în industria camioanelor	4
c)	Mecanismul de stabilire a prețurilor în cadrul Scania	5
d)	Cu privire la impactul majorărilor de prețuri la nivel european asupra prețurilor la nivel național	6
2.	Contacte coluzive între Scania și părțile la tranzacție	6
3.	Aplicarea articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE	7
a)	Acorduri și practici concertate	7
b)	Restrângerea concurenței	8
c)	Încălcare unică și continuă	8
d)	Întinderea geografică a încălcării	9
4.	Destinatarii	9
5.	Calculul cuantumului amenzii	10
a)	Cuantumul de bază al amenzii	10
b)	Cuantumul final al amenzii	11
6.	Dispozitivul deciziei atacate	11
II.	Procedura și concluziile părților	11
III.	În drept	13
A.	Cu privire la omiterea anumitor date față de public	13
B.	Cu privire la fond	14
1.	Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea dreptului la apărare, a principiului bunei administrări și a prezumției de nevinovăție	14

2. Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 48 alineatul (2) din cartă și a articolului 27 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1/2003	28
3. Cu privire la al treilea, al patrulea, al cincilea, al șaselea și al șaptelea motiv, în măsura în care vizează concluzia Comisiei referitoare la existența unei încălcări unice și continue și la imputarea acesteia în sarcina Scania	32
a) Observații introductive	32
1) Cu privire la noțiunea de încălcare unică și continuă	32
2) Cu privire la sarcina probei și la nivelul probatoriu	33
3) Decizia atacată	34
4) Cu privire la argumentul reclamantelor potrivit căruia noțiunea de încălcare unică și continuă presupune identificarea de către Comisie a mai multor încălcări vădit legate între ele	35
b) Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe aplicarea eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE în măsura în care schimburile de informații la nivelul inferior al sediului au fost considerate ca reprezentând o încălcare a acestor dispoziții	36
1) Decizia atacată	37
2) Cu privire la prima critică	37
3) Cu privire la a doua critică	40
c) Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare și pe aplicarea eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE în măsura în care Comisia a considerat că reclamantele au încheiat un acord sau au participat la o practică concertată privind calendarul introducerii tehnologiilor cu emisii	41
1) Cu privire la primul aspect al celui de al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare	42
2) Cu privire la al doilea aspect al celui de al patrulea motiv, întemeiat pe aplicarea eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE în măsura în care Comisia ar fi considerat că reclamantele încheiaseră un acord sau au participat la o practică concertată privind calendarul introducerii pe piață a tehnologiilor în materie de emisii	44
3) Cu privire la al treilea aspect al celui de al patrulea motiv, întemeiat pe faptul că schimburile de informații cu privire la calendarul introducerii tehnologiilor în materie de emisii nu constituie o încălcare prin obiect	49
d) Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE în măsura în care Comisia a calificat schimburile de informații la nivelul german drept încălcare „prin obiect”	51
1) Observații introductive	51

2) Cu privire la conținutul informațiilor schimbate	55
i) Cu privire la modificările preconizate ale prețurilor brute și ale baremelor prețurilor brute și cu privire la calendarul acestor modificări, menționate în considerentul (238) litera (a) al deciziei atacate	55
– Cu privire la argumentul reclamantelor referitor la caracterul actual sau viitor al informației schimbate la nivelul german	55
– Cu privire la argumentul reclamantelor referitor la caracterul public al prețurilor brute schimbate la nivelul german	58
– Cu privire la argumentul reclamantelor referitor la lipsa valorii informative a prețurilor brute schimbate la nivelul german cu privire la prețurile aplicate efectiv în tranzacțiile din piață	60
ii) Cu privire la modificările preconizate ale prețurilor nete și ale reducerilor oferite clienților, menționate în considerentul (238) litera (a) al deciziei atacate	60
iii) Cu privire la transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor în materie de emisii pentru camioane de tonaj mediu și mare impuse de standardele Euro 3-Euro 6, menționat în considerentul (238) litera (b) al deciziei atacate	61
iv) Cu privire la schimbul altor informații sensibile din punct de vedere comercial, menționat în considerentul (238) litera (c) al deciziei atacate	62
3) Cu privire la obiectivul schimburilor de informații la nivelul german	63
4) Cu privire la contextul schimburilor de informații la nivelul german	65
e) Cu privire la al șaselea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE în măsura în care Comisia a considerat că sfera geografică a încălcării aferente nivelului german se întindea la întregul teritoriu al SEE	67
1) Cu privire la întinderea geografică a informațiilor obținute de Scania DE	68
2) Cu privire la întinderea geografică a informațiilor furnizate de Scania DE	71
f) Cu privire la al șaptelea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE în măsura în care Comisia a considerat că comportamentul identificat constituia o încălcare unică și continuă și că reclamantele erau răspunzătoare în această privință	75
1) Cu privire la existența unei încălcări unice și continue	76
i) Observații introductive	76
ii) Decizia atacată	76
iii) Apreciere	78

– Cu privire la evaluarea împreună a celor trei niveluri ale contactelor . . .	79
– Cu privire la natura informațiilor schimbate în cadrul celor trei niveluri ale contactelor	80
– Cu privire la caracterul continuu al încălcării	81
2) Cu privire la imputabilitatea încălcării unice și continue în sarcina Scania	83
4. Cu privire la al optulea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE, precum și a articolului 25 din Regulamentul nr. 1/2003 în măsura în care Comisia a aplicat o amendă pentru un comportament supus prescripției și, în orice caz, întrucât nu a luat în considerare faptul că acest comportament nu era continuu	85
5. Cu privire la al nouălea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității și a principiului egalității de tratament în ceea ce privește quantumul amenzii și, în orice caz, pe necesitatea unei reduceri a quantumului amenzii prin aplicarea articolului 261 TFUE și a articolului 31 din Regulamentul nr. 1/2003	88
a) Cu privire la încălcarea principiului proporționalității	89
b) Cu privire la încălcarea principiului egalității de tratament	90
c) Cu privire la quantumul amenzii	93
IV. Cu privire la cheltuielile de judecată	93